

Trivium Packaging Netherlands B.V.

Aan
Het bestuur van Stichting Pensioenfonds TDV

Definitieve versie

Transitieplan Wet toekomst pensioenen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Begripsomschrijving	3
1. Inleiding	5
2. Verantwoordelijkheden, medezeggenschap en hoorrecht	6
3. Mijlpalen	7
4. Doelstellingen nieuwe pensioenregeling	8
5. Opzet van de nieuwe pensioenregeling	11
6. Opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten	16
7. Transitiedoelstellingen	18
8. Prioritering	20
9. Transitie-effecten zonder compensatie	24
10. Gemaakte afspraken over compensatie	26
11. Transitie-effecten met compensatie	28
12. Gemaakte afspraken over vulling solidariteitsreserve	32
13. De transitieperiode	34
14. Verantwoording evenwichtigheid transitie-afspraken	39
15. Communicatie	44
Bijlage 1: Reactie vereniging van gepensioneerden	46
Bijlage 2: Aannames en veronderstellingen	59
Bijlage 3: Compensatiestaffel	61
Bijlage 4: Renteschokken	62
Bijlage 5: Noodplan	69
Bijlage 6: Bandbreedtes	70

Begripsomschrijving

In dit transitieplan zijn de begrippen en definities opgenomen.

Doorsneesystematiek: iedere deelnemer krijgt dezelfde pensioenaanspraak toegekend in het huidige systeem, maar de waarde van de aanspraak (voorziening) is leeftijdsafhankelijk. De premie-inleg is voor iedere deelnemer gelijk, maar daarmee is dus de opbouw versus de premie-inleg leeftijdsafhankelijk. Dit mag niet meer onder de nieuwe regeling;

Invaren: de interne collectieve waardeoverdracht van de huidige pensioenaanspraken en rechten naar individuele pensioenvermogens;

Netto profijt: het verschil tussen de waarde van de te verwachten toekomstige pensioenuitkeringen en de waarde van de toekomstige premie-inleg op basis van een risicovrije scenarioset. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar de opgebouwde pensioenaanspraken- en rechten, maar ook naar de in de toekomst op te bouwen pensioenrechten. Dit is onderdeel van de evenwichtige belangenafweging voor de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel;

Pensioengerechtigde: degene voor wie de uitkering reeds is ingegaan;

Pensioengevend inkomen: 12 maal het maandsalaris plus de vakantietoeslag plus ploegentoeslag volgens volgende overgangsregeling in de cao. De ploegentoeslag wordt geleidelijk in 5 jaar pensioengevend:

- Jaar 1 (2026): 1/5 van de CAO-ploegentoeslag
- Jaar 2 (2027): 2/5 van de CAO-ploegentoeslag
- Jaar 3 (2028): 3/5 van de CAO-ploegentoeslag
- Jaar 4 (2029): 4/5 van de CAO-ploegentoeslag
- Vanaf jaar 5 (2030): 5/5 van de CAO-ploegentoeslag

Op dit moment is de overeengekomen CAO-ploegentoeslag 13,3% is bij tweeploegendienst en 15,0% is bij drie- of meer ploegendienst. Jaar 1 valt gelijk met de start van de nieuwe regeling bij PME (in principe 2026, bij uitstel van de nieuwe regeling bij PME start deze ingroei ook later).

Franchise: het gedeelte van het pensioengevend inkomen waarover geen pensioen wordt opgebouwd (€ 17.545, 2024);

Pensioengrondslag: het pensioengevend inkomen (gemaximeerd op € 137.800, 2024) minus de franchise (€ 17.545, 2024);

Pensioenresultaat: de hoogte van het pensioen kijkend naar de eerste uitkering bij pensionering maar ook naar alle uitkeringen daarna zodat ook rekening wordt gehouden met de verhogingen of verlagingen na pensionering.

Persoonlijk pensioenvermogen: het deel van de marktwaarde van de beleggingen van Pensioenfonds TDV dat is toegedeeld aan de individuele deelnemer, gewezen deelnemer (=slaper) of aanspraak- of pensioengerechtigde, inclusief het deel van het collectieve vermogen van Pensioenfonds TDV dat op grond van de interne collectieve waardeoverdracht ('invaren') op basis van artikel 145I van de Wet is toegevoegd;

Projectierendement: dit wordt gebruikt bij de omzetting van persoonlijk pensioenvermogen naar pensioenuitkering en representeert het rendement dat het fonds verwacht te realiseren op het kapitaal van gepensioneerden. Dit is de tegenhanger van de "rekenrente" in het huidige stelsel;

Solidaire premieregeling: premieovereenkomst met een solidariteitsreserve. Hierin staat de premie voor elk jaar vast. De hoogte van de pensioenuitkering is voornamelijk afhankelijk van het aanwezige

persoonlijk pensioenvermogen dat wijzigt door onder andere de ingelegde premie en beleggingsresultaten;

Solidariteitsreserve: een collectieve vermogensreserve waarmee in een solidaire premieregeling financiële mee- of tegenvallers kunnen worden gedeeld;

Voorziening: languit “voorziening pensioenverplichtingen”. Dit is de actuariële waarde (verdiscontering) van de pensioenaanspraken en -rechten;

Reserve operationele risico's: een voorziening voor de dekking van operationele en verzekeringstechnische risico's. Hierbij te denken aan kostenrisico's en arbeidsongeschiktheid;

Uitkeringscollectief: het collectief van alle pensioengerechtigden. Binnen het uitkeringscollectief worden risico's gedeeld en is de procentuele fluctuatie van de nominale uitkering van alle pensioengerechtigde deelnemers van jaar op jaar gelijk.

1. Inleiding

Vanwege de invoering van de Wet toekomst pensioenen (Wtp) dient de pensioenregeling van Trivium Packaging Netherlands B.V. (hierna Trivium of werkgever) te worden aangepast. Artikel 150d van de Pensioenwet bepaalt dat Trivium de keuzes, overwegingen en berekeningen die ten grondslag liggen aan de wijziging van de regeling en de wijze waarop wordt omgegaan met opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten vastlegt in een transitieplan. De inhoud van dit transitieplan vloeit voort uit de afspraken die Trivium heeft gemaakt met de Groepsondernemingsraad. De vakbonden zijn in hun rol van belangenbehartigers van vakbondsleden steeds bij de besprekingen aanwezig geweest. Daarnaast bevat het transitieplan de verantwoording waarom er sprake is van een evenwichtige transitie. Gezamenlijk worden de werkgever en de Groepsondernemingsraad hierna “sociale partners” genoemd.

Trivium geeft opdracht aan Pensioenfonds TDV om de nieuwe pensioenregeling uit te voeren. Trivium verzoekt Pensioenfonds TDV de op de transitiedatum opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten in Pensioenfonds TDV in te varen in deze pensioenregeling. Indien er op de gekozen transitiedatum sprake is van een ingrijpende verstoring van de financiële markten door internationale ontwikkelingen (oorlogen, terrorisme, rampen,) kunnen sociale partners, in overleg met Pensioenfonds TDV, kiezen voor aanpassing van de transitiedatum. Gedurende de laatste negen maanden voor de transitiedatum zal Pensioenfonds TDV sociale partners maandelijks informeren over de actuele dekkingsgraad. Zodra de actuele dekkingsgraad lager dan 110% is, wordt een afspraak voor overleg tussen sociale partners gemaakt waarin besproken wordt hoe dan te handelen. Dat geldt overigens ook bij extreem gunstige ontwikkelingen die zorgen voor een dekkingsgraad hoger dan 150% in diezelfde periode. In bijlage 5 (noodplan) staat de uitwerking vermeld.

Verder wordt in dit transitieplan aangegeven of deelnemers nadeel ondervinden van de afschaffing van de leeftijdsonafhankelijke opbouw. In dit transitieplan wordt beschreven of en op welke wijze en in welke mate zij daarvoor worden gecompenseerd. Belangrijk hierbij is dat de nieuwe pensioenregeling en de transitie als geheel zijn beoordeeld op evenwichtigheid, overeenkomstig de memorie van toelichting bij de Wtp. Dit houdt in dat het wijzigen van de pensioenregeling, de gevolgen van invaren en de afspraken over compensatie als totaalpakket zijn beoordeeld. Voor- en nadelen kunnen elkaar daarbij opheffen. Met dit transitieplan is er dus overeenstemming over het totaalpakket.

Trivium verzoekt Pensioenfonds TDV het transitieplan door middel van publicatie op zijn website beschikbaar te stellen aan de deelnemers, slapers, gewezen partners en pensioengerechtigden conform artikel 150d lid 3 van de Pensioenwet.

2. Verantwoordelijkheden, medezeggenschap en hoorrecht

Dit transitieplan is de vastlegging van hetgeen Trivium en de Groepsondernemingsraad zijn overeengekomen over:

- de nieuwe pensioenregeling,
- het invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten,
- de compensatie voor de gevolgen van de afschaffing van de leeftijdsonafhankelijke pensioenopbouw en eventuele andere nadelige gevolgen van de wijziging van de pensioenregeling,
- het initieel vullen van de solidariteitsreserve en het compensatiedepot en
- het verdelen van het resterende vermogen.

Trivium verklaart dat zij en de Groepsondernemingsraad invulling hebben gegeven aan het hoorrecht van de vereniging van pensioengerechtigden (VPP-TDV). De vereniging van pensioengerechtigde deelnemers heeft aangetoond een substantieel gedeelte van de pensioengerechtigde deelnemers te vertegenwoordigen.¹

Sociale partners hebben deze vereniging tijdig geïnformeerd over de wijziging van de pensioenovereenkomst, inclusief de wijze waarop met de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten wordt omgegaan. Hierbij is een concept versie van het transitieplan voorgelegd ter bespreking aan de vereniging van pensioengerechtigden. Zij heeft haar oordeel gegeven, welke is bijgevoegd in bijlage 1. In bijlage 1 is ook de reactie van sociale partners vermeld. Het oordeel van de vereniging heeft er toe geleid dat het vullen van de solidariteitsreserve is verlaagd en de inhaalindexatie eerder kan worden toegekend.

Trivium geeft Pensioenfonds TDV aan de hand van het transitieplan de opdracht tot uitvoering van de nieuwe pensioenovereenkomst, inclusief het verzoek om de bestaande pensioenaanspraken en pensioenrechten in te varen. Pensioenfonds TDV beoordeelt deze opdracht op uitvoerbaarheid en evenwichtigheid alvorens zij de opdracht aanvaardt. Opdrachtaanvaarding betekent een wijziging van de uitvoeringsovereenkomst en Pensioenfonds TDV heeft hierover advies aangevraagd bij het verantwoordingsorgaan van Pensioenfonds TDV. Verder heeft Pensioenfonds TDV het verantwoordingsorgaan van Pensioenfonds TDV advies gevraagd over het invaren van de bestaande pensioenaanspraken en pensioenrechten. Het verantwoordingsorgaan van Pensioenfonds TDV heeft geen bevoegdheden ten aanzien van dit transitieplan zelf.

Van de diensten van de door de overheid ingestelde transitiecommissie is geen gebruik gemaakt.

---

¹ Substantieel deel: aan deze voorwaarde is voldaan als een vereniging ten minste duizend gewezen deelnemers of pensioengerechtigden dan wel 10% van alle gewezen deelnemers of van alle pensioengerechtigden bij het pensioenfonds vertegenwoordigt. Een combinatie van verenigingen kan, maar dan dienen zij afzonderlijk aan de voorwaarden te voldoen.

3. Mijlpalen

Trivium geeft opdracht aan Pensioenfonds TDV de gewijzigde pensioenregeling uit te voeren vanaf 1-1-2027. De belangrijkste mijlpalen in het proces naar de gewijzigde pensioenregeling zijn:

Datum	Mijlpaal
1 juli 2023	Wet toekomst pensioenen van kracht
	Voorlopig besluit over de nieuwe pensioenregeling, compensatie en invaren genomen door sociale partners. Conceptversie transitieplan goedgekeurd die voor input naar Pensioenfonds TDV en de verenigingen van gepensioneerden (hoorrecht) wordt verstuurd.
	Input Pensioenfonds TDV en verenigingen van gepensioneerden vernomen en hoorrecht afgerond. Definitief besluit over de nieuwe pensioenregeling, compensatie en invaren genomen door sociale partners.
	Raadpleging achterban Groepsondernemingsraad afgerond. Terugkoppeling naar verenigingen van gepensioneerden gegeven.
	Transitieplan vastgesteld en ondertekend door Trivium namens sociale partners.
	Datum voor verzending door Trivium van het transitieplan aan Pensioenfonds TDV
	Advies- en instemmingsstappen fondsorganen doorlopen.
	Voorlopige opdracht aanvaarding en -bevestiging door Pensioenfonds TDV
1 januari 2026	Datum voor zending door Pensioenfonds TDV van het implementatie- en communicatieplan voor Pensioenfonds TDV aan De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten
1 januari 2027	Transitie naar de gewijzigde pensioenregeling, inclusief invaren bestaande pensioenaanspraken en -rechten; start compensatieperiode
1 januari 2028	Uiterste transitiemoment
	Einde wettelijke compensatieperiode (10 jaar na de transitiedatum)

4. Doelstellingen nieuwe pensioenregeling

De sociale partners hebben de volgende doelstellingen voor ogen gehad bij het wijzigen van de pensioenregeling conform de Wet toekomst pensioenen. De wijzigingen, effecten en maatregelen zijn getoetst op de mate waarin zij bijdragen aan het bereiken van deze doelstellingen.

Karakter solidaire premieovereenkomst en algemene doelstellingen :

- Sociale partners hebben de volgende doelstellingen bepaald voor de Nieuwe Pensioenregeling: Pensioen is een arbeidsvoorwaarde. Er is gekozen voor een solidaire premieovereenkomst. Bij een solidaire premieovereenkomst is de premie de arbeidsvoorwaardelijke toezegging.
- De huidige kwaliteiten van de pensioenregeling zoals die bestond voor de transitiedatum, blijven zoveel mogelijk in stand.
- De pensioenregeling wordt aangepast aan de nieuwe (civiele en fiscale) wet- en regelgeving, zodat deze regeling blijft kwalificeren als pensioenregeling in de zin van de Pensioenwet en de Wet op de LB 1964.
- De nieuwe pensioenregeling moet goed uitvoerbaar en uitlegbaar zijn.
- De nieuwe pensioenregeling moet een effectieve werking hebben, met ingang van de transitiedatum.
- In dit transitieplan wordt een zo compleet mogelijke werking nagestreefd ten aanzien van de afspraken die gelden op transitiedatum, inclusief de voorrangregels en regels bij (nog) niet invaren.
- Het is de verantwoordelijkheid van Pensioenfonds TDV om bij geconstateerde onduidelijkheden voor de uitvoering, of knelpunten in de uitvoering, hierover tijdig informatie in te winnen bij sociale partners, dan wel hen hierop te attenderen.

Kans op een koopkrachtiger pensioen en niet invaren bij minder (verwacht) pensioen:

- Het belangrijkste doel van de transitie is dat het pensioen, maar ook het te verwachten pensioenresultaat voor (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden (iets) hoger moet zijn dan ten opzichte van de dag voorafgaand aan de transitiedatum. Voor te verwachten pensioenresultaten gaat het met andere woorden om een vergrote kans op een hoger pensioen.
- Sociale partners verzoeken aan Pensioenfonds TDV voorafgaand aan de transitiedatum en op transitiedatum hiermee rekening te houden bij relevante besluitvorming.
- Om te kunnen invaren beogen sociale partners dat het pensioen en te verwachten pensioen ten minste gelijk zijn aan die van de huidige regeling op de transitiedatum.

Doelstelling premieovereenkomst met een pensioendoelstelling passend bij de premie:

- Het pensioendoel behorende bij de pensioenpremie is dat in 42 jaar deelnemersjaren bij pensionering een ouderdomspensioen ter hoogte van 74% van de gemiddeld verdiende pensioengrondslag gerealiseerd kan worden.
- Bij de vaststelling van de pensioendoelstelling is uitgegaan van een bijbehorend partnerpensioen vanaf pensioendatum ter hoogte van 50% van het ouderdomspensioen.
- Voor wat betreft de mate van zekerheid dient deze pensioendoelstelling in de verwachting gerealiseerd te kunnen worden op transitiedatum (derhalve in de mediane uitkomst van de prognoseberekeningen).

Doelstelling volledige en eenmalige compensatie voor afschaffing doorsneesystematiek:

- Sociale partners willen deelnemers die nadeel ondervinden van de overgang naar de nieuwe pensioenregeling, in verband met de afschaffing van de doorsneesystematiek, eenmalig op transitiedatum volledig compenseren voor negatieve effecten op de pensioenaanspraken en te verwachten pensioenresultaten voor deelnemers, ontstaan door de afschaffing van de doorsneesystematiek. De arbeidsvoorwaardelijke toezegging en de daarop gebaseerde pensioenverwachting, staan daarbij centraal.
- De financiering dient uit het vermogen van Pensioenfonds TDV te komen.

- De belangen van betrokken aanspraak- en pensioengerechtigden zijn bij de inrichting van de compensatie tegen elkaar afgewogen en evenwichtig bevonden door sociale partners. Het ineens financieren van de compensatie is goedkoper dan het spreiden ervan gedurende een aantal jaar en is in die zin gunstiger voor de hoogte van de toekomstige pensioenuitkeringen. Ook is het eerlijker en begrijpelijker dat alleen deelnemers die op transitiedatum recht hebben op compensatie deze compensatie ontvangen en deze niet (deels) kunnen kwijtraken, wanneer zij op een later moment uit dienst treden. Later toetredende deelnemers hebben geen recht op deze compensatie.
- Sociale partners willen dat de effecten op (te verwachten) pensioenen op transitiedatum en de ingezette (compensatie)maatregelen ter mitigatie van deze effecten, zo gelijkelijk mogelijk uitwerken op het pensioen en de te verwachten pensioenresultaten. Hierbij wordt integraal gekeken en per leeftijdscohort, conform de vereisten in de Wet toekomst pensioenen en relevante aanverwante wet- en regelgeving.

Doelstelling invaren en verzoek tot invaren:

- Er is ten tijde van het sluiten van het transitieplan geen sprake van onevenredig nadeel voor (groepen) belanghebbenden wanneer wordt ingevaren.
- Sociale partners verzoeken TDV alle – bij het fonds - opgebouwde of verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten in te varen in de nieuwe pensioenregeling.

Doelstellingen evenwichtige overstap, inrichting en uitwerking van de nieuwe pensioenregeling:

- Conform het hoofdlijnenakkoord is sprake van een evenwichtige transitie naar het nieuwe pensioenstelsel “als alle deelnemers (inclusief alle pensioengerechtigden) tussen en binnen de verschillende leeftijdscohorten zoveel als mogelijk gelijk worden behandeld”.
- Het gaat hierbij zowel om de effecten op het pensioen en te verwachten pensioenresultaat, als om de evenwichtige inrichting en uitwerking van de pensioenregeling voor de verschillende leeftijdscohorten, met het oog op het (te verwachten) pensioen.

Sociale partners leggen in een pensioenregeling enerzijds afspraken vast die betrekking hebben op de periode van actieve deelname, ook wel de opbouwfase genoemd. Anderzijds zijn er afspraken gemaakt met betrekking tot de uitkeringsfase. Gezien het uitgangspunt om in te varen hebben de sociale partners de volgende specifieke doelstellingen geformuleerd ten aanzien van de uitkeringsfase en ten aanzien van de solidariteitsreserve.

Doelstellingen uitkeringsfase:

- In de uitkeringsfase kan de pensioenuitkering fluctueren. Sociale partners hebben afspraken gemaakt over het beperken van fluctuaties en het realiseren van een zo stabiel mogelijke pensioenuitkering, vanaf de transitiedatum.
- Sociale partners vinden het wenselijk dat alle pensioengerechtigden in enig jaar dezelfde procentuele verhoging of verlaging van de pensioenuitkering ontvangen (collectieve uitkeringsfase).
- Het is wenselijk dat vanaf het moment dat een uitkering is ingegaan, de kans op (grote) negatieve schokken op de nominale uitkering beperkt is. Een behoorlijke mate van stabiliteit is gewenst. Er wordt daarom gebruik gemaakt van de mogelijkheid van het spreiden van de resultaten in de uitkeringsfase, waarmee de stabiliteit van de pensioenuitkering wordt bevorderd.
- Waardevastheid van ingegaan pensioen en kans op een verbeterd pensioen(perspectief) ten opzichte van de huidige pensioenregeling, is even belangrijk als zekerheid ten aanzien van een (redelijk) stabiel pensioen.
- Sociale partners streven naar een verbeterd pensioen(perspectief) ten opzichte van de situatie voorafgaand aan de transitiedatum waarbij dalingen van de uitkering zoveel mogelijk worden voorkomen dan wel beperkt via een effectieve vulling van de solidariteitsreserve.
- Daarom stellen sociale partners aan Pensioenfonds TDV het volgende voor:
  - een projectierendement gelijk aan de rentetermijnstructuur van de DNB,
  - een spreidingstermijn van 3 jaar geheugenloos,
  - een uitkeringscollectief.

Doelstellingen solidariteitsreserve:

- Het voorkomen of beperken van de kans op een (nominale) daling van de ingegane pensioenuitkeringen, ongeacht de oorzaak (zoals ontwikkeling rente, zakelijke waarden en/of langlevensrisico).
- Sociale partners verzoeken Pensioenfonds TDV om de ingegane uitkering vanuit de solidariteitsreserve aan te vullen (voor zover de solidariteitsreserve hiervoor toereikend is) tot het niveau van het jaar daarvoor als de nominale uitkering van pensioengerechtigden in het lopende jaar daalt door ontwikkelingen op de financiële markten of door resultaten als gevolg van het macro-langlevensrisico of wijziging van grondslagen.
- Het beperken van volatiliteit van het verwachte pensioen voor bijna-gepensioneerden. Dit door de bescherming vanuit de solidariteitsreserve tevens toe te passen op nieuwe toetreders tot de collectieve uitkeringsfase. Hierdoor verbetert de voorspelbaarheid van het pensioen in de jaren voor pensionering.
- Uitgangspunt voor sociale partners is een effectief ingerichte solidariteitsreserve waarbij geen sprake is van onnodige buffervorming. Hierbij spelen het belang van een (redelijk) stabiel pensioen op de (middel)lange termijn en het belang van de kans op een koopkrachtiger (verwacht) pensioen ten opzichte van de situatie in het nFTK, voor alle groepen belanghebbenden een belangrijke rol.
- Sociale partners verzoeken Pensioenfonds TDV de solidariteitsreserve evenwichtig vorm te geven, zodanig dat voorkomen wordt dat de solidariteitsreserve in één keer kan worden gebruikt en zodanig dat de baten en lasten vanuit de solidariteitsreserve voor elke generatie in evenwicht zijn. Sociale partners verzoeken daarom een maximum van 25% per jaar te stellen aan het gebruik maken van de solidariteitsreserve.
- Sociale partners verzoeken de solidariteitsreserve aan te vullen met 5% van het overrendement (werkelijk rendement minus beschermingsrendement).
- Indien de solidariteitsreserve leeg is, hebben macrolanglevensrisico, economische risico's en wijzigingen van grondslagen impact op de hoogte van de ingegane pensioenuitkering

5. Opzet van de nieuwe pensioenregeling

5.1. Contractskeuze

De huidige pensioenregeling van Trivium wordt aangepast conform de vereisten uit de Wtp.

Op dit moment is de pensioenregeling van Trivium vormgegeven als een middelloonregeling op basis van collectieve defined contribution (CDC). De huidige pensioenregeling kan niet gehandhaafd blijven. In het nieuwe pensioenstelsel, dat uiterlijk op 1 januari 2028 geïmplementeerd dient te zijn, dient de pensioenregeling vormgegeven te worden als een solidaire of flexibele premieregeling.

Trivium heeft samen met de Groepsondernemingsraad gekozen voor een solidaire premieregeling, omdat dit naar hun inzicht op basis van de uitgevoerde onderzoeken het beste aansluit bij de wensen en risicohouding van de deelnemers. Hierbij vinden sociale partners het belangrijk dat solidariteit en stabiliteit van de uitkering binnen de solidaire premieregeling robuuster kan worden ingericht dan in de flexibele premieregeling.² Door het delen van risico's zijn er ook meer mogelijkheden om het risico en rendement met betrekking tot het pensioen over generaties heen te optimaliseren. Daarnaast hebben Trivium en de Groepsondernemingsraad de overtuiging dat de meeste deelnemers aan de pensioenregeling de voorkeur hebben voor een pensioen dat voor hen wordt geregeld in plaats van dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor uitkerings- en beleggingskeuzes. Binnen de solidaire premieregeling worden deelnemers ontzorgd. Dit sluit aan bij de huidige situatie en past ook bij de redelijk homogene deelnemersgroep.

Sociale partners hebben geen berekeningen gemaakt voor de vergelijking van de solidaire en flexibele premieregeling. Deze berekeningen hebben namelijk weinig toegevoegde waarde. Als partijen de reserves vergelijkbaar weten te krijgen, zijn de uitkomsten ook nagenoeg gelijk. De keuze is daardoor vooral afhankelijk van kwalitatieve aspecten.

5.2. Kenmerken pensioenregeling

Onderdeel	Nieuwe pensioenregeling
Algemeen	
Type pensioenregeling	De nieuwe pensioenregeling is een solidaire premieregeling. Binnen de solidaire premieregeling is voor alle pensioenvormen sprake van variabele uitkeringen die (gedempt) meebewegen met rendementsontwikkelingen.
Toetredingsleeftijd	De toetredingsleeftijd is 18 jaar
Pensioenrichtleeftijd	De pensioenrichtleeftijd is de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 67 jaar wordt. De (ex) werknemer kan ervoor kiezen om eerder of later met pensioen te gaan.
Actieve deelname	De actieve deelname eindigt uiterlijk op de AOW datum.
Pensioengrondslag	
Pensioengevend inkomen	Het pensioengevend salaris is het in dat kalenderjaar vaste jaarsalaris inclusief de vakantietoelage van de werknemer, zoals dat geldt op 1 januari, inclusief (een x-deel) van de ploegentoeslag (volgens de overgangsregeling ploegentoeslag). <u>Overgangsregeling ploegentoeslag:</u> Ploegentoeslag wordt geleidelijk in 5 jaar pensioengevend.

² In de praktijk blijkt dat het bij de flexibele premieregelingen lastig is om de stabiliteit van de uitkeringen te realiseren. Vooral omdat de vulling van de risicodelingsreserve – tegenhanger van de solidariteitsreserve – dan alleen vanuit de persoonlijke vermogens van de pensioengerechtigden kan worden gevuld.

	<p>Jaar 1 (2026): 1/5 van de CAO-ploegentoeslag Jaar 2 (2027): 2/5 van de CAO-ploegentoeslag Jaar 3 (2028): 3/5 van de CAO-ploegentoeslag Jaar 4 (2029): 4/5 van de CAO-ploegentoeslag Vanaf jaar 5 (2030): 5/5 van de CAO-ploegentoeslag Op moment van schrijven van dit transitieplan is de overeengekomen CAO- ploegentoeslag 13,3% bij tweeploegendienst en 15,0% bij drie- of meer ploegendienst. Jaar 1 valt gelijk met de start van de nieuwe regeling bij PME.</p>
<p>Pensioengrondslag</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevend inkomen dat in aanmerking wordt genomen voor de basisregeling, verminderd met de franchise. De pensioengrondslag kan niet lager dan nul zijn. Het pensioengevend inkomen is maximaal gelijk aan het fiscaal maximale inkomen, € 137.800 (2024). • Onder franchise wordt verstaan het deel van het pensioengevend inkomen dat voor de berekening van de pensioengrondslag buiten beschouwing wordt gelaten. De franchise bedraagt in 2024 € 17.545. Dit is gelijk aan de huidige franchise. De franchise wordt jaarlijks aangepast en is tenminste gelijk aan 100/75 maal de AOW- uitkering voor een gehuwde in dat jaar.
<p>Premie en pensioendoelstelling</p>	
<p>Premie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De beschikbare bruto premie is 28,8% van de pensioengrondslag. • Deze pensioenpremie wordt voor een periode van 5 jaar vastgezet (2027 tot en met 2031), tenzij sociale partners anders besluiten. • Een evaluatie op de premiehoogte door sociale partners vindt plaats in nader overleg. • De netto premie-inleg in enig jaar is de resultante van de bovengenoemde feitelijke premie, verminderd met onder andere de leeftijdsonafhankelijke risicopremies en kosten. • Na de 5-jaars periode wordt getoetst of de pensioenpremie leidt tot een haalbare pensioendoelstelling. Op basis van deze toets wordt over 5 jaar of zo veel eerder als nodig opnieuw de afweging tussen de pensioendoelstelling en pensioenpremie gemaakt. • Het werknemersdeel van de pensioenpremie bedraagt 10,56% van de pensioengrondslag. • De beschikbare netto premie bedraagt naar verwachting 24,64% van de pensioengrondslag.
<p>Pensioendoelstelling</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De pensioendoelstelling is afhankelijk van de pensioenpremie. De pensioenpremie wordt voor een periode van uiterlijk 5 jaar afgesproken. Bij de vaststelling van de pensioenpremie wordt door cao-partijen de afweging gemaakt tussen de pensioendoelstelling en de pensioenpremie. • Bij de beoordeling van de haalbaarheid van de pensioendoelstelling is rekening gehouden met 42 deelnemersjaren (van 25 jaar tot 67 jaar). Bij de beoordeling wordt gebruik gemaakt van de meest recente DNBscenario-set. • Gegeven het bovenstaande en de hierboven genoemde premie bedraagt de pensioendoelstelling in het nieuwe stelsel: 74% vervangingsratio, inclusief bijbehorend partnerpensioen vanaf pensioendatum ter hoogte van 50% van het ouderdomspensioen. • Na ingang is de pensioenaanspraak variabel en betreft het pensioen een variabele uitkering.
<p>Flexibilisering</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De mogelijkheden voor variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen (hoog/laag en laag/hoog) blijft aanwezig, tenzij de deelnemer kiest voor 'bedrag ineens'.

	<ul style="list-style-type: none"> • De mogelijkheid tot eerder of later met pensioen blijft aanwezig, met een beperkte wettelijke wijziging: vervroeging tot maximaal 10 jaar vóór de AOW-leeftijd is toegestaan, zonder intentieverklaring 'stoppen met werken'. • Het opnemen van een bedrag ineens op de pensioendatum (maximaal 10% van de waarde van het pensioen) wordt in de nieuwe pensioenregeling mogelijk gemaakt indien dit wordt verwerkt in de wetgeving. • Keuze van aanwending kapitaal voor partnerpensioen op pensioendatum (zie 'Levenslang partnerpensioen'). • Vrijwillige voortzetting risicodekking partner- en wezenpensioen (dit laatste voor zover dit wettelijk mogelijk wordt gemaakt).
Nabestaandenpensioen (partner- en wezenpensioen) bij overlijden voor pensionering	
Definitie partner	De definitie van een partner is gelijk aan de definitie in de Pensioenwet
Definitie kind	<ul style="list-style-type: none"> • de wettige, gewettigde, wettig erkende of geadopteerde kinderen beneden de leeftijd van 25 jaar van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde. • de stief- en pleegkinderen beneden de leeftijd van 25 jaar die door de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde worden opgevoed en verzorgd.
Levenslang partnerpensioen	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt een levenslang partnerpensioen op risicobasis verzekerd ter grootte van 20% van het pensioengevend inkomen. • Dit pensioen gaat in bij overlijden van de werknemer (dan wel ex-werknemer indien sprake is van verplichte of vrijwillige voortzetting van de risicodekkingen) en wordt levenslang aan de partner uitgekeerd. • Na ingang betreft het pensioen een variabele uitkering.
Overbruggings-partnerpensioen	<ul style="list-style-type: none"> • Naast het levenslange partnerpensioen wordt een overbruggingspartnerpensioen op risicobasis verzekerd ter grootte van € 5.000 (bedrag 2026). • Dit verzekerde bedrag groeit vóór ingang jaarlijks mee met de loonontwikkeling van de Cao Metalektro en is onafhankelijk van het parttimepercentage van de deelnemer. • Dit pensioen gaat in bij overlijden van de werknemer (dan wel ex-werknemer indien sprake is van verplichte of vrijwillige voortzetting van de risicodekkingen) en wordt uitgekeerd tot de AOW-datum van de partner. • Na ingang betreft het pensioen een variabele uitkering.
Wezenpensioen	<ul style="list-style-type: none"> • Op risicobasis verzekerd: 10% van het pensioengevend inkomen per wees. • Dit pensioen gaat in bij overlijden van de werknemer en wordt tot leeftijd 25 aan de kinderen van de werknemer uitgekeerd. • Het bedrag wordt verdubbeld met ingang van de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin het kind ouderloos wordt. • Na ingang betreft het pensioen een variabele uitkering.
Bijzonderheden	<ul style="list-style-type: none"> • De op de transitiedatum opgebouwde en verworven partner- en wezenpensioenrechten worden geëerbiedigd. De latente partnerpensioenen worden bij het invaren omgezet in variabele pensioenuitkeringen. Voor de latente wezenpensioenen blijven de op transitiedatum nominale aanspraken gehandhaafd. • De risicopremies voor het partner- en wezenpensioen worden jaarlijks vastgesteld. • De risicodekkingen voor (overbruggings)partner- en wezenpensioen komen bij beëindiging van het dienstverband te vervallen. Sociale partners hebben gekozen voor een uitlooperperiode van zes maanden (of

	<p>tot uiterlijk de aanvang van een nieuw dienstverband of de ingang van het ouderdomspensioen). De risicodekking wordt in die situatie nog zes maanden voortgezet door TDV, voor rekening van het pensioenfonds. Dit geldt ook indien een deelnemer een WW- of ziektebewaarting ontvangt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na afloop van de bovenstaande uitlooperperiode, dan wel de periode waarin een voormalig werknemer een WW- of ziektebewaarting ontvangt, krijgt de voormalig werknemer de mogelijkheid om de risicodekking vrijwillig voort te zetten tot pensioendatum. De kosten hiervan komen voor rekening van het persoonlijke pensioenvermogen van de voormalig werknemer.
Nabestaandenpensioen bij overlijden na pensionering	
Levenslang partnerpensioen na pensionering	<ul style="list-style-type: none"> • Het levenslang partnerpensioen bij overlijden na pensionering wordt gefinancierd uit het persoonlijk pensioenvermogen. • Voor deelnemers met een partner wordt het persoonlijk pensioenvermogen in beginsel aangewend voor ouderdomspensioen en levenslang partnerpensioen in de verhouding conform de pensioendoelstelling (100/50). • Op de pensioendatum kan de deelnemer kiezen voor een andere hoogte van het partnerpensioen conform het geldende pensioenreglement (met toestemming van de eventuele partner). • Na ingang betreft dit een variabele uitkering.
Vrijstellingsregelingen	
Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid	<ul style="list-style-type: none"> • Bij arbeidsongeschiktheid wordt de deelneming premievrij voortgezet. • De mate van premievrije voortzetting van de deelneming is afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid. Daarbij wordt aangesloten bij de huidige relatie tussen mate van arbeidsongeschiktheid ingevolge de WIA en WAO en de mate van premievrije voortzetting van de deelneming. • Maximaal 70% van de premie (bestemd voor ouderdoms- en partnerpensioen na pensioendatum) wordt premievrij voortgezet. • De risicodekkingen voor partner- en wezenpensioen blijven voor 100% in stand.
Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren	<ul style="list-style-type: none"> • De werknemer die, volgens de regeling gemoedsbezwaren Wet bpf 2000, gemoedsbezwaren heeft tegen elke vorm van verzekering, kan vrijstelling verkrijgen van verplichte deelname en premiebetaling aan het fonds.

Kaders en doelstellingen pensioenregeling

Sociale partners geven de volgende kaders en doelstellingen mee voor de nieuwe pensioenregeling:

- De hoogte van de ouderdomspensioenuitkering is afhankelijk van het persoonlijk pensioenvermogen. Dit wordt jaarlijks belegd conform de risicohouding. De ambitie is een zo hoog mogelijk pensioen, gegeven de beschikbare premie en het gewenste risico. Gegeven een premie van 28,8% bruto en 24,64% netto, is het streven een verwacht pensioen dat ten minste gelijk is aan 74% van de gemiddelde pensioengrondslag bij 42 deelnemersjaren, maar bij voorkeur ligt het verwacht pensioen hoger. Uit ALM berekeningen blijkt dat de vervangingsratio op de pensioendatum voor een 25 jarige (met dus 42 deelnemersjaren) in de mediaan (50% kans) uitkomt op 88%. De vervangingsratio die met 55% kans wordt gehaald is 83%. Met 60% kans wordt 77% gehaald. Daarmee is het streven naar minimaal 74% realistisch.
- In een slecht weer scenario is het pensioen op de pensioendatum bij voorkeur niet lager dan 35% van de gemiddelde pensioengrondslag. Uit ALM berekeningen blijkt dat dit streven eveneens wordt gehaald: de vervangingsratio op de pensioendatum voor een 25 jarige komt uit op 41,5% in het 5%-percentiel.

- In de uitkeringsfase kan de pensioenuitkering fluctueren. Sociale partners wensen dalingen van de pensioenuitkeringen zo veel mogelijk te voorkomen. Daarnaast wensen partijen dat het overrendement zorgt voor koopkrachtbehoud. De wens hierbij is dat een aanpassing van de pensioenuitkering procentueel gelijk is voor alle pensioengerechtigden. Daarom stellen sociale partners aan Pensioenfonds TDV het volgende voor:
  - een projectierendement gelijk aan de rentetermijnstructuur van de DNB,
  - een spreidingstermijn van 3 jaar geheugenloos,
  - een uitkeringscollectief.

Sociale partners verzoeken een maximum van 25% per jaar te stellen aan het gebruik maken van de solidariteitsreserve en de solidariteitsreserve aan te vullen met 5% van het overrendement (werkelijk rendement minus beschermingsrendement).

- Dit dient er, samen met het solidariteitsbeleid, voor te zorgen dat de daling van de ingegane pensioenuitkeringen in enig jaar niet meer is dan 2,5% (5% zekerheid). Op een horizon van 15 jaar laat een ALM-studie bij het 5% percentiel een daling van de uitkering zien van 1,8%. Dat is niet meer dan 2,5%.

In een slecht weer scenario (5%) is het ingegaan pensioen na 10 jaar bij voorkeur minder dan 20% lager dan het ingegaan pensioen bij aanvang. De ALM-studie laat bij het 5% percentiel een daling zien van 14,8%. Dat is minder dan 20% daling.

Ter informatie: met de beoogde solidariteitsreserve kan het fonds 10 jaar lang een daling van de uitkering met 10% opvangen.

6. Opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten

Trivium verzoekt Pensioenfonds TDV de op de transitiedatum opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten in Pensioenfonds TDV in te varen in de nieuwe pensioenregeling middels een collectieve waardeoverdracht volgens artikel 150m van de Pensioenwet. De belangrijkste argumenten hiervoor zijn:

- De voordelen van het nieuwe pensioenstelsel worden ook van toepassing voor de in het verleden opgebouwde pensioenen. In het nieuwe pensioenstelsel worden geen of minder buffers opgebouwd en zijn er geen restricties met betrekking tot toeslagverlening (het verhogen van het pensioen in goede tijden). Daarom is het verwachte pensioen in het nieuwe pensioenstelsel hoger dan in het huidige stelsel. Ingegane pensioenuitkeringen kunnen door invaren eerder worden verhoogd.
- De zogenaamde “dubbele transitie” (het afschaffen van de doorsneesystematiek in combinatie met het invaren van het opgebouwd pensioen) verlaagt dan wel voorkomt compensatielasten voor het afschaffen van de doorsneesystematiek. Bij het niet invaren kan het aanwezige vermogen niet worden gebruikt voor de compensatie van het afschaffen van de doorsneesystematiek. Deze compensatie zal dan uit (extra) premie moeten worden gefinancierd.

Nadelen van het niet invaren die sociale partners hebben benoemd zijn:

- In het nieuwe stelsel wordt het pensioen leeftijdsafhankelijk belegd. Hierdoor kan beter aangesloten worden bij de wensen en risicohouding van de verschillende leeftijdsgroepen.
- Bij het niet invaren van opgebouwd pensioen worden bestaande pensioenen verplicht financieel afgescheiden van het in het nieuwe pensioenstelsel opgebouwd vermogen. Op de opgebouwde pensioenen is het huidig financieel toetsingskader van toepassing. Op het nieuw op te bouwen pensioen is het nieuwe pensioenstelsel van toepassing. Het hanteren van twee toetsingskaders (huidige regeling huidig financieel toetsingskader en nieuwe regeling nieuw pensioenstelsel) leidt tot extra complexiteit in de uitvoering en extra kosten. Bovendien is dit ook lastiger uit te leggen aan deelnemers. Deelnemers hebben dan immers verschillende soorten pensioen.
- Bij het niet invaren van opgebouwd pensioen resulteert een gesloten pensioenregeling, waarin veroudering zal optreden. Op termijn zal er minder beleggingsrisico genomen kunnen worden, waardoor de verwachte toeslagverlening omlaag gaat en beleggingskosten gemaakt moeten worden om de portefeuille te herzien. Verder zullen jaarlijks beleggingen verkocht moeten worden om de uitkeringen te kunnen voldoen, in de huidige situatie dekken de premie-inkomsten een groot deel van de uitkeringen.
- Bij het niet invaren ontstaat een schot tussen de bestaande en nieuwe pensioenaanspraken. Dit doorbreekt de risicodeling tussen generaties van deelnemers. Dit leidt ook bij het verzekeren van bijvoorbeeld het overlijdensrisico tot extra risico's.
- Bij het niet invaren kan het aanwezige vermogen niet worden gebruikt voor de compensatie van het afschaffen van de doorsneepremie. Deze compensatie zal dan uit (extra) premie moeten worden gefinancierd.
- Bij een voldoende hoge dekkingsgraad bij transitie kan bij invaren gestart worden met een gevulde solidariteitsreserve. Dit verlaagt het risico dat het pensioen verlaagd wordt in de jaren na transitie.

Invaren kent ook (mogelijke) nadelen. Sociale partners hebben de volgende nadelen benoemd:

- Wijziging pensioentoezegging. Dit kan zorgen voor reputatierisico en risico op onvrede.
- Verdeling collectief vermogen is complex en brengt mogelijk juridisch risico met zich mee.
  - Dossiervorming en goede onderbouwing van m.n. de evenwichtigheid is noodzakelijk
- Mogelijk lager pensioen als het tegenzit
  - Bij onvoldoende gevulde of geen solidariteitsreserve meer risico op verlaging ingegaan pensioen
  - Voor niet-gepensioneerden risico op lager pensioen
- Voorspelbaarheid van het pensioen in de opbouwfase lager dan in het huidig FTK
- Transitiekosten en -activiteiten

- De impact van invaren is op voorhand niet volledig vast te stellen. Zo is het onzeker hoe hoog de dekkinggraad op het uiteindelijke invaarmoment is.

Sociale partners hebben de bovenstaande voor- en nadelen en de uitkomsten van de berekeningen besproken en geconcludeerd dat, alles afwegende, het de voorkeur verdient om het standaardpad uit de Wtp te volgen, namelijk invaren. Sociale partners zijn er van overtuigd dat de keuze voor invaren in ieder geval niet onevenredig ongunstig is voor deelnemers, slapers, gewezen (ex-)partners, pensioengerechtigden, alsmede voor hun meeverzekerde partner- en wezenpensioen. In veel gevallen zal invaren juist gunstig zijn. Dit blijkt uit hoofdstuk 12 en 14.

7. Transitiedoelstellingen

Trivium heeft samen met de Groepsondernemingsraad de volgende transitiedoelstellingen (met kwantitatieve maatstaven) voor ogen gehad bij het wijzigen van de pensioenregeling:

Wettelijke doelstelling	Kwantitatieve maatstaf
1. Het Minimaal Vereist Eigen Vermogen en de Reserve operationele risico's worden op het moment van transitie gevuld tot het benodigde niveau.	<ul style="list-style-type: none"> • Minimaal Vereist Eigen Vermogen 1%** • Reserve operationele risico's 1%** In beide gevallen betreft het een % van de VPV op de transitiedatum.
2. Elke deelnemer, slaper en pensioengerechtigde ontvangt op het moment van transitie ten minste de voorziening pensioenverplichtingen. Dit betekent dat de ingegane pensioenen en de opgebouwde pensioenen op het moment van transitie niet worden verlaagd.***	Persoonlijk pensioenvermogen voor elke deelnemer, slaper en pensioengerechtigde $\geq$ voorziening pensioenverplichtingen op het moment van de transitie. Ingegane pensioenuitkeringen en opgebouwde pensioenen dag na transitie $\geq$ ingegane pensioenuitkeringen en opgebouwd pensioenen dag voor transitie.
Overige doelstellingen	Kwantitatieve maatstaf
3. De verwachte pensioenen van niet-gepensioneerden zijn voor en na transitie ten minste gelijk, bij voorkeur wat hoger om te corrigeren voor het additionele risico dat deelnemers lopen in het nieuwe contract.*	Verwachte pensioenuitkering niet-gepensioneerden op dag na transitie $\geq$ verwachte pensioenuitkering niet-gepensioneerden op dag voor transitie.
4. Het fonds start in het nieuwe pensioenstelsel bij voorkeur met een voldoende gevulde solidariteitsreserve.*	Gewenste solidariteitsreserve 5%. In beide gevallen betreft het een % van de VPV op de transitiedatum.
5. Het fonds start in het nieuwe pensioenstelsel bij voorkeur met een voldoende vermogen om de compensatie te financieren.*	Gewenst vermogen voor compensatiedepot 3% van de VPV op de transitiedatum.
6. Reparereren van een deel van de gemiste indexatie	Maximaal 5% van de VPV op de transitiedatum.

* *Sociale partners wensen in de aanloop naar het nieuwe pensioenstelsel (tijdens de transitiefase) geen verlaging van het pensioen door te voeren, om op het moment van de transitie naar verwachting voldoende vermogen te hebben voor de overige doelstellingen.*

** *Zijn nog schattingen. Hoogte nog vast te stellen.*

*** *Indien er sprake is van een te lage dekkingsgraad op het invaarmoment kan een verlaging van de pensioenen voorafgaand aan het invaren onvermijdelijk zijn.*

Doelstelling 1 is wettelijk verplicht. Sociale partners vinden het vertrouwen in de nieuwe pensioenregeling belangrijk. Op het moment van transitie dragen de in de tabel opgenomen doelstellingen 2 en 3 bij aan dit vertrouwen. In de jaren na transitie draagt de in de tabel opgenomen doelstelling 4 bij aan dit doel. Een onge vulde solidariteitsreserve zorgt ervoor dat de ingegane pensioenen in de jaren na de transitie mogelijk verlaagd kunnen worden. De wens bestaat om te starten met een voldoende gevulde solidariteitsreserve. Uit de ALM-analyses blijkt dat het startniveau van de solidariteitsreserve in belangrijke mate het risico op een verlaging van het pensioen in de jaren na transitie bepaalt.

Onderdeel van het nieuwe pensioenstelsel is het afschaffen van de doorsneepremie. Voor de huidige oudere deelnemers brengt dit nadeel met zich mee. In de wet is opgenomen dat de transitie in zijn geheel op evenwichtigheid moet worden beoordeeld. Dit houdt in dat het wijzigen van de pensioenregeling en het pensioenstelsel, de keuze om al dan niet in te varen en de afspraken over compensatie in zijn geheel worden gezien. Compensatie kan daarbij uit premie en uit het vermogen plaatsvinden. Het compenseren vanuit de premie gaat ten koste van het verwacht pensioen of de loonruimte van de deelnemers. Dit wordt meegewogen bij de beoordeling van de evenwichtigheid van de transitie en met de in de tabel opgenomen doelstelling in de 5de rij wordt hieraan invulling gegeven: het compensatiedepot wordt gevuld vanuit fondsvermogen.

Sociale partners achten de doelstellingen in combinatie met de voorrangregels evenwichtig. Zie ook hoofdstuk 8 en 9.

Sociale partners kijken bij de beoordeling van de doelstellingen naar de kwantitatieve maatstaven genoemd in de tabel, maar bij de totaalbeoordelingen wordt vooral gekeken naar de volgende wettelijke kwantitatieve maatstaven:

- De wijziging van de pensioenuitkering in een verwacht, slecht weer en goed weer scenario;
- De wijziging van het netto profijt.

Tenslotte kijken de sociale partners naar de volgende kwantitatieve maatstaven:

- De wijziging van de gemiddelde reële uitkering in een verwacht, slecht weer en goed weer scenario.

Hierbij gelden de volgende uitgangspunten bij de beoordeling van de uitkomsten bij de kwantitatieve maatstaven:

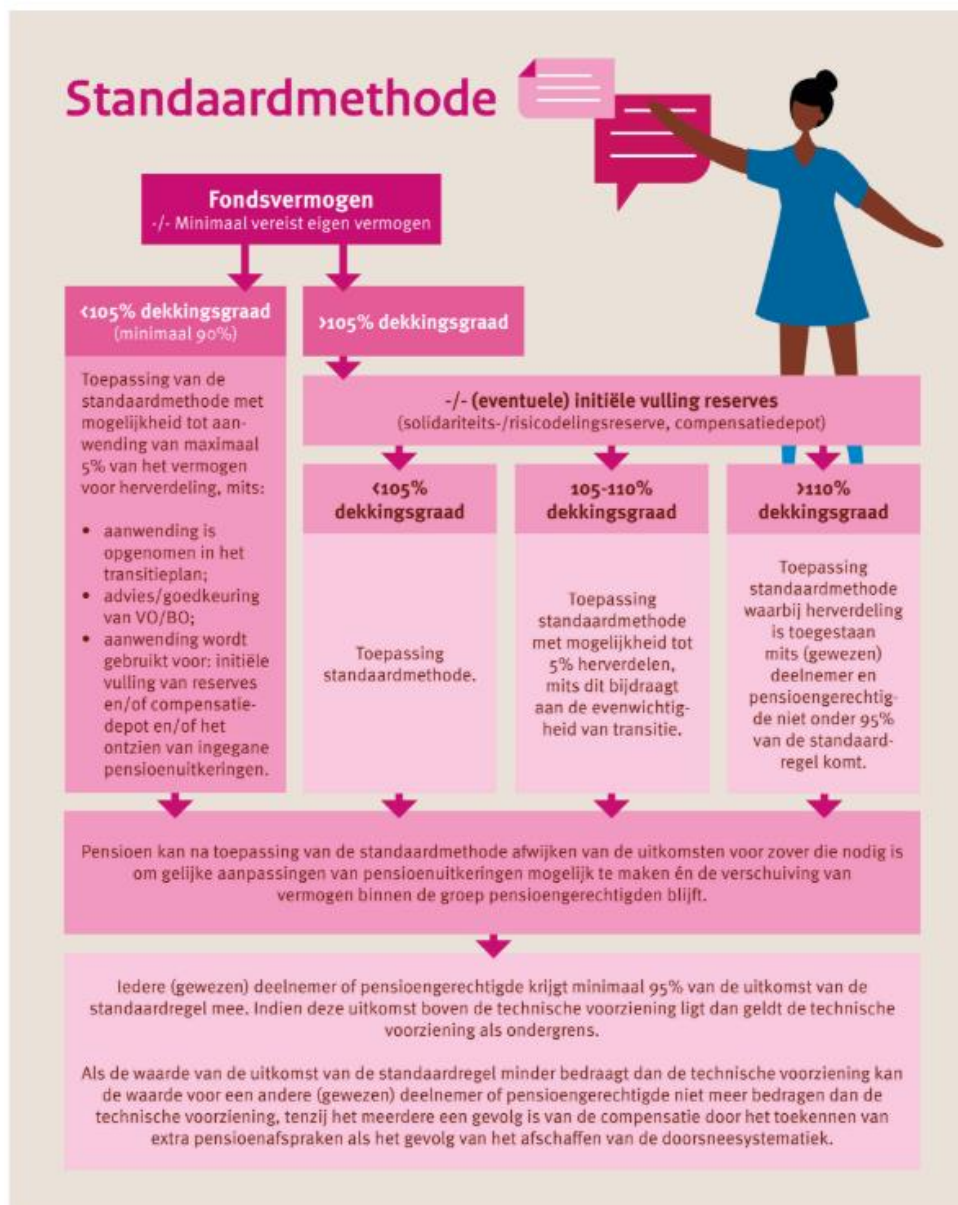
- Sociale partners beoordelen de transitie in zijn geheel op evenwichtigheid. Dit houdt in dat het wijzigen van de pensioenregeling en het -stelsel, de keuze om al dan niet in te varen en de afspraken over compensatie in zijn geheel worden bezien.
- Daarbij wordt geaccepteerd dat er per generatie/cohort ex ante enige verschillen in transitie-effecten kunnen zijn. Deze ex ante verschillen in transitie-effecten tussen generaties/cohorten mogen echter niet al te groot zijn.
- Daarbij wordt geaccepteerd dat er per generatie/cohort ex post verschillen kunnen ontstaan.
- Sociale partners vermijden dat voor een groep uitsluitend negatieve effecten resulteren, terwijl andere groepen wel positieve effecten laten zien.
- Proportionaliteit en solidariteit moeten betrokken worden in de besluitvorming van de transitie. Een niet materieel offer door een grote groep kan een grote nutswaarde hebben voor een kleine groep.
- In het verleden genomen beleidsbeslissingen worden als evenwichtig beschouwd. Dit geeft geen reden tot extra compensatie van deelgroepen. Desondanks zouden sociale partners graag zien dat een beperkt deel van de gemiste toeslagen wordt gerepareerd (maximaal 5%). Daarnaast kiezen sociale partners met het oog op de gemiste toeslagen voor toepassing van de standaardmethode met 1 jaar spreiding. Zie zesde doelstelling. Argumenten hiervoor zijn:
  - De huidige dekkingsgraad komt mede doordat in het verleden geen toeslagen zijn toegekend;
  - Pensioengerechtigden hebben hier de meeste financiële last van gehad;
  - Premiedekkingsgraden lager dan 100% hebben in het verleden de opbouw van de deelnemers op peil gehouden ten koste van de financiële positie van het fonds.
- Een nadelig transitie-effect op korte termijn mag zwaarder wegen dan een nadelig transitie-effect op langere termijn, vanwege het handelingsperspectief van betrokkenen:
  - Het effect op het pensioen direct na transitie wordt zwaarder gewogen dan het effect op het verwacht pensioen
  - Een daling van het netto profijt voor jongeren is meer acceptabel dan een daling van het netto profijt voor ouderen

8. Prioritering

Of de transitiedoelstellingen daadwerkelijk behaald kunnen worden is afhankelijk van de dekkingsgraad van het fonds op het moment van de transitie. De transitiedoelstellingen moeten daarom in samenhang met de voorrangregels worden gezien. Deze voorrangregels bepalen welke transitiedoelstellingen voorrang hebben boven andere transitiedoelstellingen.

8.1. Wettelijke kaders

Bij het verdelen van het collectief opgebouwd fondsvermogen gelden de volgende wettelijke randvoorwaarden bij toepassing van de standaardmethode:³

³ Bron: Handreiking Evenwichtige Transitie van het Ministerie van SZW.

8.2. Voorrangsregels

Sociale partners hebben verschillende financiële en economische scenario's verkend, waarbij dit transitieplan volstaat en er dus geen nadere besluitvorming meer nodig is. In deze situaties kan het transitieplan onverkort worden uitgevoerd omdat de kwalitatieve doelstellingen en kwantitatieve maatstaven en de daarbij geldende voorrangsregels robuust zijn geformuleerd.

De bandbreedte van de dekkingsgraad waarbij geen nadere besluitvorming meer nodig is, is door sociale partners vastgesteld op 110% tot 150%.⁴ Indien op het transitiemoment de dekkingsgraad tussen 110% en 150% ligt, wordt naar de mening van sociale partners in voldoende mate voldaan aan de transitiedoelstellingen, rekening houdend met de aangegeven prioritering, en liggen de belangrijkste transitie-effecten binnen de afgesproken grenzen.

Hoeveel er wordt gealloceerd naar persoonlijke pensioenvermogens, de solidariteitsreserve en de compensatie voor de afschaffing van de doorsneesystematiek hangt af van de dekkingsgraad van het fonds op de transitiedatum. Omdat niet aan alle doelstellingen kan worden voldaan bij een lage dekkingsgraad, zijn er voorrangregels vastgesteld door sociale partners. De voorrangsregels zijn als volgt vastgesteld:

- A. Het aanleggen van het MVEV (minimaal vereist eigen vermogen) conform de wettelijke maatstaven. We gaan uit van een MVEV van 1% van de VPV op de transitiedatum.
- B. Het vullen van de ROR (reserve operationele risico's) tot een niveau dat nodig is voor de afzonderlijke onderdelen van de ROR. We gaan uit van een ROR van 1% van de VPV op de transitiedatum.
- C. Het toekennen van persoonlijke pensioenvermogens aan de (gewezen) deelnemers, ex-partners en pensioengerechtigden die onmiddellijk na invaren minimaal gelijk aan de voorziening pensioenverplichtingen voorafgaand aan invaren. Hierdoor blijft het ingegaan pensioen en het opgebouwd pensioen op het moment van de transitie gelijk indien de onderliggende grondslagen niet wijzigen. Als het fondsvermogen (na aftrek van A en B) hiervoor onvoldoende is, vindt een verlaging van het persoonlijke pensioenvermogen plaats.
- D. Het vullen van zowel het compensatiedepot als de solidariteitsreserve waarbij het compensatiedepot prioriteit krijgt. Na het realiseren van A, B en C wordt bij een dekkingsgraad tussen 102% (100% + MVEV + ROR) en 107% (100% + MVEV + ROR + compensatie 3% + solidariteitsreserve 2%) 40% van het resterende vermogen gebruikt voor het vullen van de solidariteitsreserve en 60% voor het vullen van het compensatiedepot.⁵ Zie tabel hieronder.
- E. Het onverdeeld vermogen wordt onder iedereen verdeeld. Deze verdeling bestaat uit:
  - a. Eerst een inhaalindexatie (maximaal ongeveer 5%) voor (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden met voldoende indexatie-achterstand
  - b. Wat daarna nog resteert aan onverdeeld vermogen wordt gebruikt voor een generieke verhoging voor iedereen (standaardmethode met 1 jaar spreiding).

In de doorrekening van de transitie-effecten is het niet mogelijk om het onderscheid te maken tussen a. en b. bij E. We veronderstellen dat alle maatmensen recht hebben op de inhaalindexatie. Dit sluit goed aan bij de feitelijke situatie.

Partijen hebben samen een minimaal benodigde invaardekkingsgraad vastgesteld. Bij de minimaal benodigde invaardekkingsgraad is rekening gehouden met de wens om bij aanvang met een goed werkende pensioenregeling te starten met een voldoende gevulde solidariteitsreserve en met de financiering van de compensatie.

⁴ 110% hoort bij de minimaal benodigde invaardekkingsgraad. De 150% sluit niet gelijk aan bij een referentiepunt. Het moet gaan om een dekkingsgraadniveau dat hoger ligt dan het huidige niveau maar wel haalbaar is in de komende tijd tot transitie.

⁵ De verdeling 40/60 is voorlopig. Bij een dekkingsgraad lager dan 110% gaan sociale partners in overleg en wordt deze verdeling opnieuw bekeken.

Invaardekkingsgraad	Omschrijving
110%	<p>Minimaal benodigde invaardekkingsgraad</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1% voor MVEV, • 1% voor ROR, • 100% technische voorziening op basis van rentetermijnstructuur, • 5% voor initiële vulling solidariteitsreserve, • 3% voor vulling compensatiedepot voor financiering compensatie afschaffing doorsneesystematiek. <p>Er is geen overgebleven vermogen om nader te verdelen.</p>

Partijen hebben afgesproken om bij andere dekkingsgraden op het transitiemoment het collectieve pensioenvermogen als volgt aan te wenden:

Invaardekkingsgraad	Omschrijving
Lager dan 102%	<ul style="list-style-type: none"> • Vulling MVEV en ROR, in totaal 2%. • Persoonlijke pensioenvermogens zijn lager dan voorzieningen. • Geen financiering compensatie. • Geen initiële vulling solidariteitsreserve.
Vanaf 102% tot en met 107%	<ul style="list-style-type: none"> • Vulling MVEV en ROR, in totaal 2%. • Persoonlijke pensioenvermogens gelijk aan voorzieningen. • Vulling compensatiedepot met 60% van het resterende vermogen – na vullen MVEV, ROR en persoonlijke pensioenvermogens. • Initiële vulling solidariteitsreserve met 40% van het resterende vermogen.
Vanaf 107% tot en met 110%	<ul style="list-style-type: none"> • Vulling MVEV en ROR, in totaal 2%. • Persoonlijke pensioenvermogens gelijk aan voorzieningen. • Initiële vulling solidariteitsreserve tot maximaal 5%. • Compensatiedepot van 3%.
Vanaf 110%	<ul style="list-style-type: none"> • Vulling MVEV en ROR, in totaal 2%. • Persoonlijke pensioenvermogens gelijk aan voorzieningen. • Initiële vulling solidariteitsreserve van 5%. • Compensatiedepot van 3%. • Verdeling resterende vermogen onder alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden via een verhoging waarbij: <ul style="list-style-type: none"> ○ Eerst een inhaalindexatie wordt toegekend, maximaal 5% ○ Daarna wordt het resterende vermogen wordt verdeeld met een generieke verhoging.

In de onderstaande tabel wordt het bovenstaande vertaald naar uitkomsten voor verschillende invaardekkingsgraden.

Uitwerking voorrangsregels voor verschillende invaardekkingsgraden (alle percentages staan voor middelen beschikbaar voor aangegeven doeleinden uitgedrukt in de VPV op de transitiedatum)					
Invaardekkings- graad	ROR + MVEV	Solidariteits- reserve	Compensatie	Inhaalindexatie	Generieke verhoging
90%	2%	0%	0%	0%	-12%
95%	2%	0%	0%	0%	-7%
100%	2%	0%	0%	0%	-2%
101%	2%	0%	0%	0%	-1%
102%	2%	0%	0%	0%	0%
103%	2%	0,4%	0,6%	0%	0%
104%	2%	0,8%	1,2%	0%	0%
105%	2%	1,2%	1,8%	0%	0%
106%	2%	1,6%	2,4%	0%	0%
107%	2%	2,0%	3,0%	0%	0%
108%	2%	3,0%	3,0%	0%	0%
109%	2%	4,0%	3,0%	0%	0%
110%	2%	5,0%	3,0%	0%	0%
111%	2%	5,0%	3,0%	1%	0%
112%	2%	5,0%	3,0%	2%	0%
113%	2%	5,0%	3,0%	3%	0%
114%	2%	5,0%	3,0%	4%	0%
115%	2%	5,0%	3,0%	5%	0%
116%	2%	5,0%	3,0%	5%	1%
116,0%+x%	2%	5,0%	3,0%	5%	1%+x%

Bij een dekkingsgraad lager dan 107% kan het compensatiedepot niet tot 3% worden gevuld. Dit betekent dat er dan onvoldoende middelen zijn om de deelnemers voldoende te compenseren voor de afschaffing van de doorsneepremie. Sociale partners hebben nog geen afspraken gemaakt over hoe zij hier dan mee om willen gaan. Sociale partners spreken af in voorkomend geval met elkaar in overleg te treden over de ontstane situatie. De laatste negen maanden voor de transitiedatum zal Pensioenfonds TDV de sociale partners maandelijks informeren over de actuele dekkingsgraad. Zodra de actuele dekkingsgraad lager dan 110% is wordt een afspraak voor een overleg gemaakt. Sociale partners hebben in bijlage 5 (noodplan) de maatregelen vermeld die zij dan nemen als het overleg niet tijdig (nieuwe) afspraken oplevert.

Een dekkingsgraad van 150% op de transitiedatum is de hoogste dekkingsgraad waarvoor is vastgesteld dat de voorgenomen transitie evenwichtig uitwerkt. Zie hoofdstuk 8 en 9. Bij een dekkingsgraad hoger dan 150% kunnen de persoonlijke pensioenvermogens van de deelnemers, slapers, andere aanspraakgerechtigden en pensioengerechtigden extra (met meer dan 100% van de technische voorziening) worden gevuld uit het collectieve pensioenvermogen en wordt aan alle overige transitiedoelstellingen voldaan. Het zou echter kunnen dat bij een hogere dekkingsgraad dan 150% de voorgenomen transitie niet evenwichtig uitpakt voor de verschillende belanghebbenden. Sociale partners spreken af in voorkomend geval met elkaar in overleg te treden over de ontstane situatie (zie bijlage 5).

9. Transitie-effecten zonder compensatie

De effecten van de wijziging van de pensioenregeling (transitie-effecten) worden in dit transitieplan berekend op basis van de verhouding gemiddelde reële uitkering, de kans op hogere uitkeringen en de verwachte pensioenen volgens het UPO. De transitie-effecten worden verder berekend door het netto profijt van het ongewijzigd voortzetten van de pensioenregeling af te zetten tegen het netto profijt van het wijzigen van de pensioenregeling. Hierbij is het netto profijt gelijk aan het verschil tussen de marktwaarde van de te verwachten pensioenuitkeringen en de marktwaarde van de toekomstige premie-inleg.

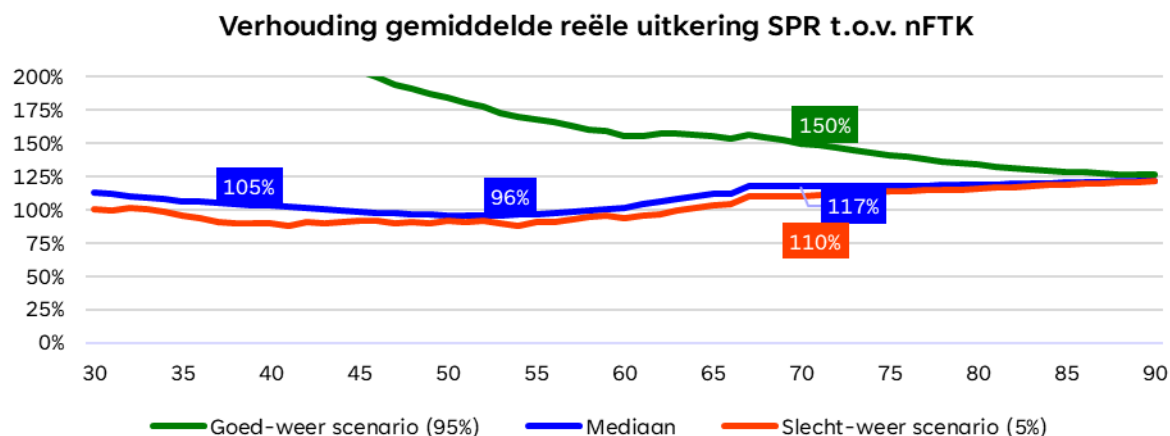
Voor iedere groep “deelnemers” is voor enkele maatmensen in kaart gebracht wat de effecten van de transitie zijn. Er is hierbij rekening gehouden met de in hoofdstuk 13 te bespreken initiële vulling van de solidariteitsreserve. Met de in hoofdstuk 11 te bespreken compensatie is nog geen rekening gehouden omdat deze een resultante is van de hier berekende transitie-effecten. Voor de sociale partners zijn de transitie-effecten op basis van de verhouding gemiddelde reële uitkering hierbij leidend. Daarom gaan we in dit hoofdstuk alleen aan de hand van deze maatstaf na of compensatie nodig is. In hoofdstuk 12 kijken we naar de transitie-effecten inclusief compensatie op basis van de verhouding gemiddelde reële uitkering en de andere hiervoor genoemde maatstaven.

In bijlage 2 zijn alle uitgangspunten en veronderstellingen opgenomen die aan de berekeningen ten grondslag liggen. Bij de onderstaande uitkomsten is gerekend met een dekkingsgraad van 136%. Deze 136% sluit aan bij de financiële positie van het fonds per eind 2023. Bij het invaren wordt het vermogen verdeeld conform de voorrangregels in hoofdstuk 9.

De effecten van de wijziging van de pensioenregeling en de wijze waarop wordt omgegaan met opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten zijn berekend op basis van de verwachte gemiddelde reële pensioenuitkeringen in goed weer, slecht weer en normaal weer (=de mediaan). Bij de bepaling van de gemiddelden van de uitkeringen wordt rekening gehouden met de overlevingskansen. In de volgende figuur wordt de verhouding tussen de gemiddelde reële pensioenuitkering in de nieuwe solidaire premieregeling en de huidige regeling binnen het huidig FTK weergegeven. De verhouding wordt weergegeven voor de deelnemers en pensioengerechtigden:

Figuur 1. Transitie-effecten verhouding gemiddelde reële uitkering zonder compensatie voor deelnemers en pensioengerechtigden

Toelichting bij de grafiek: indien de lijn boven de 100% ligt, is de gemiddelde reële uitkering in de nieuwe regeling (inclusief invaren) hoger dan in de huidige regeling. Het effect voor slapers en pensioengerechtigde deelnemers onder de pensioenleeftijd (onder andere nabestaanden) is, samen met de resultaten uit de bovenstaande grafiek, opgenomen in de onderstaande tabel.

Tabel 1. Transitie-effecten verhouding gemiddelde reële uitkering zonder compensatie

Leeftijd	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90
Slecht weer													
Deelnemers	101%	95%	90%	91%	91%	90%	94%	103%					
Slapers	73%	73%	74%	80%	88%	95%	100%	106%					
Pensioengerechtigden	105%	105%	104%	106%	106%	107%	107%	108%	110%	113%	116%	119%	121%
Mediaan													
Deelnemers	112%	107%	103%	98%	96%	97%	102%	112%					
Slapers	145%	135%	124%	122%	118%	116%	115%	115%					
Pensioengerechtigden	121%	121%	121%	120%	120%	119%	118%	117%	117%	118%	119%	120%	122%
Goed weer													
Deelnemers	287%	256%	230%	204%	184%	168%	156%	155%					
Slapers	687%	549%	437%	342%	272%	222%	184%	160%					
Pensioengerechtigden	236%	232%	220%	208%	195%	182%	171%	160%	150%	141%	134%	129%	126%

De grafiek en de tabel geven aan dat zonder compensatie de pensioenresultaten voor deelnemers in de leeftijdscohorten van 50 en 55 er op achteruit gaan ten opzichte van de huidige regeling in het mediaan scenario. De dubbele transitie zorgt er voor dat het nadeel van de overgang naar de vlakke premie niet volledig wordt gecompenseerd door de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Sociale partners zijn daarom van mening dat het toepassen van aanvullende compensatie gewenst is om de nadelen van de overgang naar de vlakke premie te compenseren.

Verder pleit ook evenwichtigheid voor compensatie. Voor jonge deelnemers en pensioengerechtigden is er sprake van een significante verbetering. Voor de oudere deelnemers (zie 55-jarige) is er zonder compensatie echter sprake van een lichte verslechtering. Daarmee zijn de verschillen tussen de leeftijdscohorten wel erg groot. Nemen we wel compensatie mee, dan worden de verschillen aanzienlijk kleiner en worden de uitkomsten in de ogen van de sociale partners aanzienlijk evenwichtiger. Zie hoofdstuk 12.

10. Gemaakte afspraken over compensatie

10.1. Achtergrond compensatie

Uit het vorige hoofdstuk blijkt dat de leeftijdscohorten 50 en 55 nadeel ondervinden van de wijziging van de pensioenregeling. Dit komt door het afschaffen van de leeftijdsonafhankelijke pensioenopbouw. De positieve effecten van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel compenseren voor deze leeftijdscohorten niet volledig de negatieve effecten van het afschaffen van de leeftijdsonafhankelijke pensioenopbouw, als naar de verhouding gemiddelde reële uitkering wordt gekeken. Trivium verzoekt Pensioenfonds TDV daarom te zorgen voor de uitvoering van een meer expliciete vorm van compensatie op de hieronder beschreven wijze.

Overigens, er zijn aanvullende argumenten om voor expliciete compensatie te kiezen. Compensatie door de positieve effecten van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel blijkt niet altijd even robuust te zijn. De uitkomsten zijn gevoelig voor de aannames en scenario-sets. Los van dit rekenwerk weten we dat deze positieve effecten niet zeker zijn. De economie kan zich minder gunstig ontwikkelen, het nieuwe stelsel blijft mogelijk niet decennia in tact en de omvang van de in te varen aanspraken is niet voor iedereen hetzelfde. Voor een robuuste en evenwichtige transitie gaan sociale partners mede daarom uit van een toereikende expliciete compensatie voor de deelnemers beschreven in dit hoofdstuk.

10.2. Hoogte en vorm compensatie

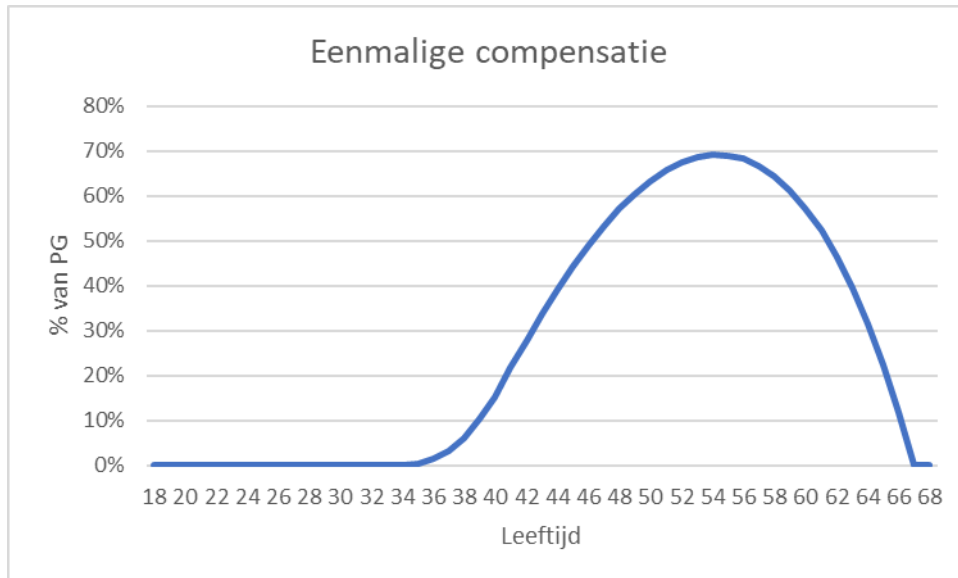
Sociale partners wensen dat op de volgende wijze een eventuele achteruitgang in pensioen als gevolg van de overgang naar de nieuwe pensioenregeling voor (actieve) deelnemers zoveel als mogelijk wordt gecompenseerd:

- Stap 1: bepaal voor elke leeftijd wat naar verwachting in de toekomst zou worden opgebouwd door middel van premie-inleg bij ongewijzigde voortzetting van de huidige pensioenregeling (jaarlijkse opbouw exclusief toeslagverlening). Dit betreft de totale verwachte premie-inleg per leeftijd tot de pensioenleeftijd op basis van de doorsneesystematiek.
- Stap 2: bepaal voor elke leeftijd wat naar verwachting de toekomstige premie-inleg is tot de pensioenleeftijd op basis van een vlakke premie zoals in het nieuwe pensioenstelsel. De hoogte van de vlakke premie wordt zodanig vastgesteld dat de toekomstige opbouw op populatieniveau gemiddeld niet wijzigt ten opzichte van de huidige regeling.
- Stap 3: voer stap 1 en 2 uit op basis van vaste rentestanden 1%, 2%, 3% en 4%.
- Stap 4: het verschil tussen de waarde van de toekomstige premie-inleg van stap 1 en stap 2 vormt de expliciete compensatiestafel. Omdat de hoogte van de premie afhankelijk is van de rentestand, vindt er een middeling plaats op de verschillen tussen de resultaten van stap 1 en 2 op basis van de vier rentestanden. De resulterende gemiddelde expliciete compensatiestafel geldt als uitgangspunt voor de toekenning van compensatie bij de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Berekeningen van de transitie-effecten bepalen of deze stafel nog iets verhoogd of verlaagd moet worden.

10.3. Financieringsplan gemaakte afspraken naar bron

De compensatieregeling kent een eenmalige storting in de persoonlijke pensioenvermogens op het invaarmoment. Er wordt daarmee niet gekozen voor een jaarlijkse compensatie vanuit een compensatiedepot gedurende maximaal 10 jaar.

De hoogte van de eenmalige storting op het invaarmoment is afhankelijk van de leeftijd. De stafel ziet er als volgt uit (zie ook bijlage 3):

Op het invaarmoment wordt 3% van de voorziening pensioenverplichtingen op de transitiedatum beschikbaar gesteld voor compensatie. Deze middelen worden gelijk verdeeld over de deelnemers volgens de staffel. Indien toepassing van de staffel meer kost dan 3% van de voorziening pensioenverplichtingen wordt een percentage van de staffel toegepast waarbij de middelen weer toereikend zijn. Bijvoorbeeld: als de staffel 4% van de voorziening pensioenverplichtingen kost, wordt 75% (=3/4) van de staffel toegepast.

Het omgekeerde geldt niet: als er middelen overblijven wordt de staffel niet verhoogd. De resterende middelen worden gebruikt voor het verhogen van de solidariteitsreserve of, als deze al maximaal gevuld is, voor indexatie. Als het percentage van de staffel lager wordt dan 70% treden sociale partners en het fonds in overleg. Indien het percentage onder deze grens is gekomen doordat de voorziening pensioenverplichtingen fors is gedaald en de dekkingsgraad (daardoor) fors is gestegen, dan besluiten partijen de storting in het compensatiedepot van 3% te verhogen ten laste van de middelen voor indexatie zodanig dat er een compensatie op basis van de staffel mogelijk is.

10.4. Onderbouwing adequaatheid compensatie

Doordat de compensatie wordt gefinancierd uit het fondsvermogen zijn er geen kosten-effecten voor de werkgever noch de werknemers.

Indien er bij een lage invaardekkingsgraad onvoldoende middelen zijn om 3% van de voorziening pensioenverplichtingen aan te wenden voor compensatie kan een overleg van sociale partners met Pensioenfonds TDV leiden tot afspraken waarbij de compensatie (aanvullend) uit de premie wordt gefinancierd. Hierbij zijn er twee mogelijkheden:

- De totale premie wordt verhoogd of
- De totale premie blijft gelijk en de vlakke netto premie wordt verlaagd; de vrijvallende middelen worden ingezet voor het financieren van de compensatie van de oudere deelnemers.

11. Transitie-effecten met compensatie

De effecten van transitie inclusief het invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten en inclusief de in het vorige hoofdstuk beschreven compensatie zijn bepaald aan de hand van:

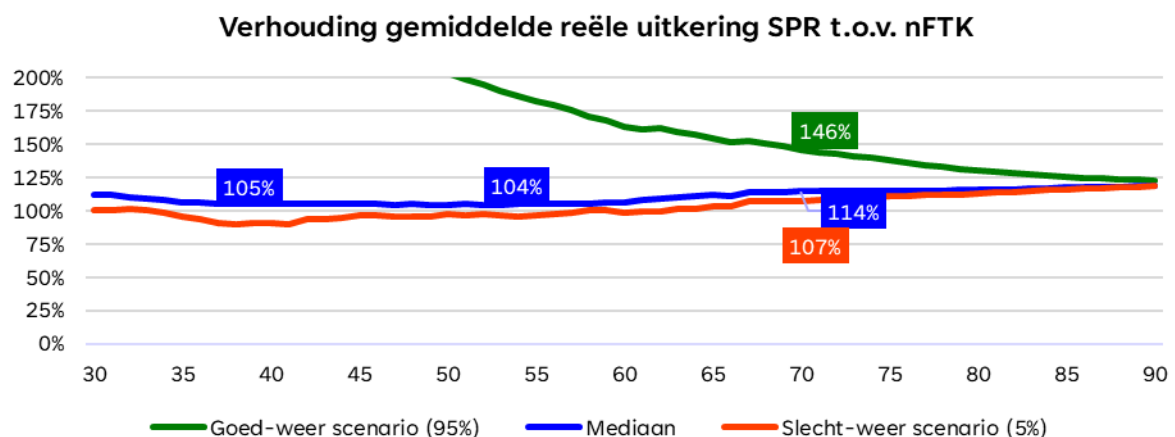
- De gemiddelde reële uitkering in het goed weer, slecht weer en mediaan scenario.
- Kans op een hogere uitkering in de solidaire premie regeling t.o.v. het FTK.
- De veranderingen in het netto profijt.
- De transitie-effecten op basis van de UPO bedragen in het goed weer, slecht weer en mediaan scenario.

De effecten op de gemiddelde reële uitkering zijn voor sociale partners leidend bij het beoordelen van de transitie-effecten. Bij de uitkomsten in dit hoofdstuk is gerekend met actuele dekkinggraad van 136%. Deze dekkinggraad sluit aan bij de financiële positie van het fonds per eind 2023. In hoofdstuk 14 worden gevoeligheidsanalyses getoond op basis van verschillende dekkinggraden en verschillende rentescenario's.

11.1. Verhouding gemiddelde reële uitkering

Onderstaande figuur toont de verhoudingen voor verschillende maatmensen tussen de huidige regeling en de solidaire premieregeling. De resultaten zijn weergegeven voor het slecht weer scenario (5% percentiel), het mediaan scenario (50% percentiel) en het goed weer scenario (95% percentiel). De sociale partners kijken bij hun afwegingen voornamelijk naar de resultaten in het mediaan en slecht weer scenario.

Figuur 2. Transitie-effecten verhouding gemiddelde reële uitkering met compensatie voor deelnemers en pensioengerechtigden

Het effect voor slapers en pensioengerechtigde deelnemers onder de pensioenleeftijd zijn, samen met de resultaten uit de bovenstaande grafiek, opgenomen in de onderstaande tabel.

Tabel 2. Transitie-effecten verhouding gemiddelde reële uitkering met compensatie

Leeftijd	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90
Slecht weer													
Deelnemers	101%	95%	91%	97%	97%	97%	99%	103%					
Slapers	71%	71%	72%	78%	86%	93%	98%	104%					
Pensioengerechtigden	102%	102%	101%	103%	103%	104%	104%	106%	107%	111%	113%	116%	118%
Mediaan													
Deelnemers	112%	106%	105%	105%	105%	105%	107%	112%					
Slapers	141%	132%	121%	120%	115%	113%	112%	113%					
Pensioengerechtigden	117%	118%	117%	116%	116%	115%	115%	114%	114%	115%	116%	117%	119%
Goed weer													
Deelnemers	288%	256%	236%	220%	203%	183%	163%	155%					
Slapers	672%	537%	427%	334%	265%	216%	180%	157%					
Pensioengerechtigden	229%	225%	214%	202%	190%	177%	166%	156%	146%	138%	130%	126%	123%

Uit de grafiek en de tabel blijkt dat de transitie-effecten voor de meeste deelnemers in het mediaan scenario uitkomen op 105%-112%. De compensatie zorgt ervoor dat we geen verslechtingen meer zien en dat de verschillen in uitkomsten tussen deelnemers onderling beperkter worden. Ook blijkt uit de tabel dat de verschillen in effecten tussen de deelnemers, slapers en pensioengerechtigden nu kleiner worden. De compensatie mitigeert de verschillen. In het slecht weer scenario zijn de resultaten voor de deelnemers voor de meeste cohorten beperkt negatief.

De groep slapers gaat er in het mediaan scenario het sterkst op vooruit. Deze groep profiteert hier van het opheffen het 'genoeg is genoeg' principe in het nieuwe stelsel terwijl ze geen last heeft van de overgang naar de vlakke premie. Maar deze last kunnen ze natuurlijk wel hebben bij hun nieuwe werkgever en pensioenuitvoerder. Op totaalniveau zullen hun effecten lager uitkomen. In het slecht weer scenario zijn de resultaten voor de slapers het meest negatief. Ook daarbij zullen de effecten bij de andere uitvoerders voor mitigatie zorgen.

Kijken we naar de resultaten voor de pensioengerechtigden in het mediaan scenario dan zien we dat:

- de verbetering van het pensioenresultaat 3-4%-punten lager is door de compensatie (vergelijking tabel 1 en 2)
- er echter nog steeds sprake is van een forse verbetering
- de resultaten nu ook beter aansluiten bij de resultaten voor de deelnemers
- ook bij slecht weer de gemiddelde reële uitkering hoger ligt

Op basis van de verhoudingen in de gemiddelde reële uitkering trekken sociale partners de conclusie dat de transitie positief en evenwichtig uitwerkt.

11.2. Kans op een hogere uitkering

Onderstaande tabel toont de kans dat de gemiddelde reële uitkering van een deelnemer hoger is in de solidaire premie regeling ten opzichte van de huidige regeling in het FTK. Een percentage van 60% houdt in dat in 60% van alle doorgerekende scenario's de gemiddelde reële uitkering in de solidaire premie regeling hoger is dan de gemiddelde reële uitkering in de huidige regeling.

Tabel 3. Kans op hogere uitkering

Leeftijd	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90
Deelnemers	68%	63%	60%	61%	62%	66%	72%	89%					
Slapers	72%	70%	68%	70%	71%	73%	80%	92%					
Pensioengerechtigden	81%	82%	84%	85%	87%	89%	93%	96%	98%	99%	100%	100%	100%

We zien dat de kans op hogere pensioenuitkeringen voor iedereen hoger dan 60% is. Voor de pensioengerechtigden zijn de kansen (bijna) 100%.

11.3. Netto profijt

Met netto profijt kan eveneens inzichtelijk worden gemaakt hoeveel bepaalde leeftijdsgroepen er door de transitie in waarde van hun pensioen op voor- of achteruit gaan. De volgende figuren geven de verandering netto profijt weer die wordt vastgesteld op basis van de volgende formule:

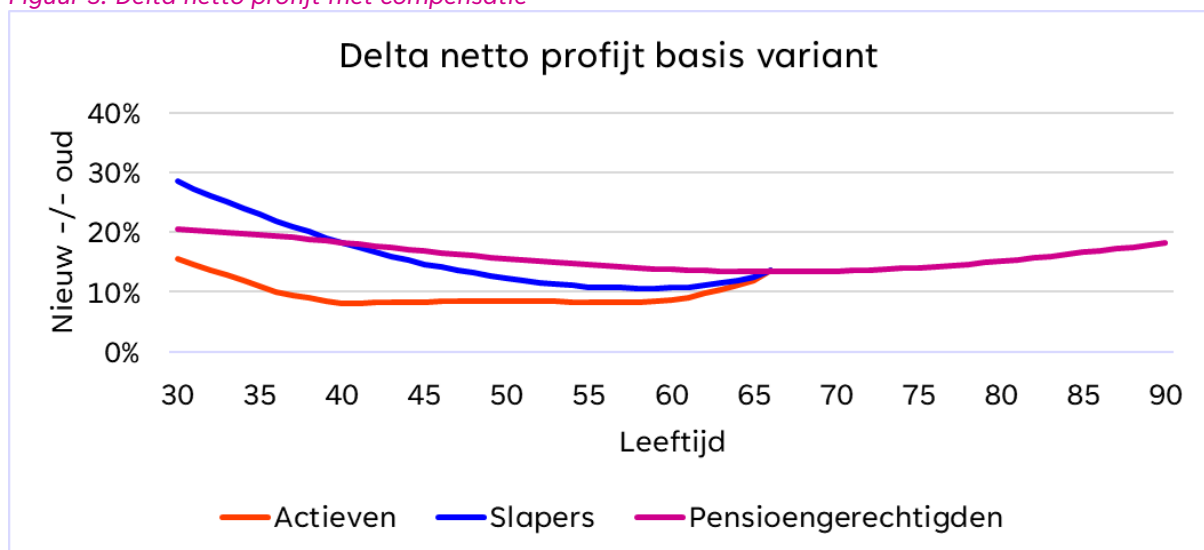
$$\frac{\text{Verwachte waarde nieuw stelsel} - \text{verwachte waarde huidig stelsel}}{\text{Verwachte waarde opgebouwde uitkeringen huidig stelsel}}$$

De verwachte waarde van enig stelsel wordt vastgesteld als het verschil tussen de marktwaarde van de toekomstige uitkeringen en de toekomstige premie-inleg op basis van risico-neutrale scenario's in de Q-set van DNB. Er is hier gerekend met de Q-set van 2024Q1.

Het onderstaande figuur toont de delta in het netto profijt voor deelnemers, gepensioneerden en slapers. Gaan we uit van deze risico-neutrale doorrekening dan blijkt dat alle deelnemers er naar verwachting op vooruit gaan. De resultaten voor de deelnemers zijn lager dan de resultaten voor slapers en pensioengerechtigden. De delta netto profijt uitkomsten bevestigen voor sociale partners de evenwichtigheid van de transitie-effecten.

Gaat er dan niemand op achteruit? Zeker, dat zijn de toekomstige deelnemers. Die zouden in het huidige stelsel veel profijt hebben van de hoge dekkingsgraden en de hoge vrijval van buffers. Deze buffers hebben zij niet meer in het nieuwe stelsel. Verder is het goed om op te merken dat in netto profijt ook toekomstige premies worden meegenomen. Deze premies zijn in de twee stelsels niet hetzelfde. Onder het FTK gelden de huidige regels van het fonds voor de premievaststelling terwijl onder de WTP de regels gelden voor de fiscale maximering.

Figuur 3. Delta netto profijt met compensatie

11.4. Verhouding UPO-bedragen

De communicatie over de hoogte van het reële pensioen op de pensioendatum naar de deelnemers vindt plaats via de UPO's. Bij de pensioengerechtigden is het het reële pensioen over 10 jaar. Op de UPO's worden de verwachte pensioenbedragen getoond in het mediaan, slecht weer en goed weer scenario. De sociale partners vinden het belangrijk dat ook de communicatie naar de deelnemers een positief en evenwichtig beeld laat zien. Daarom zijn in de onderstaande tabel de verhoudingen opgenomen tussen de UPO bedragen vóór de transitie en ná de transitie.

Tabel 4. Vergelijking UPO-bedragen met compensatie

Leeftijd	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90
Slecht weer													
Deelnemers	92%	91%	89%	90%	93%	96%	108%	120%					
Slapers	68%	67%	67%	71%	80%	88%	106%	121%					
Pensioengerechtigden	99%	99%	99%	99%	99%	99%	99%	99%	99%	99%	99%	99%	99%
Mediaan													
Deelnemers	111%	103%	99%	99%	99%	99%	105%	117%					
Slapers	140%	127%	116%	111%	109%	107%	110%	118%					
Pensioengerechtigden	110%	110%	110%	110%	110%	110%	110%	110%	110%	110%	110%	110%	110%
Goed weer													
Deelnemers	263%	218%	187%	174%	156%	136%	116%	119%					
Slapers	603%	450%	340%	269%	208%	161%	129%	121%					
Pensioengerechtigden	145%	145%	145%	145%	145%	145%	145%	145%	145%	145%	145%	145%	145%

De UPO verhoudingen geven aan dat de bedragen in het slecht weer scenario naar verwachting zullen afnemen. De bedragen in het mediaan en goed weer scenario zullen (grotendeels) toe nemen. Deze verschillen zijn te verwachten vanwege de wijzigingen onder de Wtp. Sociale partners vinden de getoonde resultaten acceptabel en evenwichtig.

12. Gemaakte afspraken over vulling solidariteitsreserve

12.1. Doelstellingen solidariteitsbeleid

Het vaststellen van het solidariteitsbeleid is de verantwoordelijkheid van het bestuur van Pensioenfonds TDV. Als sociale partners mogen en willen wij de volgende doelstellingen meegeven voor het solidariteitsbeleid:

- Het verzekeren van de onderdelen van de pensioenregeling in verband met overlijden, arbeidsongeschiktheid en micro-langlevensrisico.
- Het beperken van de kans op en mate van daling van ingegane pensioenuitkeringen, voor zover de daling van deze ingegane pensioenuitkeringen wordt veroorzaakt door economische ontwikkelingen, het macro-langlevensrisico of wijziging van verzekeringsgrondslagen.
  - Sociale partners verzoeken Pensioenfonds TDV om de ingegane uitkeringen vanuit de solidariteitsreserve aan te vullen (voor zover de solidariteitsreserve hiervoor toereikend is) tot het niveau van het jaar daarvoor als de nominale uitkering van pensioengerechtigden in het lopende jaar daalt door ontwikkelingen op de financiële markten of door resultaten als gevolg van het macro-langlevensrisico of wijziging van grondslagen.
Mochten de huidige en toekomstige pensioengerechtigden steeds langer leven en er komt geen “compensatie” vanuit de beleggingsopbrengsten waardoor de uitkeringen omlaag dreigen te gaan, dan zorgen aanvullingen vanuit de solidariteitsreserve voor het gelijk houden van de uitkeringen. Is die compensatie er wel, dan zijn deze aanvullingen niet nodig.
  - Indien de solidariteitsreserve te klein is, hebben macro-langlevensrisico, economische risico's en wijzigingen van grondslagen impact op de hoogte van de ingegane pensioenuitkering.
- Het hanteren van een uitkeringscollectief, zodat alle ingegane uitkeringen jaarlijks met hetzelfde percentage stijgen of dalen.
- Het vergroten van de voorspelbaarheid van de pensioenuitkering voor bijna gepensioneerden.

Sociale partners verzoeken Pensioenfonds TDV de solidariteitsreserve evenwichtig vorm te geven, zodanig dat voorkomen wordt dat de solidariteitsreserve in één keer kan worden gebruikt en zodanig dat de baten en lasten vanuit de solidariteitsreserve voor elke generatie zoveel mogelijk in evenwicht zijn. Er wordt getracht om buffervorming via de solidariteitsreserve beperkt te houden.

Sociale partners verzoeken Pensioenfonds TDV om de solidariteitsreserve te vullen bij invaren (gedacht wordt aan 5%) en vanuit toekomstig overrendement. Het vullen van de solidariteitsreserve vanuit premie vinden sociale partners niet evenwichtig.

12.2. Gemaakte afspraken over initiële invulling solidariteitsreserve

De solidariteitsreserve is een integraal en belangrijk onderdeel van de nieuwe pensioenregeling. Door middel van de solidariteitsreserve worden financiële mee- en tegenvallers zodanig collectief gedeeld dat dit op voorhand leidt tot gemiddeld stabielere of hogere toekomstige en al ingegane pensioenuitkeringen voor alle generaties. Sociale partners hebben de volgende doelstellingen voor de solidariteitsreserve voor ogen:

- Zo veel als mogelijk voorkomen van een daling van de ingegane pensioenuitkeringen ten opzichte van het jaar daarvoor;
- Op basis daarvan tevens bescherming bieden aan bijna gepensioneerden.

Sociale partners stellen voor aan Pensioenfonds TDV om de solidariteitsreserve, waar mogelijk, initieel te vullen uit een deel van het collectieve pensioenvermogen dat op het moment van de transitie naar de nieuwe pensioenregeling niet wordt gebruikt ter dekking van de persoonlijke pensioenvermogens voor de deelnemers, slapers en pensioengerechtigden. De solidariteitsreserve zal daarbij, waar mogelijk, minimaal gevuld worden met 5% van de VPV op de transitiedatum.

12.3. Overige afspraken solidariteitsreserve

Omdat sociale partners doelstellingen wensen af te spreken over solidariteit hebben zij om inzicht verzocht in de werking van de solidariteitsreserve in de nieuwe regeling. Op basis van de door Pensioenfonds TDV geleverde berekeningen stellen sociale partners voor om uit te gaan van het volgende beleid voor de solidariteitsreserve:

- De solidariteitsreserve wordt ingezet om de uitkeringen nominaal te beschermen.
- Er wordt in ieder jaar maximaal 25% van de solidariteitsreserve gebruikt om te voorkomen dat deze in enig jaar in één keer leeg raakt.
- De solidariteitsreserve wordt bij aanvang het liefst gevuld met 5% van de VPV op de transitiedatum.
- De solidariteitsreserve wordt op de volgende wijze gevuld:

Omvang solidariteitsreserve	Vul percentage overrendement
<5% totale vermogen	5%
>5% totale vermogen	0%

- Indien de solidariteitsreserve een omvang heeft groter dan 5% van het totale vermogen, wordt het overschot boven de 5% naar rato van hun kapitaal verdeeld onder alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

13. De transitieperiode

Trivium heeft samen met de Groepsondernemingsraad de uitwerking van de transitie bij de volgende actuele dekkingsgraden op het moment van invaren verkend:

- Minimaal benodigde invaardekkingsgraad van 110%.
- Aanwezige dekkingsgraad eind 2023 (136%), dit is het basisscenario.
- Dekkingsgraad van 150%.

In bijlage 4 tonen we ook de doorrekening van renteschokken bij deze drie dekkingsgraden.

Bij de doorrekening is het vermogen eerst bij elke dekkingsgraad verdeeld aan de hand van de wettelijke regels, de doelstellingen en de voorrangregels over het minimaal vereist eigen vermogen, de reserve operationele risico's, de solidariteitsreserve, het compensatiedepot en, tenslotte, de persoonlijke pensioenvermogens. Daarna is, gegeven de dekkingsgraad en de bijbehorende verdeling van het vermogen bij invaren, een vergelijking gemaakt van het huidige en nieuwe stelsel. Hierdoor konden de sociale partners bij elke dekkingsgraad kijken naar:

- De mate waarin de doelstellingen worden gehaald;
- De evenwichtigheid van de uitkomsten bij de kwantitatieve maatstaven;
- De range van uitkomsten die denkbaar is en, ter beoordeling, evenwichtig is.

13.1. Verhouding gemiddelde reële uitkering

Onderstaande tabel toont de verhoudingen voor verschillende maatmensen tussen de solidaire premieregeling en de huidige regeling. Bij uitkomsten hoger dan 100% is er sprake van een verbetering door de transitie. De resultaten zijn weergegeven voor het slecht weer scenario (5% percentiel), het mediaan scenario (50% percentiel) en het goed weer scenario (95% percentiel). De sociale partners kijken bij hun afwegingen voornamelijk naar de resultaten in het mediaan en slecht weer scenario. De eerste tabel toont de resultaten voor deelnemers en slapers. De resultaten voor slapers zijn tussen haakjes opgenomen.

Tabel 5. Verhouding gemiddelde reële uitkering voor deelnemers en slapers*

Leeftijd	30	35	40	45	50	55	60	65
Slecht weer								
DG 110%	106%	101%	97%	102%	105%	107%	103%	101%
	(73%)	(74%)	(75%)	(83%)	(88%)	(95%)	(98%)	(100%)
DG 136%	101%	95%	91%	97%	97%	97%	99%	103%
	(71%)	(71%)	(72%)	(78%)	(86%)	(93%)	(98%)	(104%)
DG 150%	96%	93%	88%	94%	94%	94%	97%	104%
	(71%)	(72%)	(73%)	(78%)	(86%)	(92%)	(100%)	(105%)
Mediaan								
DG 110%	112%	105%	103%	101%	101%	102%	104%	104%
	(122%)	(115%)	(108%)	(106%)	(104%)	(103%)	(103%)	(104%)
DG 136%	112%	106%	105%	105%	105%	105%	107%	112%
	(141%)	(132%)	(121%)	(120%)	(115%)	(113%)	(112%)	(113%)
DG 150%	113%	107%	106%	108%	108%	109%	111%	117%
	(156%)	(145%)	(133%)	(130%)	(124%)	(121%)	(119%)	(119%)
Goed weer								
DG 110%	280%	244%	220%	202%	182%	159%	139%	129%
	(534%)	(425%)	(338%)	(264%)	(210%)	(172%)	(144%)	(129%)
DG 136%	288%	256%	236%	220%	203%	183%	163%	155%
	(672%)	(537%)	(427%)	(334%)	(265%)	(216%)	(180%)	(157%)
DG 150%	291%	262%	244%	228%	213%	195%	177%	169%
	(745%)	(596%)	(473%)	(370%)	(294%)	(239%)	(199%)	(172%)

* Uitkomsten slapers staan tussen haakjes.

Tabel 6. Verhouding gemiddelde reële uitkering voor pensioengerechtigden

Leeftijd	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90
Slecht weer													
DG 110%	99%	100%	100%	100%	100%	100%	99%	100%	99%	100%	100%	100%	100%
DG 136%	102%	102%	101%	103%	103%	104%	104%	106%	107%	111%	113%	116%	118%
DG 150%	103%	104%	104%	105%	105%	107%	107%	108%	111%	116%	118%	123%	126%
Mediaan													
DG 110%	105%	105%	105%	105%	105%	104%	105%	105%	105%	104%	104%	103%	102%
DG 136%	117%	118%	117%	116%	116%	115%	115%	114%	114%	115%	116%	117%	119%
DG 150%	127%	127%	126%	125%	125%	123%	123%	122%	122%	122%	122%	124%	126%
Goed weer													
DG 110%	184%	182%	173%	164%	154%	145%	136%	129%	122%	116%	111%	107%	105%
DG 136%	229%	225%	214%	202%	190%	177%	166%	156%	146%	138%	130%	126%	123%
DG 150%	254%	250%	237%	224%	210%	196%	183%	172%	160%	151%	142%	137%	133%

De resultaten in het mediaan scenario zijn voor alle statussen en leeftijdscohorten hoger dan 100%. Als de dekkingsgraad sterk daalt tot aan het transitiemoment dan zijn er deelnemersgroepen die er naar verwachting nog maar licht op vooruit gaan.

In het slecht weer scenario is wel achteruitgang mogelijk. Vooral bij hogere dekkingsgraden en de slapers. Bij slecht weer bewijzen de buffers in het huidige stelsel hun toegevoegde waarde. De sociale partners zijn zich ervan bewust dat een daling van de verwachte reële uitkering in het slecht weer scenario nagenoeg onoverkomelijk is door de aard van de nieuwe regeling onder de Wtp. Hier staat een grote vooruitgang in het goed weer scenario tegenover.

13.2. Kans op een hogere uitkering

Onderstaande tabel toont de kans dat de reële uitkering van een deelnemer hoger is in de solidaire premie regeling ten opzichte van de huidige regeling in het FTK. Een percentage van 60% houdt in dat in 60% van alle doorgerekende scenario's de reële uitkering in de solidaire premie regeling hoger is dan de uitkering in de huidige regeling.

Tabel 7. Kans op een hogere uitkering voor deelnemers en slapers*

Leeftijd	30	35	40	45	50	55	60	65
DG 110%	72%	66%	63%	65%	68%	71%	72%	72%
	(71%)	(68%)	(64%)	(66%)	(66%)	(67%)	(68%)	(70%)
DG 136%	68%	63%	60%	61%	62%	66%	72%	89%
	(72%)	(70%)	(68%)	(70%)	(71%)	(73%)	(80%)	(92%)
DG 150%	66%	61%	60%	62%	63%	68%	74%	94%
	(73%)	(71%)	(70%)	(71%)	(73%)	(76%)	(85%)	(96%)

* Uitkomsten slapers staan tussen haakjes.

Tabel 8. kans op een hogere uitkering voor pensioengerechtigden

Leeftijd	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90
DG 110%	71%	71%	71%	71%	72%	72%	72%	73%	75%	78%	80%	82%	83%
DG 136%	81%	82%	84%	85%	87%	89%	93%	96%	98%	99%	100%	100%	100%
DG 150%	87%	88%	89%	91%	93%	94%	97%	99%	100%	100%	100%	100%	100%

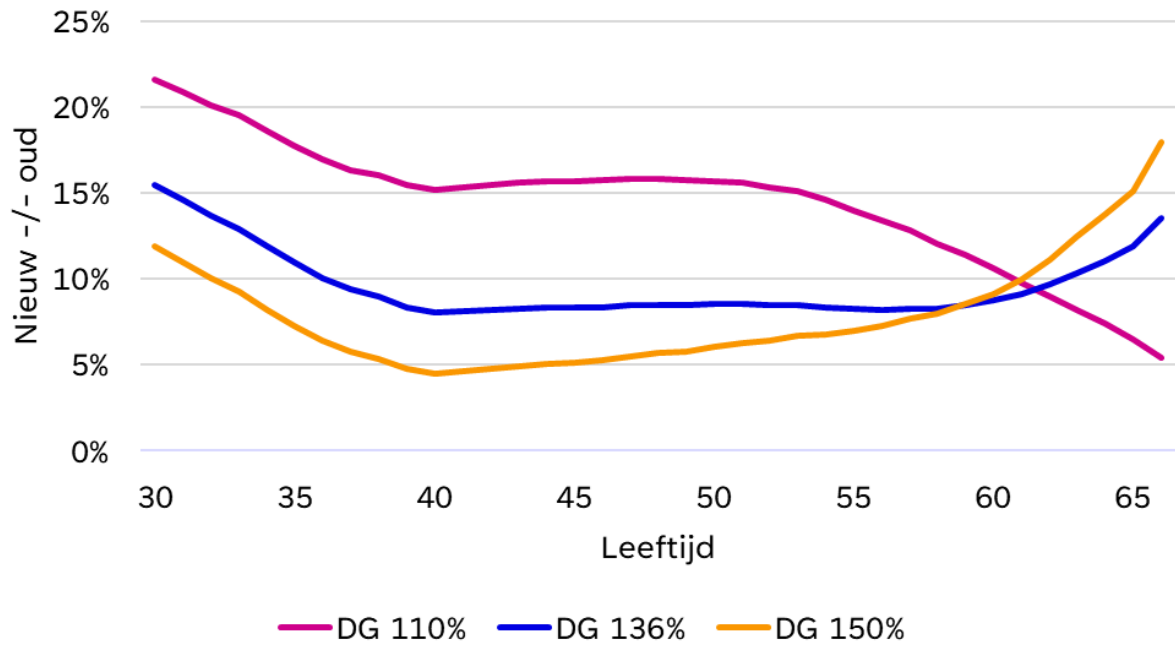
Sociale partners concluderen dat bij alle statussen en leeftijdscohorten de kans op een hogere uitkering onder de Wtp meer dan 50% is ten opzichte van de huidige regeling. De resultaten voor pensioengerechtigden zijn veelal hoger dan voor de slapers en deelnemers. Dit achten de sociale partners een gewenst effect omdat er is gekozen voldoende bescherming van de huidige groep pensioengerechtigden. De bovenstaande gegevens bevestigen het besluit dat het voorgestelde beleid evenwichtig is voor verschillende scenario's.

13.3. Netto profijt

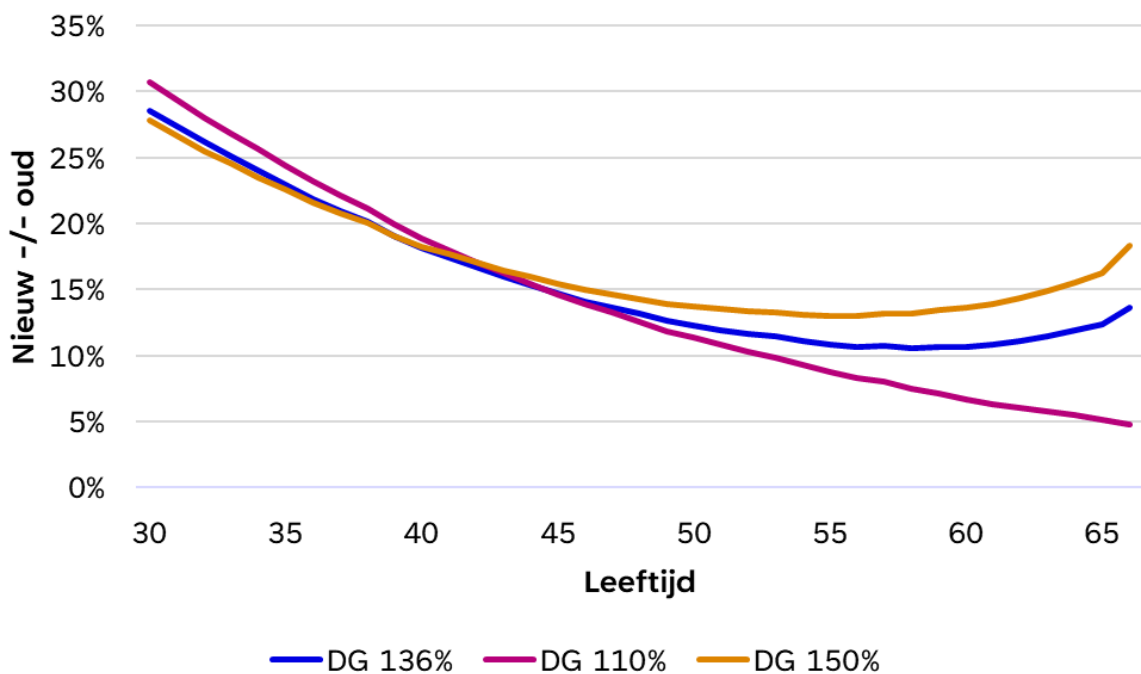
Met netto profijt kan eveneens inzichtelijk worden gemaakt hoeveel bepaalde leeftijdsgroepen er door de transitie in waarde van hun pensioen op voor- of achteruit gaan. De volgende figuren geven de

verandering netto profijt weer voor de verschillende statussen. De conclusie dat netto profijt stijgt is robuust. Bij alle statussen en leeftijden is de delta netto profijt positief.

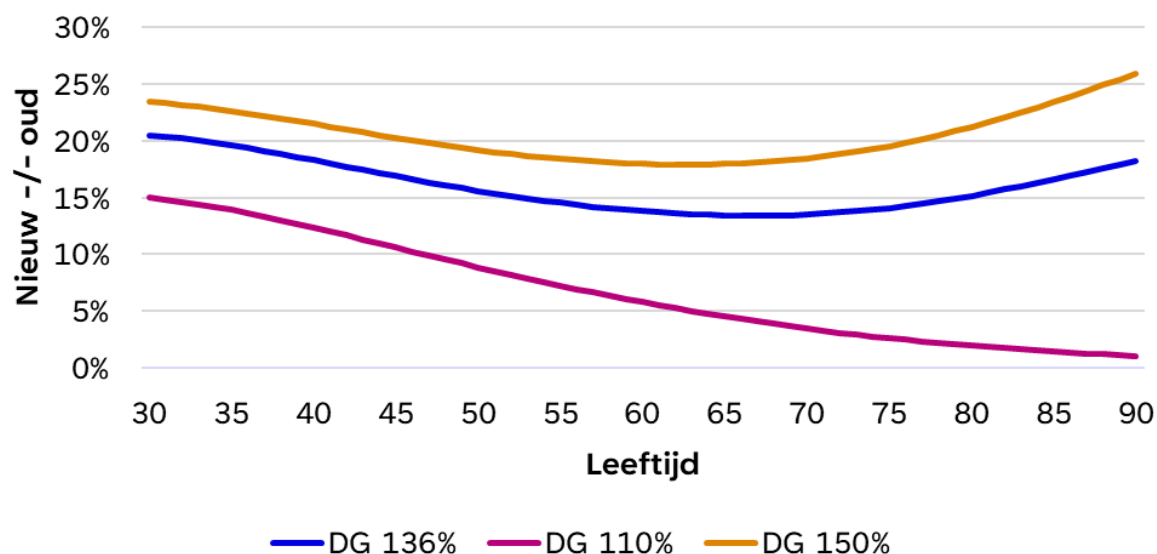
Figuur 4. Delta netto profijt resultaten voor deelnemers

Figuur 5. Delta netto profijt resultaten voor slapers

Figuur 6. Delta netto profijt resultaten voor pensioengerechtigden

13.4. Verhouding UPO-bedragen

Onderstaande tabel vergelijkt de UPO-bedragen voor de verschillende maatmensen tussen de solidaire premieregeling en de huidige regeling. De resultaten zijn weergegeven voor het slecht weer scenario (5% percentiel), het mediaan scenario (50% percentiel) en het goed weer scenario (95% percentiel). De sociale partners kijken bij hun afwegingen voornamelijk naar de resultaten in het mediaan en slecht weer scenario. De uitkomsten bevestigen het eerder getoonde beeld: er is sprake van verbeteringen en soms beperkte verslechtingen.

Tabel 9. Verhouding UPO-bedragen voor deelnemers en slapers*

Leeftijd	30	35	40	45	50	55	60	65
Slecht weer								
DG 110%	98% (70%)	96% (70%)	94% (69%)	96% (75%)	101% (82%)	101% (87%)	105% (98%)	101% (100%)
DG 136%	92% (68%)	91% (67%)	89% (67%)	90% (71%)	93% (80%)	96% (88%)	108% (106%)	120% (121%)
DG 150%	90% (67%)	88% (66%)	86% (67%)	87% (72%)	91% (79%)	94% (89%)	109% (109%)	125% (127%)
Mediaan								
DG 110%	112% (125%)	102% (115%)	97% (108%)	98% (107%)	101% (107%)	103% (105%)	104% (104%)	100% (100%)
DG 136%	111% (140%)	103% (127%)	99% (116%)	99% (111%)	99% (109%)	99% (107%)	105% (110%)	117% (118%)
DG 150%	112% (155%)	104% (141%)	101% (128%)	101% (122%)	103% (118%)	102% (113%)	106% (112%)	124% (126%)
Goed weer								
DG 110%	255% (481%)	208% (359%)	176% (271%)	160% (215%)	140% (166%)	118% (128%)	104% (107%)	104% (104%)
DG 136%	263% (603%)	218% (450%)	187% (340%)	174% (269%)	156% (208%)	136% (161%)	116% (129%)	119% (121%)
DG 150%	268% (669%)	223% (499%)	194% (377%)	182% (298%)	164% (231%)	145% (178%)	126% (142%)	126% (128%)

* Uitkomsten slapers staan tussen haakjes.

Tabel 10. Verhouding UPO-bedragen voor pensioengerechtigden

Leeftijd	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90
Slecht weer													
DG 110%	97%	97%	97%	97%	97%	97%	97%	97%	97%	97%	97%	97%	97%
DG 136%	99%	99%	99%	99%	99%	99%	99%	99%	99%	99%	99%	99%	99%
DG 150%	102%	102%	102%	102%	102%	102%	102%	102%	102%	102%	102%	102%	102%
Mediaan													
DG 110%	107%	107%	107%	107%	107%	107%	107%	107%	107%	107%	107%	107%	107%
DG 136%	110%	110%	110%	110%	110%	110%	110%	110%	110%	110%	110%	110%	110%
DG 150%	113%	113%	113%	113%	113%	113%	113%	113%	113%	113%	113%	113%	113%
Goed weer													
DG 110%	116%	116%	116%	116%	116%	116%	116%	116%	116%	116%	116%	116%	116%
DG 136%	145%	145%	145%	145%	145%	145%	145%	145%	145%	145%	145%	145%	145%
DG 150%	161%	161%	161%	161%	161%	161%	161%	161%	161%	161%	161%	161%	161%

13.5. Conclusie

Bij de doorgerekende dekkingsgraden hebben sociale partners geconcludeerd dat de doelstellingen in voldoende mate worden gehaald en de uitkomsten voldoende evenwichtig zijn. Sociale partners concluderen daarom: zo lang de actuele dekkingsgraad bij invaren ligt tussen de 110% en 150% is geen nadere besluitvorming meer nodig. Dit zorgt ervoor dat dit transitieplan bij veel financiële en economische scenario's volstaat. Alle uitkomsten in de bovenstaande tabellen zijn voor sociale partners acceptabel. Dit geeft informatie over de bandbreedte van effecten die sociale partners voor ogen hebben (zie hoofdstuk 14).

Bij onvoorziene gevallen die zorgen voor een actuele dekkingsgraad lager dan 110% of hoger dan 150% zullen sociale partners met spoed extra overleg hebben. Zie bijlage 5.

14. Verantwoording evenwichtigheid transitie-afspraken

De nieuwe pensioenregeling en de transitie zijn door sociale partners als geheel beoordeeld op evenwichtigheid, overeenkomstig de memorie van toelichting bij de Wet toekomst pensioenen. Dit houdt in dat het wijzigen van de pensioenregeling, de gevolgen van invaren en de afspraken over compensatie als totaalpakket zijn beoordeeld. Voor- en nadelen kunnen elkaar daarbij opheffen. Met dit transitieplan is er dus overeenstemming op het totaalpakket.

Beoordeling

Sociale partners zijn van mening dat de transitieafspraken evenwichtig zijn. In de uitwerking van de nieuwe pensioenregeling constateren sociale partners dat de voorgenoemde transitie (inclusief invaren, compensatie, solidariteitsreserve e.d.) in voldoende mate beantwoordt aan de geformuleerde transitiedoelstellingen. Dit is onderzocht vanuit de koppelingen tussen de doelstellingen en de kwantitatieve maatstaven die zijn opgesteld (zie hoofdstuk 7). Voor de belangrijkste maatstaven zijn ook indicatieve bandbreedtes opgenomen (wanneer is een uitkomst nog evenwichtig).

Hierna wordt ingegaan op de kwantitatieve maatstaven en bandbreedtes die worden meegegeven. In onderstaande tabellen wordt de evenwichtigheidsbeoordeling samengevat. Hierbij nemen we de uitkomsten bij een dekkingsgraad van 136% en 110% als uitgangspunt.

Pensioenverwachtingen

In dit transitieplan wordt uitgegaan van een transitie bij een dekkingsgraad van tenminste 110%. Bij deze dekkingsgraad of hoger start iedereen met een persoonlijk vermogen dat tenminste gelijk is aan de VPV. Het opgebouwde pensioen na de transitie is voor deelnemers en slapers minimaal gelijk aan het opgebouwde pensioen voor de transitie. Voor uitkeringsgerechtigden is de uitkering na de transitie minimaal gelijk aan de uitkering voor de transitie. Daarmee worden enkele belangrijke doelstellingen gehaald.

Eveneens belangrijk: de verwachte pensioenen op de pensioendatum (mediaan conform het UPO) stijgen voor alle groepen en alle leeftijden. Kijken we naar de slecht weer uitkomsten, dan is er een verslechtering voor deelnemers en slapers. Hier staat tegenover dat zij juist veel profiteren bij goed weer scenario's. Sociale partners vinden deze effecten evenwichtig en uitlegbaar. De verhouding gemiddelde reële uitkering (die anders dan bij de UPO de volledige uitkeringsfase meeneemt) bevestigt het bovenstaande beeld, zowel bij de mediaan als bij slecht weer.

De delta netto profijt uitkomsten tenslotte sluiten hierbij aan. Voor zowel deelnemers, slapers als pensioengerechtigden is de delta netto profijt positief. Wel zien we – net als bij de andere maatstaven – dat de slapers en pensioengerechtigden een hogere delta hebben dan de deelnemers. Sociale partners realiseren zich dat netto profijt berekeningen complex en lastig uitlegbaar zijn. Daarbij komt dat de uitkomsten sterk gestuurd worden door de gebruikte DNB-scenarioset en de modellering van de pensioencontracten. Omdat alle maatstaven een consistent beeld geven van verbetering van het pensioenresultaat laten de netto profijt berekeningen zich hier makkelijker verklaren.

Goede start

Uitgaande van een ondergrens voor de invardekkingsgraad van 110% zijn er voldoende middelen voor de compensatie voor de afschaffing van de doorsneepremie (3% van de VPV). Dit is vooral gunstig voor de oudere deelnemers. Voor pensioengerechtigden en slapers is dit iets minder gunstig omdat zij bijdragen aan de compensatie. Hier staat tegenover dat de pensioengerechtigden gelijk profiteren van een solidariteitsreserve van 5%. In het nieuwe stelsel kunnen de uitkeringen wel stijgen door positieve resultaten maar zorgt de solidariteitsreserve ervoor dat ze niet snel kunnen dalen. Voldoende middelen voor compensatie en de solidariteitsreserve zorgen voor een robuuste start in het nieuwe stelsel.

Voor deelnemers en slapers betekent een goed gevulde solidariteitsreserve op korte termijn minder voordeel: zij staan een deel van hun vermogen af voor de vorming van de solidariteitsreserve. Op termijn wordt dit echter gecompenseerd door het “overkoken” van de solidariteitsreserve. Indien de solidariteitsreserve een omvang heeft groter dan 5% van het totale vermogen, wordt het overschot boven de 5% naar rato van hun kapitaal verdeeld onder alle slapers en pensioengerechtigden. Daarom beoordelen wij het vullen van de solidariteitsreserve voor deelnemers en slapers als neutraal.

Lage of hoge dekkingsgraad

Verandert het beeld in de onderstaande tabel bij 136% als de transitie plaatsvindt bij een lage dekkingsgraad (110%) of een hoge (150%)? Dat is niet het geval. Als we de tabellen en grafieken behorende bij deze dekkingsgraden vergelijken dan zien we dat het beeld niet wezenlijk anders wordt. Bij 110% worden de uitkomsten iets minder gunstig, en bij 150% juist iets gunstiger, maar het totaalbeeld blijft vrijwel ongewijzigd.

Overzicht

Op basis van de kwantitatieve maatstaven en bandbreedtes is de evenwichtigheid op totaalniveau beoordeeld. Deze beoordeling is in de volgende tabellen opgenomen. Hierin zijn de verschillende effecten beoordeeld met -- (zeer negatief), - (negatief), 0 (neutraal), + (positief) of ++ (zeer positief).

Tabel 11a. Beoordeling evenwichtigheid bij dekkingsgraad van 136%*

Doelstelling	Leeftijd 30 jaar	Leeftijd 40 jaar	Leeftijd 50 jaar	Leeftijd 60 jaar	Leeftijd 70 jaar	Leeftijd 80 jaar	Slaper
1. De effecten van de transitie zijn evenwichtig							
Persoonlijk pensioenvermogen >= VPV	+	+	+	+	+	+	+
Ingegane en opgebouwde pensioenen blijven gelijk	+	+	+	+	+	+	+
Verwachte pensioenen volgens UPO							
- mediaan	++	0	0	+	+	+	++
- 5% percentiel	-	--	-	+	0	0	--
- 95% percentiel	++	++	++	++	++	++	++
Verhouding gemiddelde reële uitkering							
- mediaan	++	+	+	+	++	++	++
- 5% percentiel	0	-	-	0	+	++	--
- 95% percentiel	++	++	++	++	++	++	++
Delta netto profijt tenminste positief	++	+	+	+	++	++	++
2. Starten met een goede nieuwe regeling ten behoeve van vertrouwen							
Hoogte aanvang solidariteitsreserve	0	0	0	0	++	++	0
Compensatie beschikbaar voor afschaffing doorsneepremie	0	+	++	++	-	-	-
Totale beoordeling	++	+	+	++	++	++	+

* Een effect bij verwachte pensioenen en verhouding gemiddelde reële uitkering van meer dan +2%/-2% geeft een +/- . Een effect van meer dan +10%/-10% geeft een ++/--.

Tabel 11b. Beoordeling evenwichtigheid bij dekkingsgraad van 110%*

Doelstelling	Leeftijd 30 jaar	Leeftijd 40 jaar	Leeftijd 50 jaar	Leeftijd 60 jaar	Leeftijd 70 jaar	Leeftijd 80 jaar	Slaper
1. De effecten van de transitie zijn evenwichtig							
Persoonlijk pensioenvermogen >= VPV	+	+	+	+	+	+	+
Ingegane en opgebouwde pensioenen blijven gelijk	+	+	+	+	+	+	+
Verwachte pensioenen volgens UPO							
- mediaan	++	-	0	+	+	+	+
- 5% percentiel	0	-	0	+	-	-	--
- 95% percentiel	++	++	++	+	++	++	++
Verhouding gemiddelde reële uitkering							
- mediaan	++	+	0	+	+	+	+
- 5% percentiel	+	-	+	+	0	0	--
- 95% percentiel	++	++	++	++	++	++	++
Delta netto profijt tenminste positief	+	+	+	+	+	+	++
2. Starten met een goede nieuwe regeling ten behoeve van vertrouwen							
Hoogte aanvang solidariteitsreserve	0	0	0	0	++	++	0
Compensatie beschikbaar voor afschaffing doorsneepremie	0	+	++	++	-	-	-
Totale beoordeling	++	+	+	++	+	+	+

* Een effect bij verwachte pensioenen en verhouding gemiddelde reële uitkering van meer dan +2%/-2% geeft een +/- . Een effect van meer dan +10%/-10% geeft een ++/--.

Sociale partners constateren dat op basis van de kwantitatieve uitkomsten de transitie in het belang is van de deelnemers, slapers en pensioengerechtigden. Ze gaan er naar verwachting op vooruit door de transitie. Sociale partners trekken hieruit de conclusie dat voldaan wordt aan de gestelde voorwaarden aan de evenwichtigheid van de transitie en zijn derhalve van mening dat er sprake is van een evenwichtige transitie van de huidige naar de nieuwe pensioenregeling.

Samenvatting

Sociale partners volgen in beginsel de standaardkeuzes vanuit de wetgeving waarbij wordt gekeken naar het behalen van de transitiedoelstellingen. Onderdeel daarvan is de compensatie van de nadelige gevolgen van de afschaffing van de doorsneesystematiek en premiedifferentiatie. Daar staat tegenover dat er wordt afgeweken van de standaardregel door een eventueel overschot in 1 jaar naar rato te verdelen. Dit is bij hogere dekkingsgraden een positief effect voor de (oudere) pensioengerechtigden.

Naar het oordeel van sociale partners is een evenwichtig inbaarverzoek gedaan in dit transitieplan en kan gesteld worden dat de transitie naar de nieuwe regeling in het belang is van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

Bandbreedtes

Sociale partners hebben verschillende dekkingsgraden (hoofdstuk 13) en scenario-sets (bijlage 4) doorgerekend waarbij de uitkomsten volgens sociale partners geen aanleiding geven om niet in te varen of afwijkende afspraken rond compensatie en verdeling van het vermogen te maken. Daarmee zal dit transitieplan in veel situaties volstaan.

Wel dient er voorafgaand aan de transitie nog te worden getoetst of de transitie-effecten nog binnen de door de sociale partners vastgestelde bandbreedtes voor de kwantitatieve maatstaven blijven. Treden de effecten buiten de bandbreedte dan behoeft dit geen aanleiding te zijn om te transitie tegen te houden. Wel is het dan nodig dat sociale partners overleggen over de gevolgen.

In de onderstaande tabel zijn de bandbreedtes van de transitie-effecten (UPO, gemiddelde reële uitkering en delta netto profijt) opgenomen. Hierbij wordt opgemerkt dat de bandbreedtes zijn opgenomen voor deelnemers, slapers en pensioengerechtigden. De overige bandbreedtes per transitiedoelstelling staan in de tekst hieronder. Overigens, sociale partners vragen aan Pensioenfonds

TDV om, voor zover nodig, de bandbreedtes nader uit te werken conform de wettelijke eisen en voorschriften van DNB. Zo nodig kunnen nader uitgewerkte bandbreedtes worden toegevoegd aan dit transitieplan via een addendum.

Transitiedoelstelling 1: Buffers

MVEV en VOR gevuld bij aanvang

Bandbreedte

Beide buffers minimaal 1% van VPV

Transitiedoelstelling 2: Minimaal de voorziening meegeven

Verhouding persoonlijke pensioenvermogens ná invaren gedeeld door de (sekseneutrale) voorziening pensioenverplichtingen vóór invaren

Bandbreedte

Minimaal 100%

Transitiedoelstelling 3: Transitie-effecten

UPO mediaan

UPO goed weer

UPO slecht weer

Verhouding gemiddelde reële uitkering mediaan

Verhouding gemiddelde reële uitkering goed weer

Verhouding gemiddelde reële uitkering slecht weer

Netto profijt

Bandbreedte

Zie onderstaande tabel

Transitiedoelstelling 4: Gevulde solidariteitsreserve

- Solidariteitsreserve gevuld bij aanvang

Bandbreedte

Minimaal 5% en maximaal 5%

Transitiedoelstelling 5: Compensatie

- Compensatiedepot gevuld bij aanvang

Bandbreedte

Minimaal 3% en maximaal 3%

Transitiedoelstelling 6: Toeslagachterstand

- Reparatie gemiste indexatie

Bandbreedte

Minimaal 0% en maximaal 5%

Tabel 12. Bandbreedtes transitie-effecten**

Groep	UPO slecht weer*		UPO mediaan*		UPO goed weer*		verh. gem. reële uitkering slecht weer*		Verh. gem. reële uitkering mediaan*		Verh. gem. reële uitkering goed weer*		Netto profijt	
	Min	Max	Min	Max	Min	Max	Min	Max	Min	Max	Min	Max	Min	Max
Deelnemer														
< 25 jr	91%	108%	121%	134%	328%	379%	91%	111%	116%	128%	312%	346%	17%	26%
25 tot 30 jr	88%	106%	113%	126%	269%	338%	93%	111%	113%	123%	286%	329%	13%	24%
30 tot 35 jr	87%	100%	104%	115%	218%	278%	92%	109%	107%	116%	250%	298%	8%	22%
35 tot 40 jr	86%	98%	98%	108%	181%	235%	86%	105%	103%	110%	227%	276%	5%	18%
40 tot 45 jr	86%	98%	97%	105%	163%	205%	86%	104%	102%	110%	208%	254%	4%	16%
45 tot 50 jr	86%	102%	98%	104%	144%	189%	90%	106%	101%	110%	186%	236%	5%	16%
50 tot 55 jr	89%	104%	99%	105%	123%	167%	90%	108%	101%	109%	163%	214%	6%	16%
55 tot 60 jr	93%	110%	99%	108%	105%	145%	90%	110%	102%	111%	143%	195%	6%	14%
60 tot 65 jr	102%	122%	101%	119%	104%	126%	93%	107%	104%	116%	132%	177%	7%	15%
65 tot 67 jr	99%	127%	98%	126%	98%	127%	97%	108%	102%	117%	125%	169%	5%	18%
Slapers														
< 25 jr	52%	105%	100%	290%	509%	1611	56%	110%	103%	294%	550%	1725	18%	93%
25 tot 30 jr	52%	100%	97%	257%	413%	1370	55%	103%	98%	266%	454%	1459	13%	81%
30 tot 35 jr	53%	93%	94%	224%	315%	971%	56%	96%	95%	224%	373%	1076	10%	66%
35 tot 40 jr	54%	88%	91%	191%	253%	678%	59%	92%	92%	195%	310%	805%	8%	54%
40 tot 45 jr	57%	83%	91%	161%	207%	476%	63%	90%	93%	166%	258%	593%	6%	42%
45 tot 50 jr	65%	85%	96%	142%	170%	349%	71%	91%	96%	150%	214%	430%	5%	33%
50 tot 55 jr	76%	90%	100%	128%	135%	252%	83%	94%	99%	134%	179%	320%	5%	26%
55 tot 60 jr	86%	105%	103%	117%	109%	185%	92%	100%	103%	125%	149%	248%	5%	21%
60 tot 65 jr	98%	124%	101%	122%	106%	142%	96%	107%	103%	119%	132%	199%	6%	19%
65 tot 67 jr	98%	127%	97%	127%	98%	128%	98%	108%	102%	119%	125%	172%	5%	19%
Pensioen-gerechtigden														
< 25 jr	97%	104%	106%	115%	116%	161%	95%	108%	105%	127%	187%	259%	14%	38%
25 tot 30 jr	97%	104%	106%	115%	116%	161%	96%	108%	104%	127%	185%	258%	13%	37%
30 tot 35 jr	97%	104%	106%	115%	116%	161%	96%	108%	105%	127%	182%	254%	13%	36%
35 tot 40 jr	97%	104%	106%	115%	116%	161%	96%	108%	105%	127%	175%	250%	12%	34%
40 tot 45 jr	97%	104%	106%	115%	116%	161%	96%	109%	105%	126%	165%	237%	11%	31%
45 tot 50 jr	97%	104%	106%	115%	116%	161%	96%	109%	105%	125%	157%	224%	9%	27%
50 tot 55 jr	97%	104%	106%	115%	116%	161%	97%	110%	104%	125%	147%	210%	8%	24%
55 tot 60 jr	97%	104%	106%	115%	116%	161%	98%	110%	104%	123%	138%	196%	6%	22%
60 tot 65 jr	97%	104%	106%	115%	116%	161%	98%	110%	104%	123%	130%	183%	5%	20%
65 tot 70 jr	97%	104%	106%	115%	116%	161%	99%	112%	105%	122%	123%	172%	4%	19%
70 tot 75 jr	97%	104%	106%	115%	116%	161%	99%	115%	104%	122%	117%	160%	3%	18%
75 tot 80 jr	97%	104%	106%	115%	116%	161%	100%	117%	104%	122%	112%	151%	2%	21%
80 tot 85 jr	97%	104%	106%	115%	116%	161%	100%	122%	103%	124%	108%	142%	2%	23%
85 tot 90 jr	97%	104%	106%	115%	116%	161%	100%	126%	102%	126%	105%	137%	1%	25%
90 tot 95 jr	97%	104%	106%	115%	116%	161%	100%	129%	101%	128%	104%	133%	1%	28%
> 95 jr	97%	104%	106%	115%	116%	161%	100%	131%	101%	131%	102%	133%	0%	30%

* Hoger (lager) dan 100% betekent dat de solidaire premieregeling een beter (slechter) pensioenresultaat geeft dan FTK.

** Zie bijlage 6

De bandbreedtes in de bovenstaande tabel passen bij de range van uitkomsten die we zagen in hoofdstuk 13 bij verschillende dekkingsgraden en in bijlage 4 bij renteschokken. Omdat sociale partners deze uitkomsten passend en evenwichtig vinden hebben zij deze uitkomsten vertaald naar de bovenstaande bandbreedtes. Zie bijlage 6. Zij stellen vast dat de bandbreedtes vrij breed zijn. Dit geeft aan dat de uitkomsten sterk afhankelijk zijn van de ontwikkeling van de dekkingsgraad en rente tot en met de transitie-datum. De uitkomsten blijven daarmee bij een invaardekkingsgraad van 110%-150% binnen de door sociale partners gekozen bandbreedte.

15. Communicatie

Dit transitieplan wordt beschikbaar gesteld aan alle deelnemers, slapers, gewezen partners en pensioengerechtigden om te raadplegen. Trivium overlegt het transitieplan na vaststelling aan Pensioenfonds TDV. Pensioenfonds TDV stelt het transitieplan op zijn website beschikbaar.

Dit transitieplan is vastgesteld op <datum> te <plaats>

Naam:
Functie

Naam:
Functie

Bijlage

Bijlage 1: Reactie vereniging van gepensioneerden

Bijlage 2: Aannames en veronderstellingen

Bijlage 3: Compensatiestaffel

Bijlage 4: Renteschokken

Bijlage 5: Noodplan

Bijlage 6: Bandbreedtes

Bijlage 1: Reactie vereniging van gepensioneerden

Commentaar VPP-TDV op Concept Transitieplan SPTDV

De VPP-TDV baseert zich bij haar commentaar op het concept *Transitieplan Wet toekomst pensioenen* van de Stichting Pensioenfonds TDV op de op 21 oktober 2024 ontvangen versie van het Transitieplan (kenmerk S-2024-0160d) en op de op 14 december 2023 aan SPTDV toegezonden *Position Paper*. In navolgende tekst herhalen we (gecomprimeerd) delen van dat laatste bericht (*in cursief*).

1. Focus op waardevaste, reële uitkeringen

De verwachting bij deelnemers en gepensioneerden is ongewijzigd: uitgangspunt voor VPP-TDV is en blijft het waardevast houden van de pensioenen, koopkrachtbehoud door reële, inflatiebestendig pensioenbedragen.

Bij de Doelstellingen (hoofdstuk 4, pagina 9 e.v.) ontbreekt koopkrachtbehoud - het waardevast houden van de pensioenen (op basis van CPI) - en (dus) ook hoe sturing op koopkrachtbehoud zal plaatsvinden.

Wij vragen en verwachten op dit punt geen garantie maar hadden toch op zijn minst verwacht dat Sociale Partners een zekere ambitie op dit aspect zouden hebben uitgesproken - zeker bij onze fraaie dekkingsgraad; in het algemeen mag op dit aspect een 'gezonde' ambitie worden verwacht bij een dekkingsgraad van >120%. In het huidige systeem zouden we, gegeven de huidige dekkingsgraad, met vertrouwen kunnen uitkijken naar een inflatie-vast pensioen.

Het zelfs volledig ontbreken van de begrippen 'koopkrachtbehoud' en 'inflatiebestendig' in het Transitieplan vinden we **zeer teleurstellend en erg onbevredigend**. Wij nodigen Sociale Partners uit op dit terrein alsnog een doelstelling of ten minste een ambitie te formuleren en aan te geven op welke wijze, met welke maatregelen of instrumenten zij deze ambitie (m.b.t. koopkrachtbehoud) denken te faciliteren.

Reactie sociale partners:

In hoofdstuk 4 staat het volgende:

Kans op een koopkrachtiger pensioen en niet invaren bij minder (verwacht) pensioen:

- Het belangrijkste doel van de transitie is dat het pensioen, maar ook het te verwachten pensioenresultaat voor (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden (iets) hoger moet zijn dan ten opzichte van de dag voorafgaand aan de transitiedatum. Voor te verwachten pensioenresultaten gaat het met andere woorden om een vergrote kans op een hoger pensioen.

Doelstellingen uitkeringsfase:

- Waardevastheid van ingegaan pensioen en kans op een verbeterd pensioen(perspectief) ten opzichte van de huidige pensioenregeling, is even belangrijk als zekerheid ten aanzien van een (redelijk) stabiel pensioen.

Verder blijkt uit hoofdstuk 11, bijvoorbeeld bij de verbeterde gemiddelde reële uitkering voor pensioengerechtigden, dat de koopkracht beter behouden blijft in het nieuwe stelsel dan in het huidige stelsel.

2. Eenvoud en transparantie

Het nieuwe pensioencontract dient begrijpelijk en uitlegbaar te zijn. Per deelnemer dient - door middel van een 2- tot 5-jarige prognose - inzicht gegeven te worden in de gevolgen van het nieuwe contract ten opzichte van de bestaande pensioenregeling. Daaruit dient ook duidelijk te zijn, hoe, wanneer in latere jaren sprake is van een verhoging of verlaging van de uitkering, dit naar deelnemers wordt gecommuniceerd: hoe is die verhoging (of verlaging) tot stand gekomen, resp. opgebouwd.

De nieuwe pensioenwet is helaas even complex – zo niet nog complexer – dan de oude. Van de ambities ‘eenvoud’ en ‘transparantie’ is weinig tot niets terecht gekomen. Dat verwijt treft niet de SPTDV maar de wetgever. De WTP is daarmee opnieuw een pensioenregeling die aan deelnemers nauwelijks uit te leggen is en van deelnemers een groot (blind?) vertrouwen in de spaarzaam beschikbare experts eist/verwacht.

Dat stelt zware eisen aan de communicatie; deze moet individueel zijn toegesneden op elke deelnemer. We gaan er van uit dat straks voor iedere deelnemer individueel toegesneden opstellingen - berekeningen, prognoses - beschikbaar zijn. Elke deelnemer moet kunnen zien wat de effecten van de overgang zijn voor haar/zijn pensioen en welke wijzigingen en effecten zij/hij in de toekomst mag verwachten.

In 20-jaars (mediaan-)scenario's moet aan een deelnemer worden aangetoond:

- wat de kansen zijn voor 1-2-3% méér of minder pensioenuitkering;
- wat de effecten zijn op pensioen en nabestaandenpensioen van belangrijke mogelijke externe ontwikkelingen;
- wat daarbij de effecten zijn van het al dan niet hebben van de solidariteitsreserve.

Graag zien we een reëel voorbeeld van zo'n gepersonificeerd scenario.

Reactie sociale partners:

De genoemde doorrekening van een gepersonifieerd scenario met al deze informatie komt ons niet bekend voor. Een reëel voorbeeld hebben wij op dit moment dan ook niet beschikbaar. Wel kunnen we de genoemde informatie meenemen bij het opstellen van het communicatieplan.

3. Contractkeuze en transitiedatum

Sociale Partners kiezen voor een solidair contract. De keuze hiervoor – en daarmee het afwijzen van een flexibel contract – wordt in hoofdstuk 4 wel erg summier beargumenteerd. **Wij verwachten dat deze keuze beter en vollediger onderbouwd wordt; niet alleen verbaal maar ook met berekeningen die het verschil tonen tussen beide contracttypen.**

Reactie sociale partners:

De keuze voor de solidaire premieregeling is toegelicht in paragraaf 5.1. Alle voor sociale partners relevante punten komen hierin terug:

“Trivium heeft samen met de Groepsondernemingsraad gekozen voor een solidaire premieregeling, omdat dit naar hun inzicht op basis van de uitgevoerde onderzoeken het beste aansluit bij de wensen en risicohouding van de deelnemers. Hierbij vinden sociale partners het belangrijk dat solidariteit en stabiliteit van de uitkering binnen de solidaire premieregeling robuuster kan worden ingericht dan in de flexibele premieregeling. Door het delen van risico's zijn er ook meer mogelijkheden om het risico en rendement met betrekking tot het pensioen over generaties heen te optimaliseren. Daarnaast hebben Trivium en de Groepsondernemingsraad de overtuiging dat de meeste deelnemers aan de pensioenregeling de voorkeur hebben voor een pensioen dat voor hen wordt geregeld in plaats van dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor uitkerings- en beleggingskeuzes. Binnen de solidaire premieregeling worden deelnemers ontzorgd. Dit sluit aan bij de huidige situatie en past ook bij de redelijk homogene deelnemersgroep.”

In aanvulling hierop:

- We zien bij de flexibele premieregelingen die nu in de praktijk worden ingericht dat het lastig is om de stabiliteit van de uitkeringen te realiseren. Vooral omdat de vulling van de risicodelingsreserve – tegenhanger van de solidariteitsreserve – dan alleen vanuit de persoonlijke vermogens van de pensioengerechtigden kan worden gevuld.
- Berekeningen zijn in de praktijk van weinig toegevoegde waarde bij de keuze tussen een solidaire of flexibele premieregeling. Als partijen, ondanks het vorige punt, de buffers vergelijkbaar weten te krijgen, zijn ook de uitkomsten nagenoeg gelijk. De keuze is daardoor vooral afhankelijk van kwalitatieve aspecten.

De transitiedatum is onlangs verschoven naar 1-1-2027. Dat leidt tot extra onzekerheid en daarmee extra risico's. Wat VPP-TDV betreft had het 1-1-2026 mogen blijven!

Wij gaan ervan uit dat de financiële effecten van deze verschuiving (op uitkeringen, op risico's) gekwantificeerd zijn. En dat op basis daarvan sprake is van een verantwoorde beslissing. Graag nemen we daar kennis van.

Reactie sociale partners:

Het is lastig, zo niet onmogelijk, om een analyse te maken van de risico's. Of de rente en de aandelenkoersen in dat extra jaar omhoog of omlaag gaan weet niemand. Echter, zelfs al zou uit zo'n analyse blijken dat de risico's toenemen dan nog zou een overgaan per 1-1-2026 niet haalbaar zijn. Net als alle andere pensioenfondsen ziet Pensioenfonds TDV dat de WTP transitie veel meer tijd kost dan verwacht. Net als veel andere pensioenfondsen kiest Pensioenfonds TDV daarom voor uitstel.

4. Nabestaandenpensioen en Lang Leven risico

Een goede regeling voor het nabestaandenpensioen is een belangrijke voorwaarde voor de VPP-TDV. Hetzelfde geldt voor het zgn. macro lang leven risico. Deze risico's moeten gezamenlijk worden afgedekt zodat deelnemers daar op individueel niveau geen gevolgen van ondervinden.

Met het voorstel ten aanzien van het nabestaandenpensioen gaat de VPP-TDV akkoord. Voorts hebben we begrepen dat dekking van het macro-langleven risico onderdeel is van de berekende solidariteitsreserve. Ook dit voorstel is akkoord bij VPP-TDV.

Reactie sociale partners:

De dekking van het macro-langleven risico is inderdaad onderdeel van de solidariteitsreserve. Overigens wel met de kanttekening dat een daling van de uitkeringen door een verzwaring van de sterftetafels – omdat we langer leven – alleen wordt voorkomen vanuit de solidariteitsreserve als er geen compenserende elementen, bijvoorbeeld goede beleggingsresultaten, tegenover staan.

5. Evenwichtige transitie

Bij invaren van FTK naar WTB zijn 2 elementen van belang: de methode van het invaren ('standaardmethode' of?) en de te hanteren dekkinggraad voor de verrekening.

Wij zijn het met Sociale Partners eens dat bij het invaren de standaardmethode zal worden gebruikt zónder spreiding. **We missen de vaststelling van de dekkinggraad die bij het invaren noodzakelijk wordt geacht en de dekkinggraad die bij het invaren zal worden gehanteerd.** Wij hebben daarbij voorkeur voor de beleidsdekkinggraad van het laatste jaar vóór invaren (de gemiddelde beleidsdekkinggraad in dat jaar of de beleidsdekkinggraad per ultimo van dat jaar).

Reactie sociale partners:

Op de transitiedatum wordt de standaardmethode toegepast op basis van de actuele dekkingsgraad (tenminste 110%). Zie bijvoorbeeld <https://www.dnb.nl/voor-de-sector/open-boek-toezicht/sectoren/pensioenfondsen/verzamel pagina-transitie-wet-toekomst-pensioenen/besluitvorming-en-invaren/omrekenmethoden-en-aanwenden-vermogen-pensioenfonds-bij-invaren/#specifiek> waarbij duidelijk wordt aangegeven dat het gaat om de dekkingsgraad direct voorafgaand aan de collectieve waardeoverdracht.

Bovendien kan het pensioenfonds alleen maar het vermogen verdelen dat er op het transitie-moment echt is.

Wij missen een ‘overall’ zicht op de vermogensverdeling in een zgn. invaar-dashboard, zoals hierna gegeven met een getalsmatig fictieve invulling. **Graag zien we voor SPTDV een invaar-dashboard vermogensverdeling, onderscheiden - indien opportuun - voor elk leeftijds-cohort, voor gepensioneerden en totaal.**

Vermogensverdeling

Invaardekkingsgraad	120%
Pensioenverplichtingen	100%
Ruimte	20%

Doelen

Wettelijke reserves (WR)	2%	- Verplicht
Solidariteitsreserve (SR)	3%	} Jaarlijks afstemmen op
Risicoverdelingsreserve (RDR)	0%	} volatiliteit van uitkeringen
Compensatie doorsnee (COMP)	3%	- Gemaakte keuze

Totaal doelen	8%	-8%
Restant te verdelen		12%

Besteding

Achterstallige indexatie (AI)	10%	- Zoveel mogelijk
Generieke verhoging (GV)	2%	- GV ná toekenning AI

Totale besteding	12%	12%
Saldo		0%

Bij de vraag of sprake is van ‘evenwichtige transitie’ is naar ons oordeel vóór alles van belang dat er een goed zicht is op pensioenen onmiddellijk na invaren. **Wat is het pensioen net vóór en direct ná transitie voor verschillende leeftijden van deelnemers (20, 25, ... 65) en gepensioneerden (68, 70, 75, ...100)?**

Reactie sociale partners:

Voor de vermogensverdeling bij Pensioenfonds TDV verwijzen we graag naar de tabel op pagina 24 van het transitieplan.

Wat betreft de vergelijking van het pensioen net voor en na de transitie. Stel de dekkingsgraad is 120%, dan is af te leiden uit deze tabel dat de uitkering na de transitie 10% (5% inhaalindexatie en 5% generiek) hoger is dan voor de transitie. Hierbij gaan we er vanuit dat de deelnemer tenminste 5% indexatie heeft gemist.

Essentieel is eveneens wat het perspectief van deelnemers is bij invaren. **Wat zijn voor een deelnemer de kansen voor inhaalindexatie en voor indexatie in de komende jaren in vergelijking met handhaven van het huidige stelsel? Wij verwachten van Sociale Partners een helder en begrijpelijk antwoord op deze vraag.**

Reactie sociale partners:

Zie tabel 3 in hoofdstuk 11. De kans op een hoger pensioen door onder andere uitdelen buffers en indexatie is bijna 100% voor gepensioneerden en hoger dan 60% voor iedereen in het fonds.

6. Afschaffen Doorsneepremie

Compensatie voor het afschaffen van de doorsneepremie-systematiek kan volgens de VPP-TDV niet worden gedaan uit het vermogen van het pensioenfonds. Voor ons moet deze gevonden worden in de arbeidsvoorwaardelijke ruimte; het probleem is immers ontstaan in de arbeidsvoorwaardelijke sfeer (onjuiste/onvolledige premie-berekening) en betreft alleen de actieven >45 jaar.

VPP-TDV is en blijft van mening dat nieuw op te bouwen rechten **niet** gefinancierd mogen worden uit vermogen van reeds opgebouwde rechten en zeker niet ten koste van gepensioneerden. Bij de compensatie van de actieven voor het afschaffen van de doorsneepremie dient naar ons oordeel ook rekening te worden gehouden met het feit dat in het verleden mogelijk juist voor deze groep een aantal jaren te weinig premie is betaald.

Compensatie voor het afschaffen van de doorsneepremie vraagt in de situatie van SPTDV 3%. Maar door deze groep 3% te gunnen wordt bij alle andere pensioengerechtigden 3% 'weggehaald'. Feitelijk resulteert dan een reëel verschil van bijna 6%!

Wanneer werkgever en werknemers niet bereid zijn in de arbeidsvoorwaardelijke sfeer daartoe middelen ter beschikking te stellen is het klaarblijkelijk geoorloofd samen af te spreken die middelen dan gewoon 'te halen' bij de pensioendeelnemers; óók bij de gepensioneerden. De resterende, in de voorbije 10 jaar opgelopen inflatie-achterstand van ca 15% (gepensioneerden) resp. ca 25% (actieven) wordt daardoor toch alleen maar marginaal wat hoger (ca 2%). Waar maken ze zich druk om? Werkgever en werknemers hebben er geen zin in, maar waar deze deal gesloten werd zaten de pensioendeelnemers niet aan tafel. Van andermans geld is het dan mooi weer spelen.....

Naar ons oordeel is dit **onrechtvaardig en onevenwichtig**, het is een vorm van **wederrechtelijk toe-eigenen**. De VPPTDV is het hier pertinent mee on-eens! Trouwens, ook volgens de wet (artikel 129 lid 1) moet de werkgever dit financieren.

Wij dagen Sociale Partners uit hun beslissingen te dien aanzien te herzien of overtuigend te beargumenteren. Het argument 'de anderen doen het toch ook allemaal' maakt het niet ineens geoorloofd en gerechtvaardigd.

Reactie sociale partners:

De wetgever spreekt over een adequate en kostenneutrale compensatie voor de overgang naar een vlakke premie. Bij een kostenneutrale compensatie blijft de totale premie gelijk. Compensatie vanuit de premie zou dan betekenen dat de gewone vlakke premie omlaag gaat om budget vrij te maken voor de compensatie. Daarmee financieren de jonge deelnemers de compensatie voor de oudere deelnemers en komt de pensioenambitie voor jonge deelnemers onder druk te staan. Dit vonden sociale partners onwenselijk. Bij compensatie vanuit het fondsvermogen levert iedereen een bijdrage. Van het vermogen van alle deelnemers, slapers en pensioengerechtigden wordt naar verwachting 3% gebruikt voor compensatie. De exacte hoogte wordt op het invaarmoment vastgesteld.

Compensatie vanuit de premie waarbij wordt gekozen voor een hogere premie voor werkgever en deelnemers staat op gespannen voet met de dispensatievoorwaarden bij PME.

7. Volgorde toekenning vermogensbestanddelen

VPP-TDV gaat er vanuit dat bij het invaren eerst de balans wordt opgemaakt van de bestaande rechten van alle deelnemers en dat deze vervolgens worden omgezet naar het nieuwe stelsel. Het ligt in de lijn der verwachtingen dat daarna een overschot resteert in het fonds. VPP-TDV is van mening dat dan prioriteit moet worden gegeven aan het compenseren van de opgelopen indexatie-achterstand van alle deelnemers – die achterstand is immers niet vrijblijvend - en vervolgens aan de opbouw van een solidariteitsbuffer; een en ander in een verantwoorde onderlinge balans.

Gegeven deze stelling kunnen wij niet instemmen met de opstelling en inhoud van de ‘voorrangsregels’ in paragraaf 8.2 van het Transitieplan.

- Als de dekkingsgraad 140 of hoger is, is er geen vuiltje aan de lucht; allen – en dus ook de gepensioneerden – komen aan hun trekken.
- Mocht de dekkingsgraad onverhoopt (aanzienlijk) lager uitkomen (bijv.110-115) dan zijn de voorrangsregels voor gepensioneerden ongunstig en onevenwichtig!

Dat leidt tot enkele vragen over de set voorrangsregels.

- **Welke van de genoemde maxima per kolom (voor VOR, Solidariteitsreserve, Compensatie, Inhaalindicatie resp. 2%, 7,5%, 3%, 5%) zijn wettelijk verplicht en bij welke betreft het door Sociale Partners zelf gekozen maxima?**
- **Waarom is er een wettelijk maximum van 5% voor inhaalindicatie terwijl die in werkelijkheid - en zeker niet alleen bij ons! – 15% of meer is?**

Reactie sociale partners:

De 2% voor het minimaal vereist eigen vermogen en de reserve operationele risico is wettelijk verplicht, hoewel de exacte hoogte bij Pensioenfonds TDV nog nader vast te stellen is. Er zijn geen wettelijke grenzen voor de hoogte van de solidariteitsreserve en de compensatie. Voor inhaalindexatie geldt een maximum van 5%. De wet zegt namelijk er slechts 5% ten opzichte van de standaardregel mag worden verschoven. Zie ook het schema in paragraaf 8.1.

- Wij begrijpen dat Solidariteitsreserve (SR) en Compensatie van de afschaffing van de doorsneepremie (CD) deels parallel kunnen worden opgebouwd. En dat aan

inhaalindexatie (II) pas wordt begonnen als de beide voorgaande kolommen hun maximum hebben bereikt. **Waarom is dat?**

Reactie sociale partners:

Sociale partners kiezen er voor om eerst de solidariteitsreserve en het compensatiedepot te vullen alvorens wordt gekozen voor het verhogen van de persoonlijke pensioenvermogens en pensioenuitkeringen.

- Als de dekkingsgraad bij invaren tegenvalt, betalen gepensioneerden onevenredig mee aan opbouw van de SR en aan de CD betalen ze ook al mee. De II begint immers pas bij een dekkingsgraad van 113% en het maximum van 5% wordt pas bereikt bij een dekkingsgraad van 118%. **Is dit evenwichtig? Is dit rechtvaardig?**
- Wij bepleiten met kracht bij het ‘vullen’ van de 3 ‘potjes’ (SR, CD en II) voorrang te geven aan inhaalindexatie. Indien de bereidheid daartoe ontbreekt toch tenminste een ‘evenwichtiger’ verdeling van lusten en lasten: parallelle opbouw van solidariteit, compensatie en inhaalindexatie. Volgtijdelijke vulling van deze ‘potjes’ blijkt niet noodzakelijk en is bovendien onbillijk. **Waarom hebben Sociale Partners gekozen voor deze ‘vreemde’ prioritering die evident onevenwichtig is als straks bij transitie de dekkingsgraad (aanzienlijk) mocht tegenvallen?**

Conclusie: de set voorrangsregels zal bij een tegenvallende dekkingsgraad (minder dan 118%) bij het invaren onevenwichtig blijken voor gepensioneerden. De set voorrangsregels moet worden aangepast

Samengevat wenst de VPP-TDV de prioritering als volgt:

1. Wettelijke reserves
2. Solidariteitsreserve (SR) – Is het voorgestelde niveau aantoonbaar gewenst bij onze risicohouding? Bij punt 9 komen we terug op het gewenste/noodzakelijke % SR.
3. Achterstallige indexatie (II)
4. Compensatie doorsneepremie (CD)
5. Generiekeverhoging

Reactie sociale partners:

Sociale partners hebben naar aanleiding van het bovenstaande opnieuw naar de voorrangsregels gekeken en hebben, gehoord de opmerkingen van de vereniging van gepensioneerden, besloten de solidariteitsreserve tot maximaal 5% te vullen in plaats van 7,5%. Dat betekent dat er eerder ruimte is voor inhaalindexatie. Uiteraard is getoetst of deze stap verantwoord kan worden gezet. Er is hierbij gekeken naar de gevolgen voor:

- de verhouding gemiddelde reële uitkering
- de kans op een verlaging van de uitkering
- het verloop van de solidariteitsreserve

De conclusie is dat de impact zeer beperkt is en dat de stap naar 5% daardoor kan worden gezet.

Verhouding gemiddelde reële uitkering

De onderstaande verschillen zijn beperkt. Oudere deelnemers profiteren iets doordat er meer kan worden uitgedeeld bij invaren. Jongeren hebben nadeel omdat ze iets minder profiteren van het “overkoken”.

Tabel 2. Transitie-effecten verhouding gemiddelde reële uitkering met compensatie bij solidariteitsreserve van 7,5%

Leeftijd	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90
Slecht weer													
Deelnemers	101%	96%	92%	97%	98%	97%	99%	102%					
Slapers	69%	69%	70%	76%	85%	92%	97%	103%					
Pensioengerechtigden	101%	101%	100%	102%	102%	104%	104%	105%	107%	110%	112%	115%	116%
Mediaan													
Deelnemers	115%	109%	107%	108%	106%	106%	107%	110%					
Slapers	144%	134%	123%	121%	116%	113%	112%	111%					
Pensioengerechtigden	118%	117%	117%	116%	116%	114%	114%	113%	112%	113%	113%	114%	116%
Goed weer													
Deelnemers	300%	268%	246%	229%	208%	187%	165%	154%					
Slapers	697%	558%	440%	343%	271%	220%	181%	156%					
Pensioengerechtigden	231%	227%	215%	203%	190%	177%	165%	154%	144%	135%	128%	123%	120%

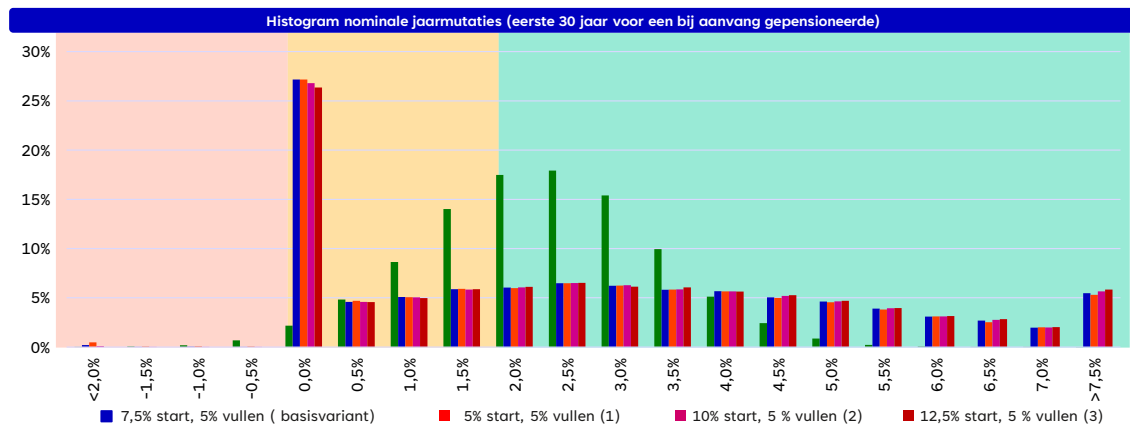
Tabel 2. Transitie-effecten verhouding gemiddelde reële uitkering met compensatie bij solidariteitsreserve van 5%

Leeftijd	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90
Slecht weer													
Deelnemers	101%	95%	91%	97%	97%	97%	99%	103%					
Slapers	71%	71%	72%	78%	86%	93%	98%	104%					
Pensioengerechtigden	102%	102%	101%	103%	103%	104%	104%	106%	107%	111%	113%	116%	118%
Mediaan													
Deelnemers	112%	106%	105%	105%	105%	105%	107%	112%					
Slapers	141%	132%	121%	120%	115%	113%	112%	113%					
Pensioengerechtigden	117%	118%	117%	116%	116%	115%	115%	114%	114%	115%	116%	117%	119%
Goed weer													
Deelnemers	288%	256%	236%	220%	203%	183%	163%	155%					
Slapers	672%	537%	427%	334%	265%	216%	180%	157%					
Pensioengerechtigden	229%	225%	214%	202%	190%	177%	166%	156%	146%	138%	130%	126%	123%

Reactie sociale partners:

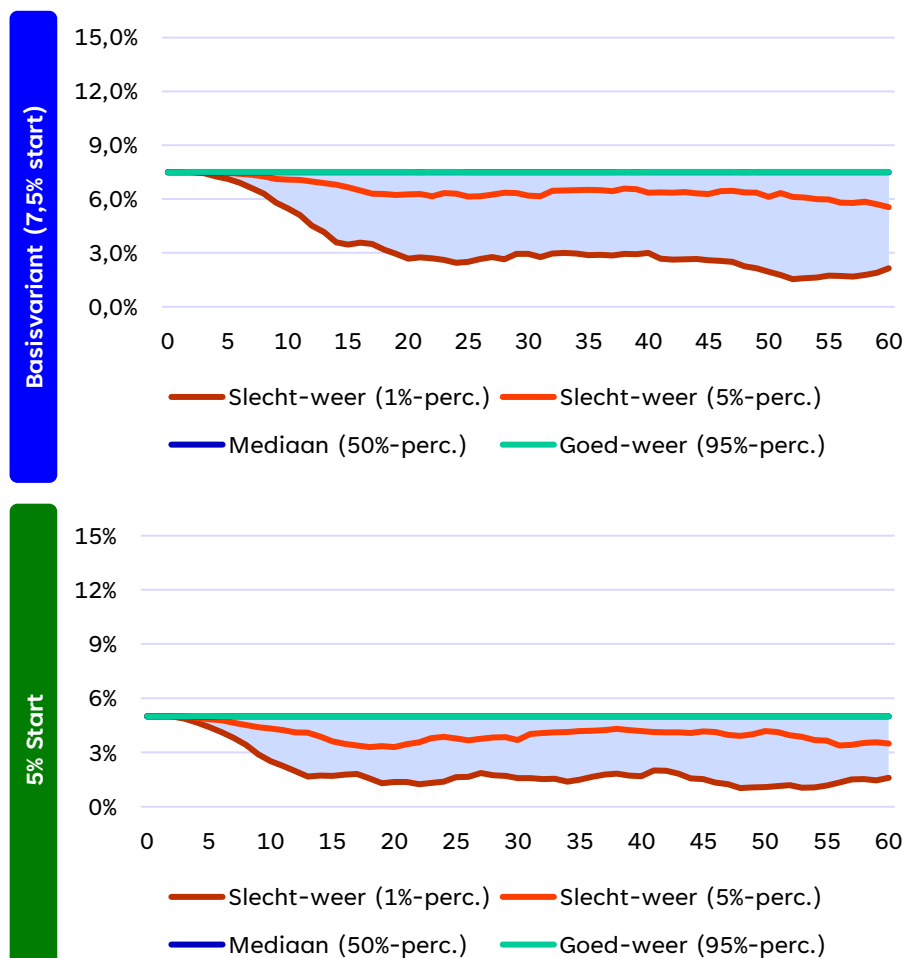
Kans op verlaging uitkering

De kans op een daling van de uitkering stijgt nauwelijks. Deze is 0,2% bij 7,5% en 0,5% bij 5%.

Verloop solidariteitsreserve

Ook bij 5% loopt de solidariteitsreserve niet snel leeg. Zelfs bij het 1% percentiel komt de solidariteitsreserve niet onder de 1%.

Het gaat niet om een gemiddelde reële uitkering maar om de vraag hoe het reële pensioen van een individuele deelnemer zich van jaar tot jaar ontwikkelt en dit zichtbaar te maken in enkele scenario's met 1, 2 of 3% méér/minder groei en met/zonder solidariteitsreserve.

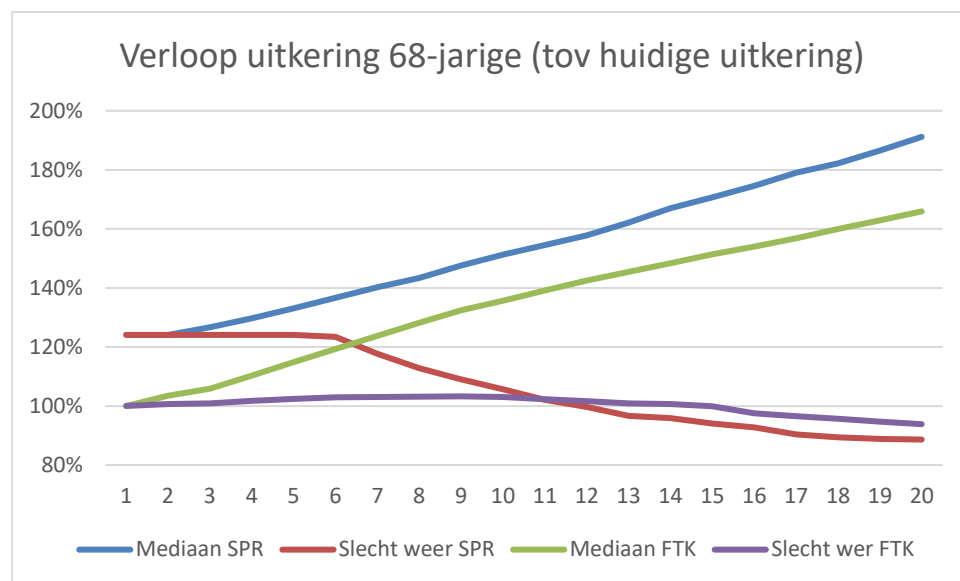
Naar ons oordeel is er behoefte aan een (relatief eenvoudige) opstelling voor enkele leeftijdscategorieën bij deelnemers (20, 25, ... 65) en gepensioneerden (68, 70, 75, ...100) van de te verwachten pensioenontwikkeling na pensioeningang (a) bij voortzetting van het oude pensioenstelsel en (b) na overgang naar het nieuwe pensioenstelsel.

- Een en ander in 3 scenario's - valt tegen (-/ - >1%, > 5%), mediaan (gelijk), valt mee (+ >1%, >3%. >5%) - en zowel in een nominale als een reële variant.
- Bij het overzicht van de pensioenontwikkeling in het oude stelsel wordt daarbij de ontwikkeling van de dekkingsgraad in de drie scenario's vermeld.
- Bij het overzicht van de pensioenontwikkeling in het nieuwe stelsel wordt in de 3 scenario's de ontwikkeling van de solidariteitsreserve vermeld.

Wij nodigen Sociale Partners uit deze opstelling te (laten) maken.

Reactie sociale partners:

Wij zullen dit verzoek meenemen bij het opstellen van het communicatieplan. Onderstaand tonen wij wel alvast het verloop van de uitkering van een 68-jarige de komende 20 jaar bij een invaardekkingsgraad van 136%. We zien een hogere startuitkering maar ook een vergelijkbare stijging na ingang bij beide systemen. Bij slecht weer daalt de uitkering onder SPR iets sterker dan onder FTK.

Ten slotte. In de tabel beoordeling evenwichtigheid op pagina 44 wordt gesteld dat het eindresultaat voor gepensioneerden (laatste regel) behoorlijk positief zou zijn (“++”). Bij een hoge dekkingsgraad bij invaren is dat inderdaad te verwachten. Maar bij een lage dekkingsgraad (bijvoorbeeld 115 of nog lager) resulteert voor gepensioneerden per saldo een negatief beeld. Al was het maar omdat (in de voorlaatste regel) de ‘beschikbare’ compensatie voor afschaffen van de doorsneepremie in de kolommen voor

gepensioneerden dan vast en zeker met “- -“ moet worden gewaardeerd. In de vermogensverdeling gaan we er dan immers onevenwichtig op achteruit!

Wij nodigen Sociale Partners uit bij het opstellen van de betreffende tabel onze opmerkingen in de beoordeling te betrekken; naar ons oordeel is de dekkinggraad bij transitie van groot belang bij het wegen van de uitkomsten.

De opstelling op pagina 46 wil aantonen dat er evenwichtigheid is over alle leeftijdsgroepen binnen bepaalde bandbreedten. Maar de diverse banden hebben onderling uiteenlopende bandbreedten. Dan heeft dat toch niets meer met evenwichtigheid te maken? Wij ontvangen graag een nadere toelichting.

Reactie sociale partners:

De beoordeling is opnieuw gemaakt en er is een aanvullende tabel bij een dekkinggraad van 110% gemaakt.

9. Gesloten fonds

Reeds nu is bekend dat na de transitie naar het NPS het Fonds gaat onderzoeken of SPTDV niet beter geheel of gedeeltelijk kan opgaan in PME of – voor de pensioengerechtigden - verder te gaan als een gesloten fonds. Dat laatste betekent dat geen premie meer wordt ingelegd en dat geen nieuwe toetredingen kunnen plaatsvinden. Het huidige financieel toetsingskader zou dan van toepassing kunnen blijven. De verwachting is gerechtvaardigd dat binnen een gesloten fonds koopkrachtbehoud goed te realiseren is.

Een dergelijke beslissing is van grote betekenis – in het bijzonder voor pensioengerechtigden. Dit is een ‘major event’; het raakt de ‘zekerheid’ van het pensioen. Het is vreemd en onverstandig dat er in het Transitieplan met geen letter over wordt gerept. Wij begrijpen heel goed dat het ondoenlijk is in het nu voorliggende plan alle mogelijke scenario’s die dan opportuun zouden kunnen zijn in kaart te brengen en de mogelijke effecten en gevolgen gedetailleerd te berekenen. Maar er niets over zeggen is het andere uiterste. Elke pensioen-rechthebbende vraagt zich immers nu al af wat dat straks gaat betekenen. VPP-TDV vindt dat bij een zó ingrijpende gebeurtenis, die de zekerheid van het (reeds ingegane) pensioen raakt, **moet** worden geadresseerd.

Het moet toch mogelijk zijn een ruwe schets te geven van de mogelijke scenario’s en welke effecten en resultaten in globale termen mogen worden verwacht. Wat bijvoorbeeld als zou blijken dat het alternatief **niet-invaren** voor gepensioneerden (veel) aantrekkelijker zou blijken te zijn?

Ter ondersteuning van enkele vragen over deze ‘gebeurtenis’ hierbij een vergelijkend overzicht van enkele gegevens van SPTDV en van PME.

	SPTDV	PME
Actuele dekkinggraad ult. sept 2024	141,8%	113,7%
MVEV/OR	2,0%	1,5%
Compensatie	3,0%	3,5%
Solidariteitsreserve	Max 7,5%	4,2% (Max 5,0%)
Inhaalindexatie	5,0%	0,0%
Generieke verhoging	??	4,5% ??

Graag zien we een schets van mogelijke/waarschijnlijke effecten op de vermogenspositie en risico-toestand van SPTDV en op de pensioenen voor deelnemers wanneer 1 of 2 jaar ná invaren SPTDV alsnog in haar geheel overstapt naar PME dan wel als de werkenden van SPTDV overstappen naar PME en de gepensioneerden achterblijven in een gesloten fonds.

In het concept Transitieplan bedraagt de initiële vulling van de solidariteitsreserve max 7,5%. Uit het transitieplan van PME blijkt dat daar wordt uitgegaan van max 5%. Dat leidt tot navolgende vragen:

- Is, gegeven de financiële positie en situatie bij SPTDV, de solidariteitsreserve niet erg hoog? Waarom kiest SPTDV niet voor een SR-% gelijk aan PME? Een en ander s.v.p. onderbouwen met berekeningen.

Reactie sociale partners:

Het transitieplan hoort bij het scenario dat Pensioenfonds TDV zelfstandig doorgaat. De vergelijking met PME is daarin niet op zijn plaats.

Driebergen, 29 november 2024

Bijlage 2: Aannames en veronderstellingen

Beleid FTK

Beleidskader FTK

Financiële positie 31 december 2023	Actuele dekkingsgraad: 136,0%; Beleidsdekkingsgraad: 139,1%; Vereiste dekkingsgraad: 124,8%.
Regeling	Middelloodregeling: <ul style="list-style-type: none"> • Beoogde opbouw ouderdomspensioen: 1,76% per jaar; • Beoogde opbouw partnerpensioen: 70% van het ouderdomspensioen.
Toeslagbeleid	Toekomstbestendige toeslagverlening conform nFTK: Voorwaardelijk prijsindex voor alle deelnemers. Inhaal van gemiste toeslagen en kortingen, maximaal 10 jaar. Per 1 januari 2024 bedraagt de cumulatieve toeslagachterstand: <ul style="list-style-type: none"> • Actieve deelnemers: 29,3% • Inactieve deelnemers: 20,3%
Premiebeleid	De premie is gelijk gesteld aan de gedempte kostendeckende premie met een maximum van 28,8% van de PG-som.
Beleggingsbeleid	39,9% vastrentende waarden, 60,1% zakelijke waarden (na DNB-mapping), renteafdekking: 45%
Korting en uitsmeren resultaat	Korte termijn korten (beleidsdekkingsgraad 5 jaar onder minimaal vereiste dekkingsgraad): <ul style="list-style-type: none"> • Direct nemen tenzij groter dan 2,5%. • Indien korting groter is dan 2,5% dan uitsmeren over 10 jaar. Lange termijn korten conform nFTK uitgesmeerd over de maximale termijn (10 jaar).

Beleid solidaire premieregeling

1. Beleggingsbeleid

- Return start	- 100% (na mapping)
- Return eind	- 40% (na mapping)
- Return afknippunt	- Leeftijd 44
- RA start	- 10%
- RA eind	- 80%
- RA afknippunt	- Leeftijd 40

Collectief niveau	Lifecycle leidend
-------------------	-------------------

2. Uitkeringsbeleid

Projectierendement	RTS
Uitkeringen spreiden	3 jaar (geheugenloos)
Uitkeringscollectief	Ja

3. Solidariteitsbeleid

Omvang start	7,5% (totaal vermogen)
Vullen	
- Van positief overrendement (%)	- 5%
- Van premie (%)	- 0%
Verdelen (<u>kapitaal</u>)	Nee
Uitdelen (<u>uitkering</u>)	
- Compensatie daling uitkering	- 100% (indien mogelijk)
- Max. % uit solres voor compensatie uitkering	- 25% (voor zover solreserve strekt)
Maximum omvang reserve	- 7,5%

Overige uitgangspunten:

- Vaste netto premie: 24,64% van de PG (28,8% minus risicopremies en kosten) met een jaarlijkse toets of de premie verlaagd moet worden in verband met de fiscale restrictie (thans max 30%).
- Dekkingsgraad: 136,0% minus aftrek van 2% voor MVEV en voorziening operationele risico's = **134,0%**
- Overlevingstafel: Prognosetafel AG2022, fondsspecifieke ervaringssterfte

Bijlage 3: Compensatiestaffel

De onderstaande tabel bevat de te hanteren compensatiestaffel.

Enmalige compensatie als % van de PG					
Leeftijd	%	Leeftijd	%	Leeftijd	%
Tot 35	0%				
35	0,3%	47	53,3%	59	61,2%
36	1,5%	48	57,1%	60	57,2%
37	3,2%	49	60,5%	61	52,3%
38	6,2%	50	63,3%	62	46,4%
39	10,3%	51	65,6%	63	39,5%
40	15,1%	52	67,4%	64	31,5%
41	21,7%	53	68,6%	65	22,3%
42	27,9%	54	69,1%	66	11,8%
43	33,7%	55	69,0%	67	0,0%
44	39,2%	56	68,2%	68	0,0%
45	44,3%	57	66,7%		
46	49,0%	58	64,4%		

Bijlage 4: Renteschokken

Trivium heeft samen met de Groepsondernemingsraad de uitwerking van de transitie bij de volgende actuele dekkingsgraden en renteschokken op het moment van invaren verkend:

- Minimaal benodigde invaardekkingsgraad van 110%.
- Minimaal benodigde invaardekkingsgraad van 110% inclusief een renteschok van +/- 2%.
- Aanwezige dekkingsgraad eind 2023 (136%), dit is het **basisscenario**.
- Aanwezige dekkingsgraad eind 2023 (136%) inclusief een renteschok van + 2%.
- Aanwezige dekkingsgraad eind 2023 (136%) inclusief een renteschok van +/- 2%.
- Dekkingsgraad van 150%.
- Dekkingsgraad van 150% inclusief een renteschok van + 2%.

De laagste dekkingsgraad van 110% sluit aan bij de minimaal benodigde invaardekkingsgraad. De hoogste dekkingsgraad van 150% is vrij arbitrair gekozen. Verder kijken we naar renteschokken van plus en min 2%-punten. Dit betekent dat op het invaarmoment de rente 2%-punten hoger of lager ligt dan in het basisscenario. Daarna beweegt de rente bij alle varianten geleidelijk weer terug naar dezelfde rente op lange termijn.

Bij de doorrekening is het vermogen eerst bij elke dekkingsgraad verdeeld aan de hand van de wettelijke regels, de doelstellingen en de voorrangsregels over het minimaal vereist eigen vermogen, de reserve operationele risico's, de solidariteitsreserve, het compensatiedepot en, tenslotte, de persoonlijke pensioenvermogens. Daarna is, gegeven de dekkingsgraad en de bijbehorende verdeling van het vermogen bij invaren, een vergelijking gemaakt van het huidige en nieuwe stelsel.

B6.1 Verhouding gemiddelde reële uitkering

Onderstaande tabel toont voor verschillende maatmensen de verhoudingen tussen de gemiddelde reële uitkering van de solidaire premieregeling en die van de huidige regeling. Bij uitkomsten hoger dan 100% is er sprake van een verbetering door de transitie. De resultaten zijn weergegeven voor het slecht weer scenario (5% percentiel), het mediaan scenario (50% percentiel) en het goed weer scenario (95% percentiel). De sociale partners kijken bij hun afwegingen voornamelijk naar de resultaten in het mediaan en slecht weer scenario. De eerste tabel toont de resultaten voor deelnemers en slapers. De resultaten voor slapers zijn tussen haakjes opgenomen.

Tabel B5: Verhouding gemiddelde reële uitkering voor deelnemers en slapers*

Leeftijd	30	35	40	45	50	55	60	65
Slecht weer								
DG 110%	106%	101%	97%	102%	105%	107%	103%	101%
	(73%)	(74%)	(75%)	(83%)	(88%)	(95%)	(98%)	(100%)
DG 110% & +/- 2% rente	96%	95%	90%	93%	93%	95%	93%	94%
	(127%)	(115%)	(106%)	(98%)	(96%)	(95%)	(95%)	(95%)
DG 136% & +/- 2% rente	90%	88%	83%	88%	86%	86%	89%	96%
	(118%)	(108%)	(99%)	(94%)	(93%)	(92%)	(94%)	(98%)
DG 136%	101%	95%	91%	97%	97%	97%	99%	103%
	(71%)	(71%)	(72%)	(78%)	(86%)	(93%)	(98%)	(104%)
DG 136% & + 2% rente	112%	108%	104%	107%	110%	109%	109%	111%
	(43%)	(47%)	(53%)	(65%)	(80%)	(94%)	(101%)	(110%)
DG 150% & + 2% rente	111%	105%	101%	105%	106%	107%	107%	112%
	(43%)	(48%)	(53%)	(65%)	(80%)	(94%)	(102%)	(112%)
DG 150%	96%	93%	88%	94%	94%	94%	97%	104%
	(71%)	(72%)	(73%)	(78%)	(86%)	(92%)	(100%)	(105%)
Mediaan								
DG 110%	112%	105%	103%	101%	101%	102%	104%	104%
	(122%)	(115%)	(108%)	(106%)	(104%)	(103%)	(103%)	(104%)
DG 110% & +/- 2% rente	112%	108%	106%	104%	100%	98%	97%	99%
	(238%)	(200%)	(165%)	(143%)	(124%)	(111%)	(104%)	(100%)
DG 136% & +/- 2% rente	115%	113%	112%	112%	110%	108%	106%	109%
	(293%)	(245%)	(200%)	(170%)	(145%)	(128%)	(117%)	(112%)
DG 136%	112%	106%	105%	105%	105%	105%	107%	112%
	(141%)	(132%)	(121%)	(120%)	(115%)	(113%)	(112%)	(113%)
DG 136% & + 2% rente	119%	110%	107%	107%	108%	110%	112%	116%
	(72%)	(76%)	(78%)	(89%)	(96%)	(103%)	(110%)	(116%)
DG 150% & + 2% rente	119%	110%	107%	108%	109%	111%	114%	120%
	(78%)	(81%)	(84%)	(94%)	(101%)	(109%)	(115%)	(121%)
DG 150%	113%	107%	106%	108%	108%	109%	111%	117%
	(156%)	(145%)	(133%)	(130%)	(124%)	(121%)	(119%)	(119%)
Goed weer								
DG 110%	280%	244%	220%	202%	182%	159%	139%	129%
	(534%)	(425%)	(338%)	(264%)	(210%)	(172%)	(144%)	(129%)
DG 110% & +/- 2% rente	282%	265%	240%	217%	192%	166%	144%	131%
	(1123%)	(808%)	(570%)	(391%)	(277%)	(205%)	(159%)	(133%)
DG 136% & +/- 2% rente	299%	290%	265%	243%	216%	194%	170%	158%
	(1408%)	(1015%)	(713%)	(490%)	(346%)	(256%)	(198%)	(162%)
DG 136%	288%	256%	236%	220%	203%	183%	163%	155%
	(672%)	(537%)	(427%)	(334%)	(265%)	(216%)	(180%)	(157%)
DG 136% & + 2% rente	305%	261%	235%	221%	203%	181%	162%	152%
	(329%)	(289%)	(259%)	(231%)	(206%)	(184%)	(164%)	(152%)
DG 150% & + 2% rente	307%	264%	240%	228%	212%	192%	173%	166%
	(366%)	(322%)	(288%)	(257%)	(230%)	(204%)	(182%)	(167%)
DG 150%	291%	262%	244%	228%	213%	195%	177%	169%
	(745%)	(596%)	(473%)	(370%)	(294%)	(239%)	(199%)	(172%)

* Uitkomsten slapers staan tussen haakjes.

Tabel B6. Verhouding gemiddelde reële uitkering voor pensioengerechtigden

Leeftijd	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90
Slecht weer													
DG 110%	99%	100%	100%	100%	100%	100%	99%	100%	99%	100%	100%	100%	100%
DG 110% & +/- 2% rente	91%	91%	91%	92%	93%	93%	94%	95%	96%	98%	98%	100%	100%
DG 136% & +/- 2% rente	92%	92%	92%	93%	94%	96%	97%	100%	102%	106%	110%	114%	117%
DG 136%	102%	102%	101%	103%	103%	104%	104%	106%	107%	111%	113%	116%	118%
DG 136% & + 2% rente	111%	112%	112%	113%	113%	112%	112%	113%	112%	115%	116%	119%	120%
DG 150% & + 2% rente	113%	113%	115%	116%	115%	116%	115%	115%	117%	120%	123%	125%	128%
DG 150%	103%	104%	104%	105%	105%	107%	107%	108%	111%	116%	118%	123%	126%
Mediaan													
DG 110%	105%	105%	105%	105%	105%	104%	105%	105%	105%	104%	104%	103%	102%
DG 110% & +/- 2% rente	100%	101%	101%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	101%	101%	102%	102%
DG 136% & +/- 2% rente	117%	117%	116%	115%	115%	114%	113%	112%	113%	112%	113%	115%	117%
DG 136%	117%	118%	117%	116%	116%	115%	115%	114%	114%	115%	116%	117%	119%
DG 136% & + 2% rente	121%	121%	121%	120%	120%	119%	119%	118%	119%	119%	119%	120%	120%
DG 150% & + 2% rente	129%	129%	128%	127%	127%	126%	125%	124%	124%	125%	125%	127%	129%
DG 150%	127%	127%	126%	125%	125%	123%	123%	122%	122%	122%	122%	124%	126%
Goed weer													
DG 110%	184%	182%	173%	164%	154%	145%	136%	129%	122%	116%	111%	107%	105%
DG 110% & +/- 2% rente	189%	186%	178%	168%	158%	148%	139%	131%	123%	116%	110%	106%	104%
DG 136% & +/- 2% rente	235%	231%	220%	208%	195%	182%	170%	160%	149%	140%	132%	126%	123%
DG 136%	229%	225%	214%	202%	190%	177%	166%	156%	146%	138%	130%	126%	123%
DG 136% & + 2% rente	225%	221%	210%	198%	186%	174%	163%	154%	144%	136%	130%	126%	123%
DG 150% & + 2% rente	249%	245%	232%	219%	206%	192%	180%	168%	158%	149%	141%	136%	133%
DG 150%	254%	250%	237%	224%	210%	196%	183%	172%	160%	151%	142%	137%	133%

De resultaten in het mediaan scenario zijn voor nagenoeg alle statussen en leeftijdscohorten hoger dan 100%. Renteschokken hebben bij de mediaan een beperkte impact. Als de dekkingsgraad sterk daalt tot aan het transitie moment dan zijn er echter wel deelnemersgroepen die er naar verwachting nog maar licht op vooruit gaan of er licht op achteruit gaan, zeker als er ook nog sprake is van een sterke rentedaling.

In het slecht weer scenario wordt de mogelijke achteruitgang groter bij negatieve renteschokken. Positieve renteschokken zorgen niet voor een achteruitgang.

B6.2 Kans op een hogere uitkering

Onderstaande tabel toont de kans dat de reële uitkering van een deelnemer hoger is in de solidaire premie regeling ten opzichte van de huidige regeling in het FTK. Een percentage van 60% houdt in dat in 60% van alle doorgerekende scenario's de reële uitkering in de solidaire premie regeling hoger is dan de uitkering in de huidige regeling.

Tabel B7. Kans op een hogere uitkering voor deelnemers en slapers*

Leeftijd	30	35	40	45	50	55	60	65
DG 110%	72%	66%	63%	65%	68%	71%	72%	72%
	(71%)	(68%)	(64%)	(66%)	(66%)	(67%)	(68%)	(70%)
DG 110% & +/- 2% rente	66%	62%	61%	60%	58%	55%	51%	52%
	(97%)	(95%)	(91%)	(88%)	(84%)	(76%)	(65%)	(56%)
DG 136% & +/- 2% rente	63%	61%	61%	62%	60%	61%	60%	73%
	(95%)	(94%)	(91%)	(88%)	(85%)	(80%)	(77%)	(79%)
DG 136%	68%	63%	60%	61%	62%	66%	72%	89%
	(72%)	(70%)	(68%)	(70%)	(71%)	(73%)	(80%)	(92%)
DG 136% & + 2% rente	81%	74%	69%	74%	80%	86%	93%	99%
	(37%)	(37%)	(37%)	(42%)	(50%)	(64%)	(84%)	(99%)
DG 150% & + 2% rente	78%	71%	67%	72%	77%	83%	94%	100%
	(41%)	(41%)	(42%)	(48%)	(56%)	(69%)	(90%)	(100%)
DG 150%	66%	61%	60%	62%	63%	68%	74%	94%
	(73%)	(71%)	(70%)	(71%)	(73%)	(76%)	(85%)	(96%)

* Uitkomsten slapers staan tussen haakjes.

Tabel B8: kans op een hogere uitkering voor pensioengerechtigden

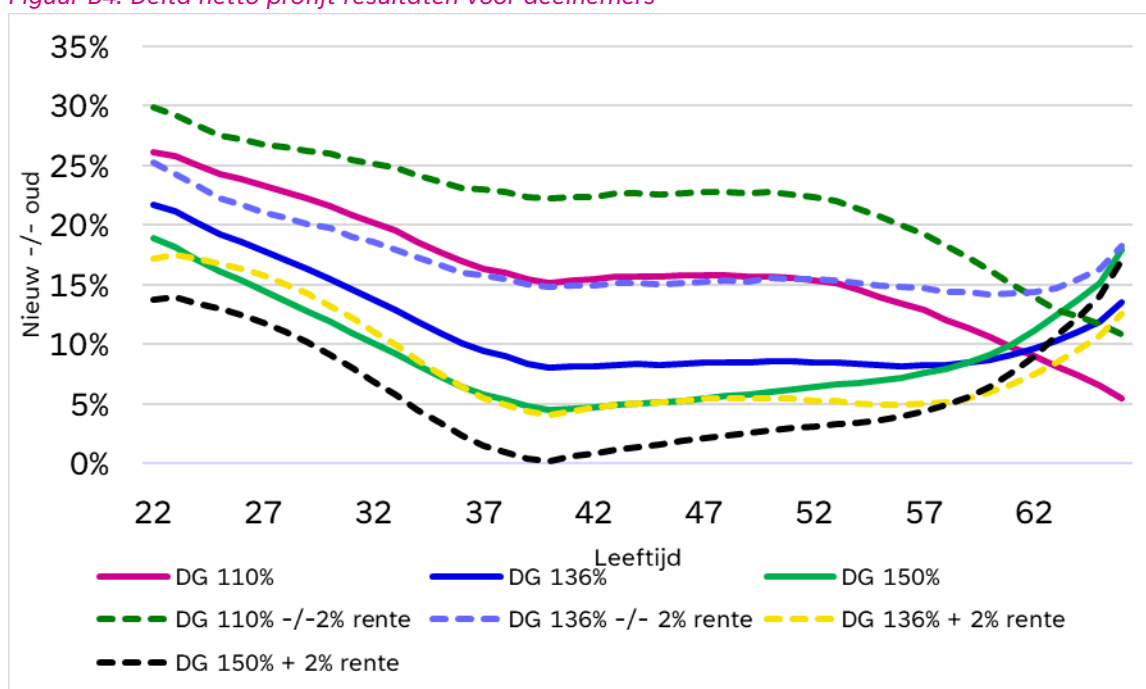
Leeftijd	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90
DG 110%	71%	71%	71%	71%	72%	72%	72%	73%	75%	78%	80%	82%	83%
DG 110% & +/- 2% rente	57%	57%	57%	57%	56%	56%	56%	56%	58%	59%	62%	67%	75%
DG 136% & +/- 2% rente	70%	70%	71%	72%	74%	77%	79%	83%	89%	96%	99%	100%	100%
DG 136%	81%	82%	84%	85%	87%	89%	93%	96%	98%	99%	100%	100%	100%
DG 136% & + 2% rente	94%	95%	96%	97%	98%	99%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
DG 150% & + 2% rente	97%	98%	98%	99%	99%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
DG 150%	87%	88%	89%	91%	93%	94%	97%	99%	100%	100%	100%	100%	100%

Sociale partners concluderen dat voor de meeste statussen en leeftijdscohorten de kans op een hogere uitkering onder de Wtp meer dan 50% is ten opzichte van de huidige regeling. Voor de jongste slapers geldt wel dat dit percentage vaker daalt tot onder de 50%. Negatieve renteschokken hebben hierbij een gunstige impact, positieve renteschokken een nadelige impact.

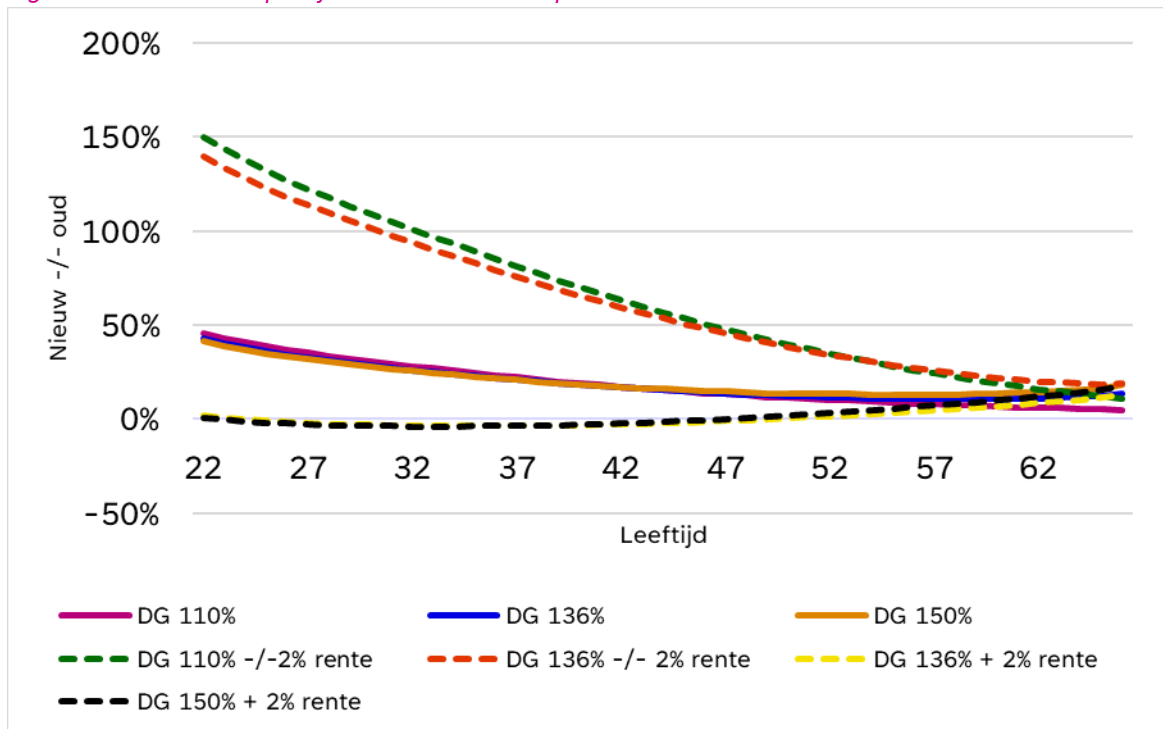
B6.3 Netto profijt

Met netto profijt kan eveneens inzichtelijk worden gemaakt hoeveel bepaalde leeftijdsgroepen er door de transitie in waarde van hun pensioen op voor- of achteruit gaan. De volgende figuren geven de verandering netto profijt weer voor de verschillende statussen. De conclusie dat netto profijt stijgt is robuust. Bij bijna alle statussen en varianten is de delta netto profijt positief. Alleen bij forse rentestijgingen is bij de slapers een beperkte verslechtering.

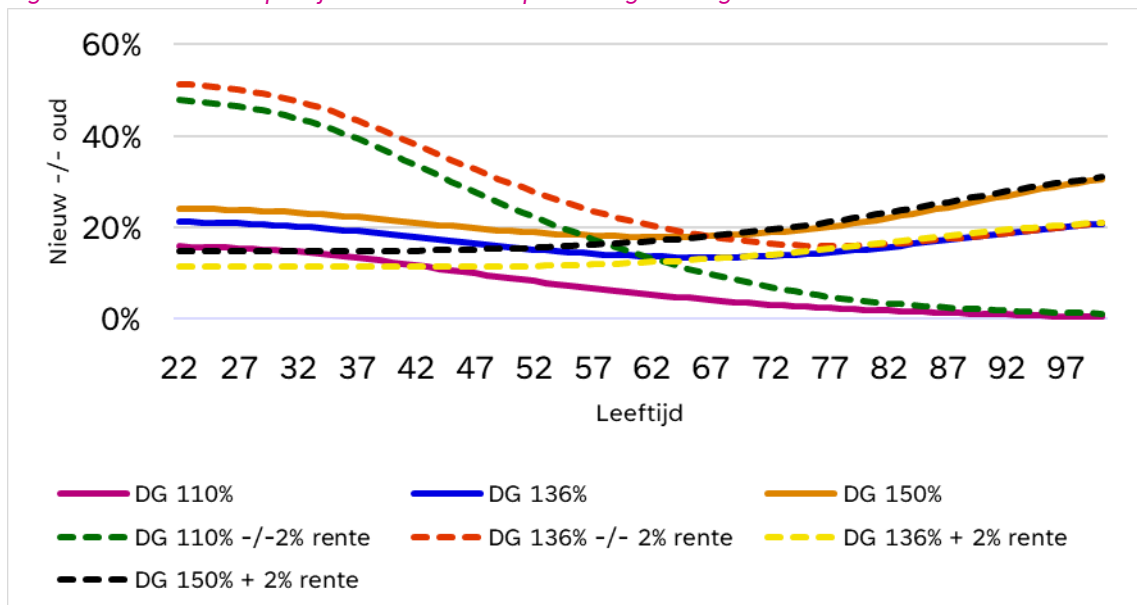
Figuur B4. Delta netto profijt resultaten voor deelnemers

Figuur B5. Delta netto profijt resultaten voor slapers

Figuur B6. Delta netto profijt resultaten voor pensioengerechtigden

B6.4 Verhouding UPO-bedragen

Onderstaande tabel vergelijkt voor de verschillende maatmensen de UPO-bedragen van de solidaire premiereregeling met die van de huidige regeling. De resultaten zijn weergegeven voor het slecht weer scenario (5% percentiel), het mediaan scenario (50% percentiel) en het goed weer scenario (95% percentiel). De sociale partners kijken bij hun afwegingen voornamelijk naar de resultaten in het mediaan en slecht weer scenario. De uitkomsten bevestigen het eerder getoonde beeld: er is sprake van verbeteringen en soms van beperkte verslechtingen. Een rentestijging zorgt vaak voor verbeteringen, een rentedaling voor verslechtingen.

Tabel B9. Verhouding UPO-bedragen voor deelnemers en slapers*

Leeftijd	30	35	40	45	50	55	60	65
Slecht weer								
DG 110%	98%	96%	94%	96%	101%	101%	105%	101%
	(70%)	(70%)	(69%)	(75%)	(82%)	(87%)	(98%)	(100%)
DG 110% & +/- 2% rente	90%	92%	91%	90%	93%	95%	101%	101%
	(124%)	(112%)	(99%)	(93%)	(91%)	(93%)	(102%)	(102%)
DG 136% & +/- 2% rente	84%	87%	85%	84%	87%	91%	104%	118%
	(114%)	(105%)	(94%)	(88%)	(88%)	(94%)	(109%)	(121%)
DG 136%	92%	91%	89%	90%	93%	96%	108%	120%
	(68%)	(67%)	(67%)	(71%)	(80%)	(88%)	(106%)	(121%)
DG 136% & + 2% rente	102%	100%	98%	99%	104%	105%	114%	122%
	(40%)	(42%)	(49%)	(59%)	(72%)	(84%)	(104%)	(121%)
DG 150% & + 2% rente	101%	98%	97%	96%	101%	104%	115%	127%
	(40%)	(43%)	(49%)	(59%)	(72%)	(85%)	(108%)	(127%)
DG 150%	90%	88%	86%	87%	91%	94%	109%	125%
	(67%)	(66%)	(67%)	(72%)	(79%)	(89%)	(109%)	(127%)
Mediaan								
DG 110%	112%	102%	97%	98%	101%	103%	104%	100%
	(125%)	(115%)	(108%)	(107%)	(107%)	(105%)	(104%)	(100%)
DG 110% & +/- 2% rente	112%	106%	102%	99%	97%	97%	99%	101%
	(235%)	(193%)	(159%)	(138%)	(123%)	(112%)	(106%)	(102%)
DG 136% & +/- 2% rente	116%	111%	108%	106%	106%	101%	100%	116%
	(292%)	(241%)	(194%)	(162%)	(139%)	(120%)	(109%)	(119%)
DG 136%	111%	103%	99%	99%	99%	99%	105%	117%
	(140%)	(127%)	(116%)	(111%)	(109%)	(107%)	(110%)	(118%)
DG 136% & + 2% rente	117%	106%	100%	101%	104%	107%	112%	118%
	(71%)	(73%)	(75%)	(85%)	(94%)	(102%)	(110%)	(117%)
DG 150% & + 2% rente	117%	106%	100%	102%	103%	106%	113%	126%
	(76%)	(77%)	(79%)	(88%)	(96%)	(103%)	(113%)	(126%)
DG 150%	112%	104%	101%	101%	103%	102%	106%	124%
	(155%)	(141%)	(128%)	(122%)	(118%)	(113%)	(112%)	(126%)
Goed weer								
DG 110%	255%	208%	176%	160%	140%	118%	104%	104%
	(481%)	(359%)	(271%)	(215%)	(166%)	(128%)	(107%)	(104%)
DG 110% & +/- 2% rente	267%	227%	195%	175%	149%	124%	103%	105%
	(1019%)	(686%)	(461%)	(320%)	(219%)	(154%)	(113%)	(106%)
DG 136% & +/- 2% rente	288%	247%	216%	195%	170%	144%	121%	118%
	(1274%)	(858%)	(576%)	(400%)	(274%)	(192%)	(141%)	(121%)
DG 136%	263%	218%	187%	174%	156%	136%	116%	119%
	(603%)	(450%)	(340%)	(269%)	(208%)	(161%)	(129%)	(121%)
DG 136% & + 2% rente	276%	222%	186%	173%	154%	134%	117%	121%
	(294%)	(243%)	(208%)	(186%)	(162%)	(136%)	(118%)	(120%)
DG 150% & + 2% rente	279%	225%	190%	179%	161%	142%	124%	128%
	(326%)	(270%)	(230%)	(206%)	(179%)	(151%)	(131%)	(128%)
DG 150%	268%	223%	194%	182%	164%	145%	126%	126%
	(669%)	(499%)	(377%)	(298%)	(231%)	(178%)	(142%)	(128%)

* Uitkomsten slapers staan tussen haakjes.

Bijlage 5: Noodplan

Dit noodplan geldt bij een invaardekkinggraad lager dan 110% of hoger dan 150%. De laatste negen maanden voorafgaand aan de transitiedatum zal Pensioenfonds TDV de sociale partners maandelijks informeren over de actuele dekkinggraad. Indien de actuele dekkinggraad in die periode lager is dan 110% treden sociale partners in overleg over de ontstane situatie, de gevolgen en eventuele noodzakelijke aanvullende maatregelen. Eén maand voorafgaand aan de transitiedatum wordt het definitieve besluit genomen. Als de actuele dekkinggraad dan boven de 110% ligt, gaat de transitie door conform de in dit transitieplan vastgelegde afspraken. Mocht de actuele dekkinggraad dan onder de 110% liggen dan hebben sociale partners de gelegenheid gehad om aanpassingen op deze afspraken te maken om de transitie toch door te kunnen laten gaan. Mocht het sociale partners niet lukken om voor het verstrijken van de deadline (1 maand voor de transitiedatum) tot aangepaste afspraken te komen, dan wordt het transitieplan onverkort toegepast met de volgende aanpassingen:

- Indien invaren betekent dat aan de (gewezen) deelnemers, ex-partners en pensioengerechtigden een persoonlijk pensioenvermogen moet worden toegekend dat lager is dan hun individuele voorziening pensioenverplichtingen (sekseneutraal gewaardeerd) direct voorafgaand aan invaren waardoor ingegane pensioenen en opgebouwde pensioenen dalen, wordt het invaren uitgesteld indien dit wettelijk nog kan. Als uitstel niet meer mogelijk is, wordt afgezien van invaren.
- Als toepassing van de voorrangsregels en/of afstel van invaren zorgen voor een compensatiedepot lager dan 3% van de voorziening op het invaarmoment geldt het volgende:
  - Het verschil tussen 3% van de voorziening en de aanwezige middelen in het compensatiedepot wordt gedeeld door de PG-som; de uitkomst wordt vervolgens gedeeld door 10 (jaar).
  - Het resulterende percentage wordt gedurende 10 jaar in mindering gebracht op de beoogde vlakke netto premie.
  - Gedurende 10 jaar wordt de verlaging van de vlakke netto premie gestort in het compensatiedepot.
  - Jaarlijks worden de middelen in het compensatiedepot verdeeld over de aanwezige deelnemers volgens een financieel haalbaar percentage van de compensatiestafel, met een maximum van 100%.
  - Middelen die na het 10de jaar nog in het compensatiedepot zitten worden in de solidariteitsreserve gestort.

Indien de invaardekkinggraad hoger is dan 150% treden sociale partners eveneens in overleg over de ontstane situatie en de gevolgen. Hierbij geldt dezelfde deadline voor het maken van nieuwe afspraken. Mocht het sociale partners niet lukken om uiterlijk 1 maand voorafgaand aan de transitiedatum aangepaste afspraken te maken, dan worden de in dit transitieplan vermelde voorrangsregels onverkort toegepast.

Bijlage 6: Bandbreedtes

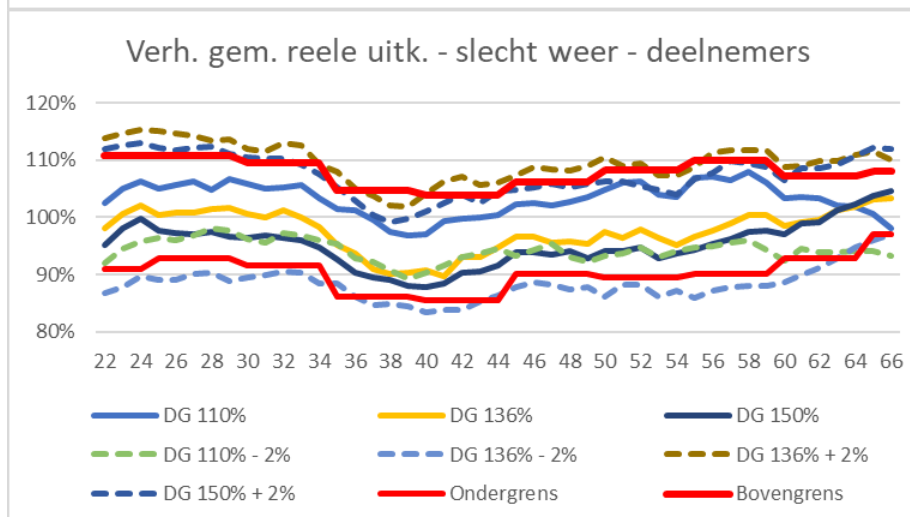
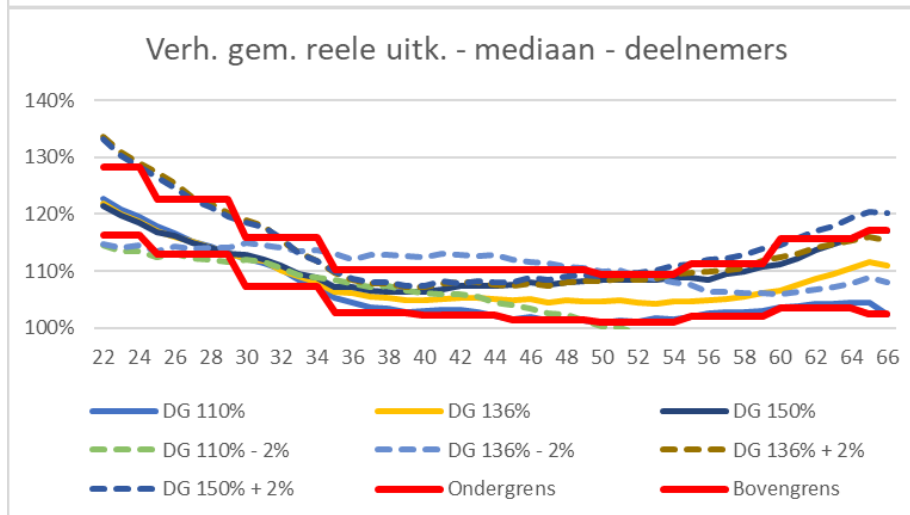
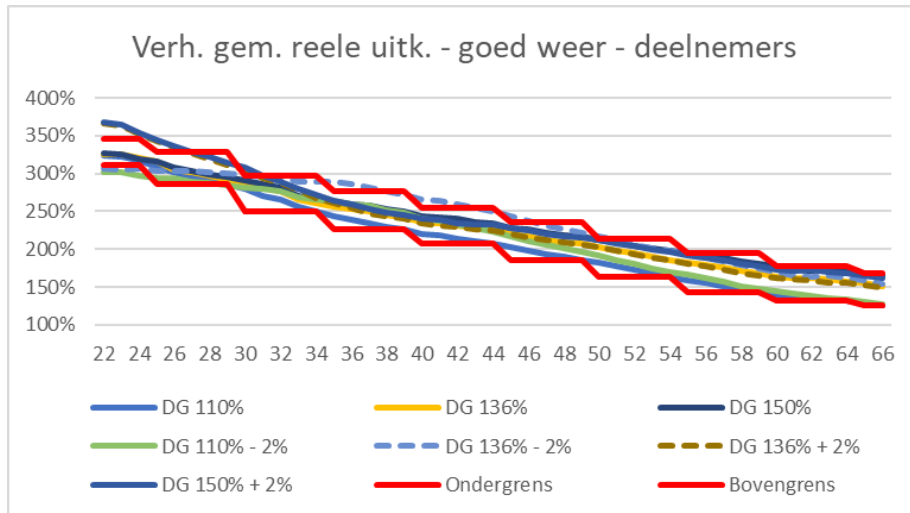
De bandbreedtes zijn als volgt bepaald:

- De basisrange wordt bepaald door de laagste uitkomsten (ondergrens) en de hoogste uitkomsten (bovengrens) bij de dekkinggraden 110%, 136% en 150%. Dat geeft de range ondergrens1-bovengrens1. Dit is een logisch vertrekpunt omdat dat de range van dekkinggraden is waarbij dit transitieplan kan worden uitgevoerd.
- Vervolgens wordt een tweede range bepaald door te kijken naar de laagste uitkomsten (ondergrens) en de hoogste uitkomsten (bovengrens) bij de dekkinggraden 110%, 136% en 150% en bij dekkinggraad 136% met een positieve renteschok van 2%-punt en bij dekkinggraad 136% met een negatieve renteschok van 2%-punt. Dat geeft de range ondergrens2-bovengrens2.
- Tenslotte wordt de bandbreedte bepaald door:
  - $\text{Ondergrens} = (\text{Ondergrens1} + \text{Ondergrens2}) / 2$
  - $\text{Bovengrens} = (\text{Bovengrens1} + \text{Bovengrens2}) / 2$
  - Als de uitkomsten bij dekkinggraad 136% met -2% of +2% renteschok vragen om een oprekking van de bandbreedte dan doen we dat voor 50%. Sociale partners vinden het enerzijds fair om de invloed van beperkte renteschokken te accepteren maar willen anderzijds ook toetsen of te grote renteschokken zorgen voor een verstoring van de evenwichtigheid.

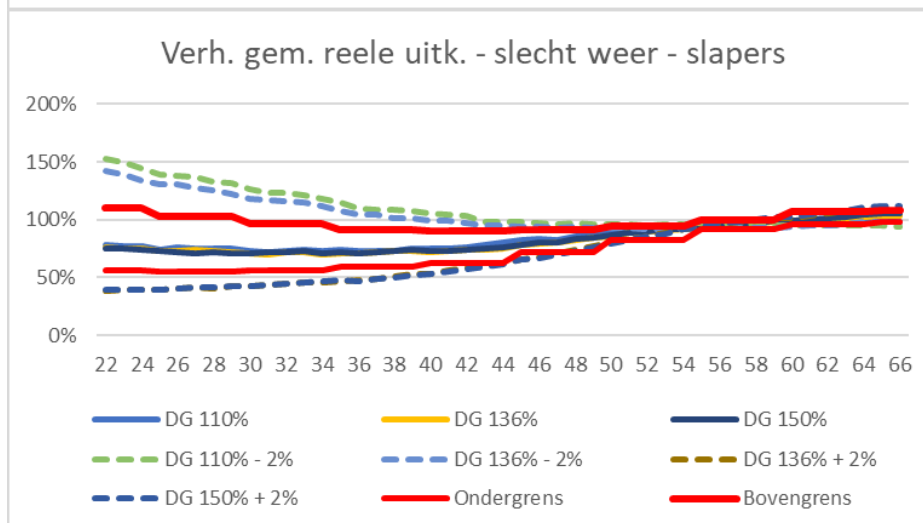
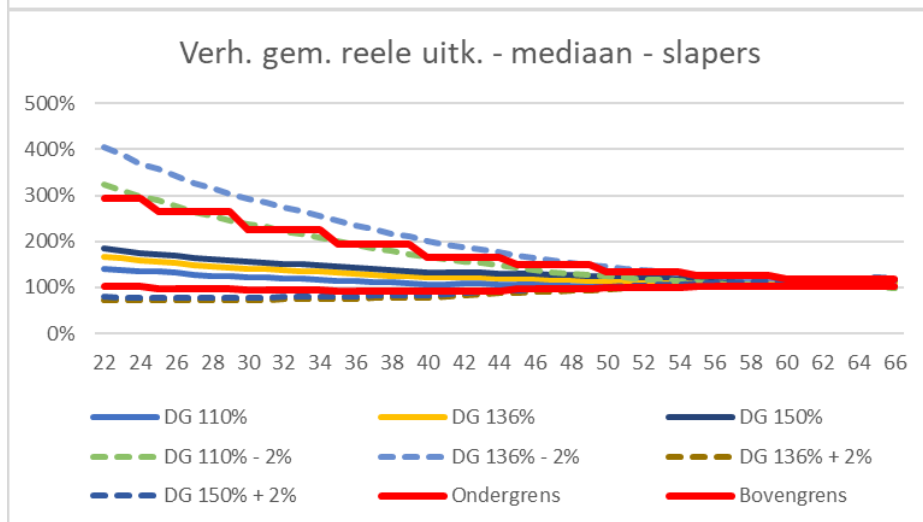
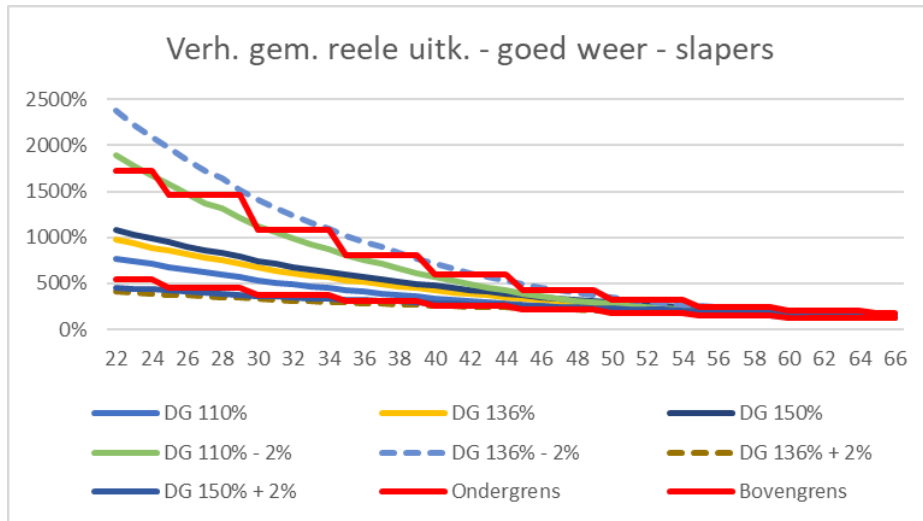
Deze opzet betekent dat we (extreme) uitkomsten behorende bij dekkinggraad 110% met -2% renteschok en dekkinggraad 150% met +2% renteschok buiten beschouwing laten. Sociale partners vinden dat deze situaties zo extreem zijn dat ze niet van invloed mogen zijn op de bandbreedtes. Als deze situaties zich voordoen en er voor zorgen dat de uitkomsten buiten de bandbreedtes treden dan is er genoeg aanleiding voor nader overleg van sociale partners.

Verhouding gemiddelde reële uitkering

Deelnemers

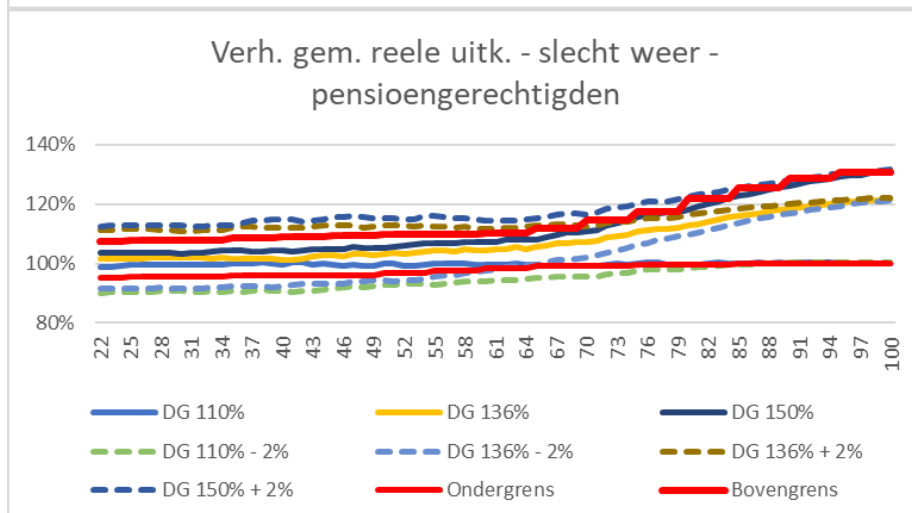
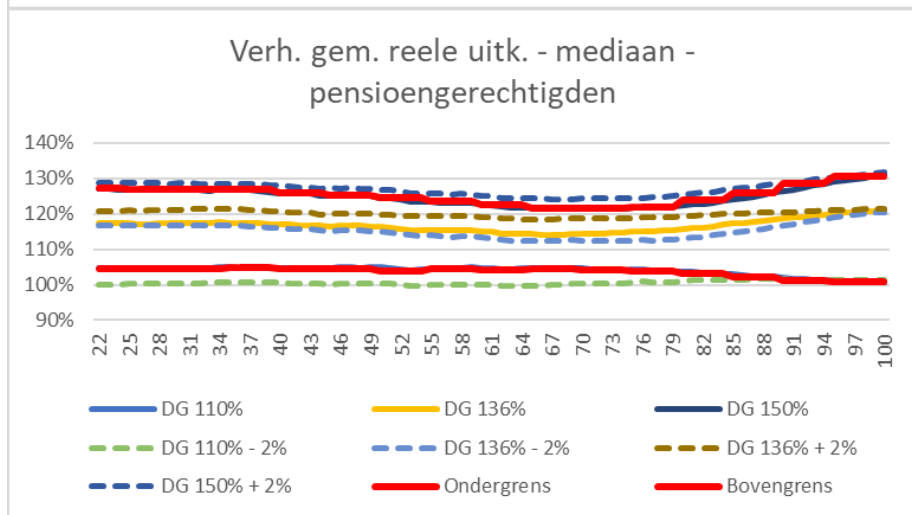
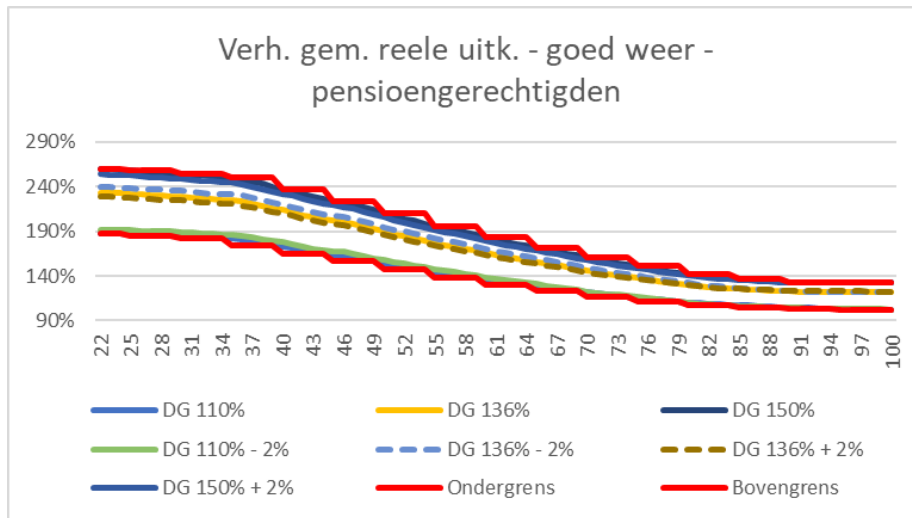

Slapers

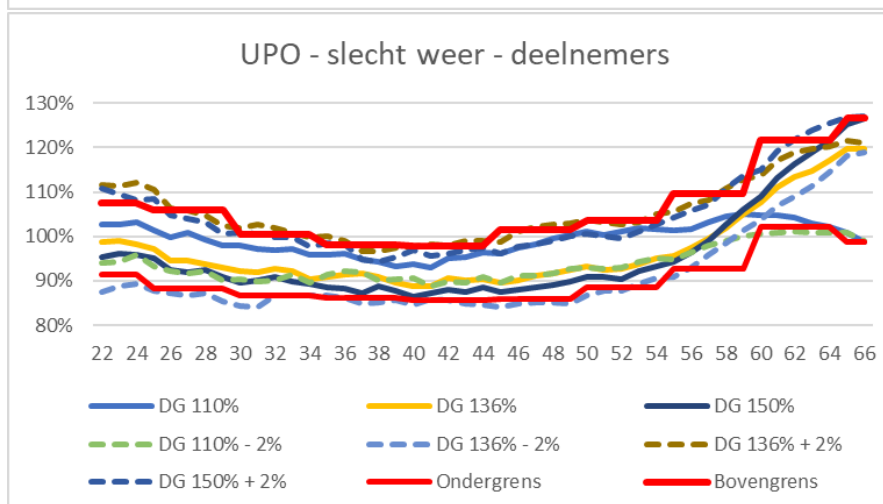
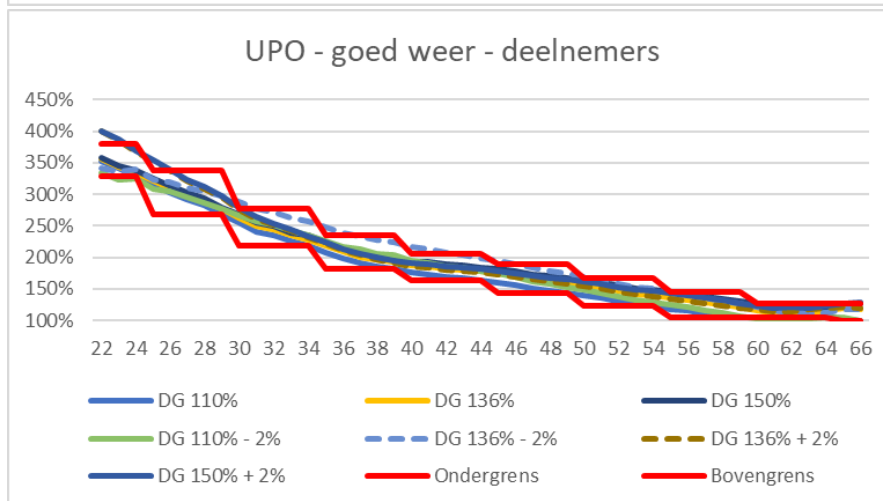
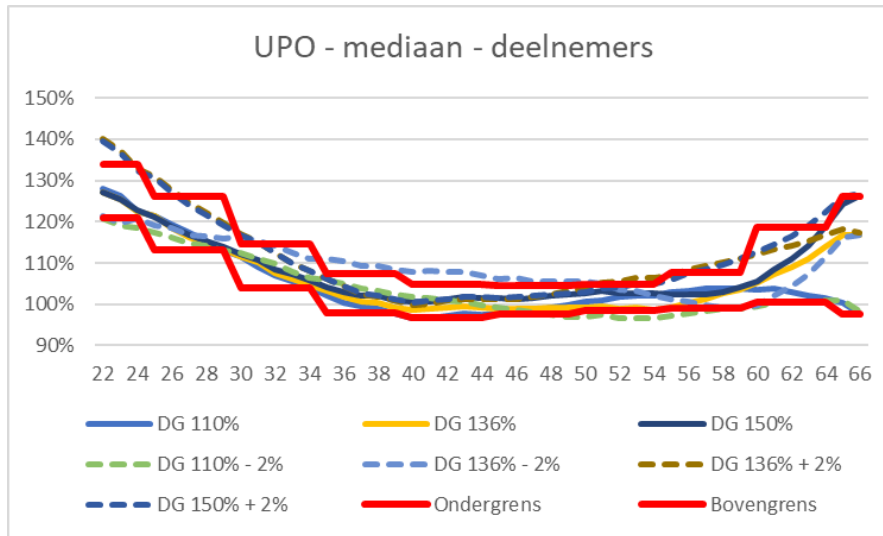

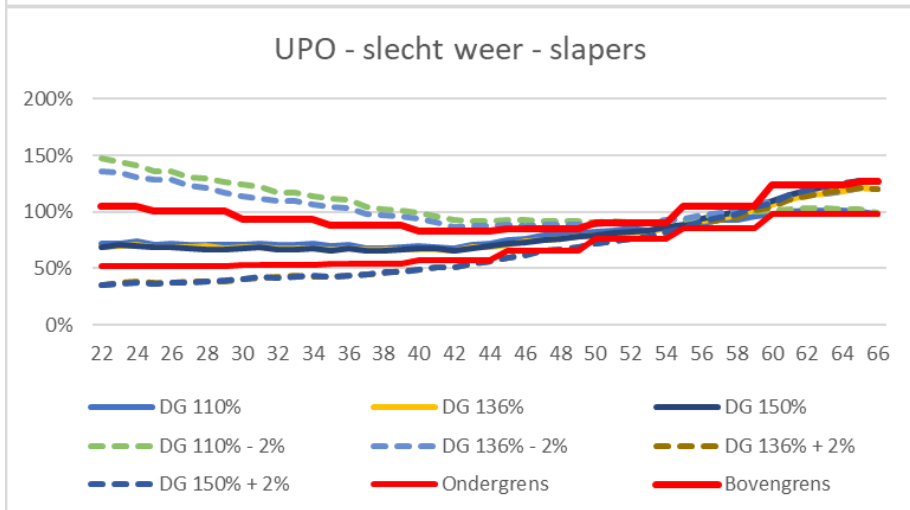
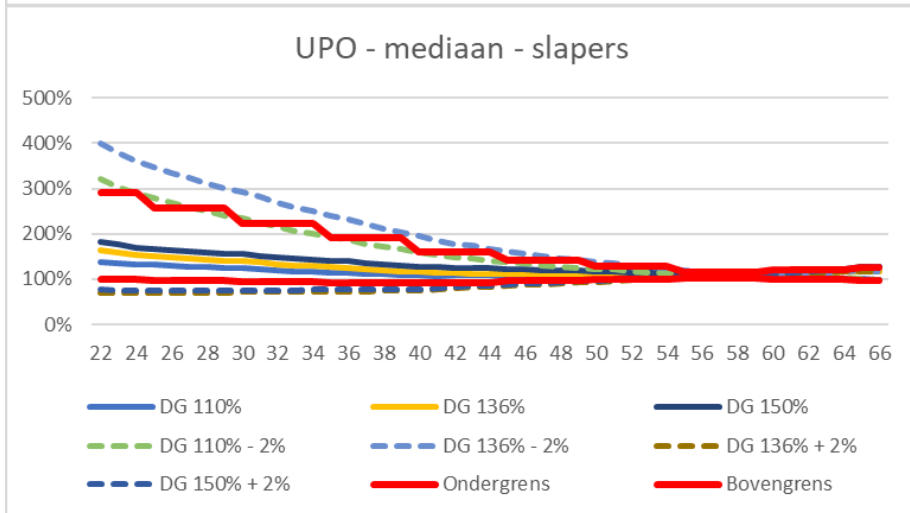
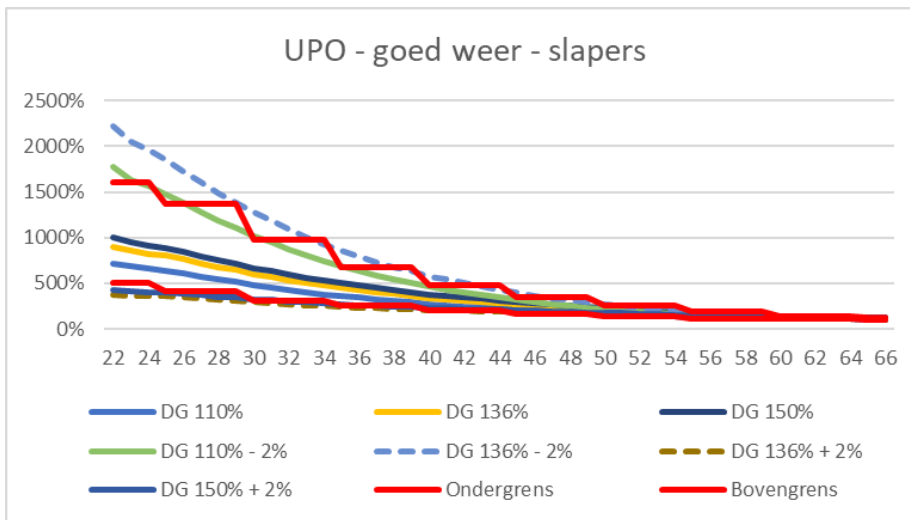
Pensioengerechtigden

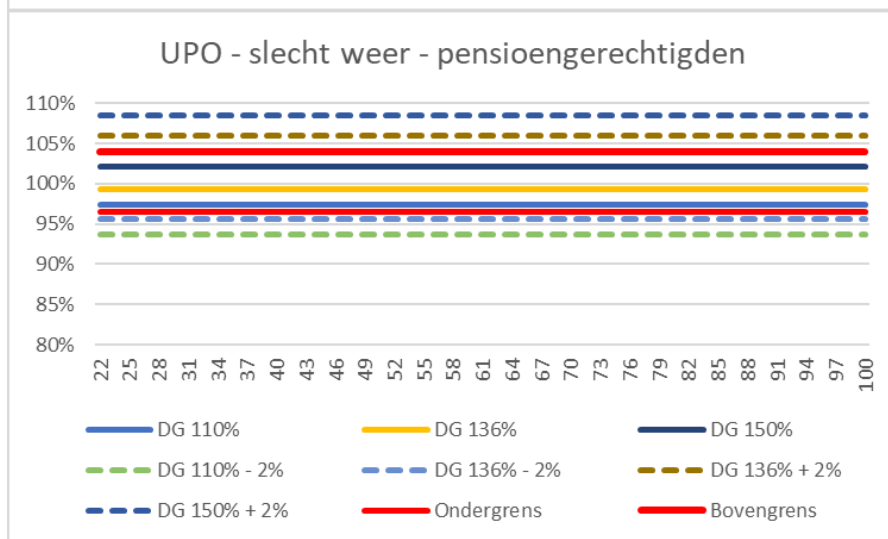
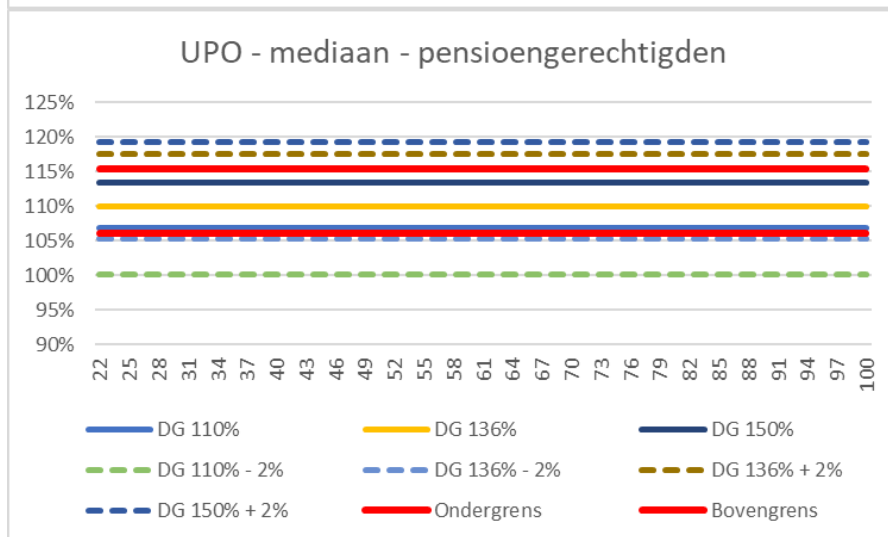
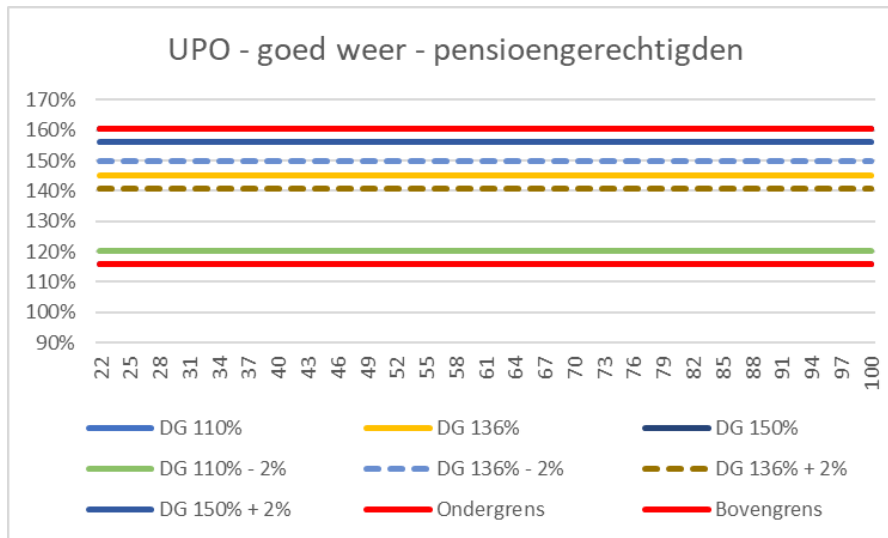
UPO-bedragen Deelnemers

Slapers

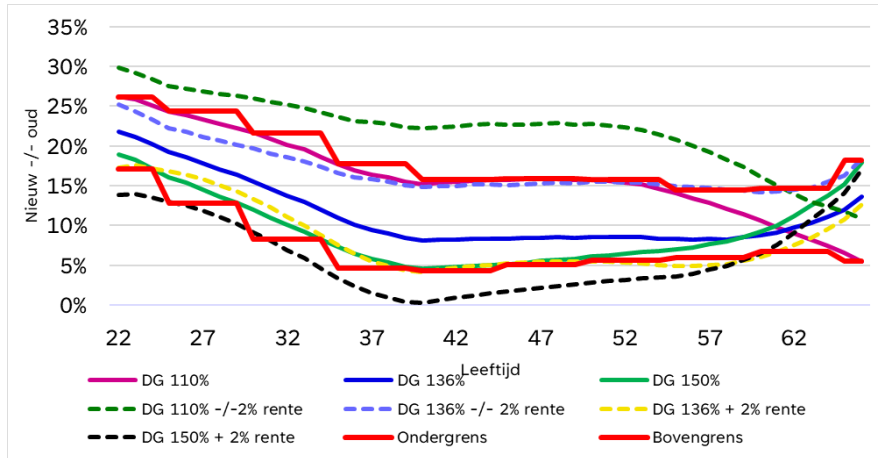

Pensioengerechtigden

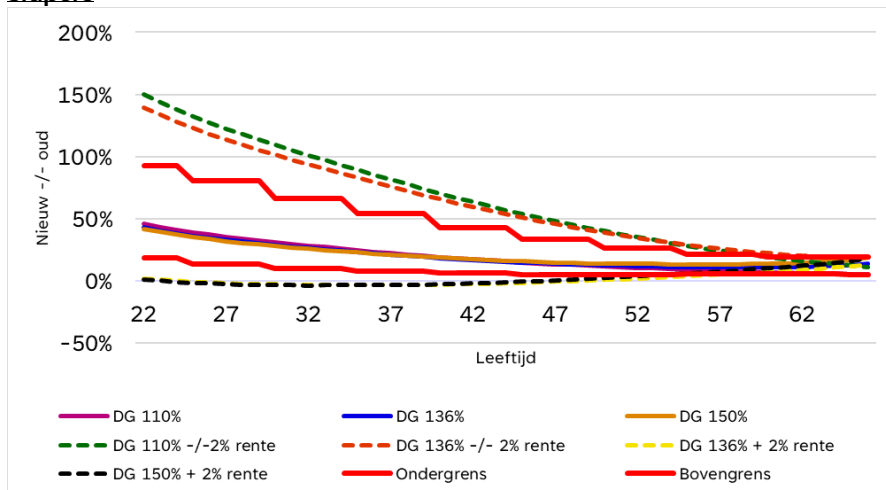

Delta netto profijt

Actieven

Slapers

Pensioengerechtigden

